

İCRA TEBLİĞLERİ (İİK. 21)

Av. Talih UYAR*

* İzmir Barosu.

İcra ve iflas işlerinde tebligat konusu, hem İİK. mad. 21’de ve hem de İİK. mad. 57’de düzenlenmiştir. Her iki maddede de; “*icraya ait tebliğlerde, Tebligat Kanunu hükümlerinin uygulanacağı*” belirtilmiştir.^[1]

Tebligat “*hukuki bir işlemin, ilgili kimsenin (muhatabın) bilgisine sunulması için, yetkili makamın, yasa ve yöntemine (usulüne) uygun biçimde yazı ile veya ilanla yaptığı bildirim işlemi*”^[2] veya “*hukuksal bir işlemin ilgili kimsenin bilgisine sunulması için yetkili makamın yasa ve yöntemine (usulüne) uygun bir biçimde yazı ile veya ilan yoluyla yaptığı belgeleme işlemi*”^[3] ya da “*hukuksal bir eylemden ilgili kişinin haber almasını sağlamak için yetkili makamın yasal biçimde yazı ya da duyuru (ilan) ile yapacağı belgeleme eylemi*”^[4] şeklinde tamamlanabilir...

İcra ve İflas Hukukunda, tebligata ilişkin kurallar 7201 sayılı Tebligat Kanunu^[5] ile Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik^[6]’de –ve Tebligat Kanununun 7/a maddesi gereğince yayımlanmış bulunan- Elektronik Tebligat Yönetmeliği^[7]’nde yer almış bulunmaktadır.

Yakın zamana kadar yürürlükte bulunan Tebligat Tüzüğü^[8] 07.08.2012 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır. Yargıtay’ın tebligata ilişkin kararlarında Tebligat Kanunu yanında Tebligat Tüzüğü’ne de atıf yapılmış olduğundan, bu kararların daha iyi anlaşılabilmesi için, burada Tebligat Tüzüğü’nün ilgili hükümlerine atıf yapılmaya devam edilmiş ancak yeni yürürlüğe girmiş bulunan hükümlerine de Tebligat Tüzüğü yanında yer verilmiştir.

I-İcra (*ve iflas*) hukukunda tebligat büyük önem taşır. Pek çok işlemlerin hukuki sonuç doğurabilmesi için ilgililere tebliği gerekir. Bu tebligat işlemi yapılmadıkça işlem tamamlanmaz ve sonraki işlemlere geçilemez. Örneğin; “*ödeme ya da icra emri*” tebliğ edilmeden yapılan haczin kaldırılması için takibin her aşamasında süresiz olarak şikayette bulunulabilir.^[9]

[1] UYAR, T. İcra Hukukunda Tebligat (İBD. 2004/2, s:602-639 vd.)

[2] Bknz: YILMAZ, E. Hukuk Sözlüğü, s:1198

[3] Bknz: YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, T. Tebligat Hukuku, C:1, s:37

[4] Bknz: ALPDÜNDAR, V. Hukuk Sözlüğü, s:287

[5] Bknz: R. G. 19.02.1959 T. sayı:10139 – Ayrıca bknz: 6099 s. Kanun R. G. 19.01.2011 T. sayı:27820

[6] Bknz: R.G. 25.01.2012 T. sayı:28184

[7] Bknz: R.G. 19.01.2013 T. sayı:28533

[8] Bknz: R.G. 11.09.1959 T. sayı:10303

[9] Bknz: BERKİN, N. İcra Tebliğleri ve 538 sayılı Kanunun Getirdiği Yenilikler (İHFİM. 1967/1-2, s:129) – POSTACIOĞLU, İ. İcra Hukuku Esasları, s:68

İcra ve iflas işlerinde de tebligat 7201 sayılı Tebligat Kanununa^[10] ve bu kanunun 60. maddesi uyarınca çıkarılmış bulunan Tebligat Nizamnamesine (Tüzüğüne)^[11] göre yapılır.

II-Tebligatı yapacak makam (*tebligatın yapılış şekli*):

a)İcra (*ve iflas*) işlerinde tebligat kural olarak PTT. vasıtasıyla yapılır (*Teb. K. mad. 1; Teb. Yön. mad. 4*).

b)Ancak, gerektiğinde -daha doğrusu; Teb. K. mad. 2 ve Teb. Tüz. mad. 2'^[12] de ve Teb. Yön. mad. 5'^[13] de öngörülen hallerde tebligat “*icra memuru*” tarafından -daha doğrusu, icra dairesinin memurları; örneğin mübaşir^[14] tarafından—makbuz karşılığında da yapılabilir (*Teb. K. mad. 2; Teb. Tüz. mad. 2; Teb. Yön. 5*). 538 sayılı kanundan önceki şeklide İİK. mad. 21 bu olanağı “*ilgilinin iznine*” bağlı tutmuştu. 538 sayılı kanun ile ilgilinin izni aranmaksızın “*makbuz karşılığında*” tebligat yapılabileceği kabul edilerek, kaynak İsviçre İcra ve İflas Kanunu ile bizim kanunumuz arasındaki fark giderilmiştir (*mad. 21/I*). Tebligatın yazı ile yapılması gerektiğinden, “*makbuz karşılığında doğrudan doğruya*” tebligat yapılan hallerde, tebliğ durumunun düzenlenecek bir “*tebliğ tutanağı*”

[10] Bknz: RG. 19.2.1959 T. No:10139 (*Bu kanun ayrıca; 6.6.1985 tarihli ve 3220 sayılı ve 19.3.2003 tarihli 4829 sayılı “RG. 27.3.2003 T. ve 25061 sayı” kanunlar ile değişikliğe uğramıştır*)

[11] Bknz: RG. 11.9.1959 T. No:10303 (“*Tebligat Nizamnamesi*” *daha sonra 5.12.1987 tarihinde değişikliğe uğrayarak “Tebligat Tüzüğü” adını almıştır “RG. 5.12.1987 T. ve 19655 sayılı ...*)

[12] Burada; yani Tebligat K. mad. 2 ile Tebligat Tüz. mad. 2’de dört ayrı durum öngörülmüştür: 1-Diğer kanunlarda özel hüküm bulunuyorsa veya 2-PTT. tarafından süratle tebligat yapılmasının olanaksız olduğu anlaşılıyorsa ve bu gecikmeden dolayı bir zarar çıkma olasılığı varsa veya 3-Aynı yerde bulunan ve birinci maddede sayılan daire ve kurumlar arasında tebligat yapılacaksa veya 4-Aynı yerde bulunan ve birinci maddede sayılan daire ve kurumlarda bulunan şahıslara tebligat yapılacaksa tebligat PTT memurları dışında, dairesinin memurları veya yerel mülkiye amirinin emri ile zabıta eliyle yapılır... (*Ayrıntılı bilgi için bknz: YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, K. age. C:1, s:247 vd. – MOROĞLU, E. / MUŞUL, T. Tebligat Hukuku, s:43 vd.*)

[13] Teb. Yön. Mad. 5: “(1) Tebligatın, a) Kanunlarda özel hüküm bulunan hallerde, b) Gecikmesi halinde zarar doğabilecek işlerde, c) 2inci madde de belirtilen ve aynı yerde bulunan merciler arasında ya da bu mercilerde bulunan kişilere, yapılması durumunda, tebliğler kendi memurları veya mahalli mülki idare amirinin emriyle kolluk vasıtasıyla yaptırılır.

(2) Memur vasıtasıyla tebligat yaptırılmasını gerektiren sebep, tebligat evrakında gösterilir.

(3) Kolluk vasıtasıyla tebligat yaptırılabilmesi için, tebliği çıkaran merciin, sebebini de belirtmek suretiyle mahalli mülki idare amirine müracaat etmesi gerekir. Mahalli mülki idare amirinin emir olmadan kolluğa gönderilen tebliğ evrakı gönderen merciye iade edilir.

(4) Zor kullanılmasını gerektiren veya soruşturma evresine ilişkin görevlerin kolluk tarafından yapılacağına dair olan hükümlerle bu Yönetmeliğin Yedinci Bölümünde yer alan hükümler saklıdır”

[14] Bknz: 12. HD. 19.11.1999 T. 13463/14591; 7.11.1985 T. 3593/9218

ile belgelendirilmesi gerekir. Tebligat, doğrudan doğruya -yani; PTT memuru ya da zabıta aracılığına gerek kalmaksızın da- muhataba veya muhatap adına tebliği kabule yetkili olanlara da yapılabilir. Örneğin; vekil vasıtasıyla takip edilen davalarda, vekiller makbuz karşılığında birbirlerine tebligat yapabilirler (*Teb. K. mad. 38, Teb. Tüz. mad. 58, 59; Teb. Yön. mad. 18*). Uygulamada bu tebligat şekline avukatlar pek itibar etmemektedirler.^[15]

Adresi meçhul olan kişilere basın ve / veya yayın araçları ile ilan şeklinde de yapılabilir (*Teb. K. mad. 28, Teb. Tüz. mad. 46; Teb. Yön. mad. 48*).^[16]

11.01.2011 tarih ve 6099 sayılı “*Tebliğat Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*” un 1. maddesi ile elektronik ortamda da tebligat yapılabileceği kabul edilmiştir.

Bu yeni düzenlemeye göre “Tebliğata elverişli bir elektronik adres vererek, bu adrese tebligat yapılmasını isteyen kişiye elektronik yolla tebligat yapılabilir.

Anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlere elektronik yolla tebligat yapılması zorunludur.

Birinci ve ikinci fıkra hükümlerine göre elektronik yolla tebligatın zorunlu bir sebeple yapılamaması halinde bu Kanunda belirtilen diğer usullerle tebligat yapılır.

Elektronik yolla tebligat, muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir” (*6099 s. K. mad. 7/a*).

Bu değişikliğin gerekçesi 6099 sayılı Kanunda şu şekilde açıklanmıştır:

“Son yıllarda bilişim alanında oldukça önemli ilerlemeler yaşanmış ve bu ilerlemeler sonucu ortaya çıkan yenilikler hayatın tüm alanlarına yayılmıştır. Bilişim alanında yaşanan bu gelişmelere adalet camiası da ilgisiz kalamamış ve birçok konuda bilişim teknolojilerinin sunduğu imkanları ve kolaylıkları günlük iş hayatına taşımıştır. Nitekim bu kullanımlar zamanla artmış ve Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) vasıtasıyla bilişim teknolojilerinin yaygın olarak tüm Türkiye yargı birimlerinde kullanılması sağlanmıştır. Zira elektronik iletişim, klasik yöntemlere göre çok daha süratli ve çok daha az maliyetli bir iletişim yoludur. Bu yeni iletişim fırsatı, İtalya, İspanya ve Avusturya gibi bazı gelişmiş ülkelerde erken fark edilmiş ve yargı alanındaki tebligatın elektronik yolla yapılması için bazı yeni düzenlemelere ve uygulamalara gidilmiştir. Bu gelişmelere paralel olarak e-adalet konusunda örnek gösterilen ülkemizde de elektronik tebligat müessesesinin uygulamasına bu madde vasıtasıyla başlanacaktır.

[15] Bknz: YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, T. age. C:2, s:1014 vd.

[16] Ayrıntılı bilgi için bknz: ileride; AÇIKLAMA; VIII, -UYAR, T. İİK. Şerhi, C:2, s: 2456

Bu alandaki gelişmelerin yeni olması, herkesin şu anda bir elektronik adresi kullanamaması gibi hususlar dikkate alınarak, e-tebligatın kural olarak zorunlu olmaması esası kabul edilmiştir. Şu anda e-tebligatı kabul eden ülkelerde de henüz bu yöntem zorunlu değildir, alternatif olarak sunulmaktadır.

Bu gerekçelerle, maddenin birinci fıkrasında, e-tebligat bir zorunluluk değil, kullanmak isteyenler için bir kolaylık ve imkân olarak sunulmuştur. Özellikle her gün yargı alanında tebligatla karşılaşan avukatların, istedikleri takdirde bu yolla daha seri usullerle tebligat yapabilmelerinin önü açılmıştır.

Bu şekilde, e-tebligatın uygulama alanı kazanması ve yaygınlaşması da mümkün olabilecektir. Birinci fıkrada, bir kimseye bu yolla tebligat yapılabilmesi için, kendisinin önce tebligata elverişli bir elektronik adres vermesi aranmıştır. Fıkrada, “*tebligata elverişli elektronik adres*” ifadesi özellikle kullanılmıştır. Ayrıntısı, maddenin son fıkrasındaki atıf sebebiyle, yönetmeliğe bırakılmakla birlikte, herhangi bir elektronik adres değil, ancak “*tebligata elverişli*” elektronik adres tebligat için esas alınacaktır. Zira, merkezi Türkiye’de olmayan ve kontrol edilemeyen, denetlenemeyen bir elektronik adres birçok sakıncayı doğurabilir.

Normal tebligatta, tebligatın ulaşım ulaşımadığı veya tarihi ve benzeri hususları kontrol etmek bakımından posta idaresinden sorulabilmesinde olduğu gibi, e-tebligatın da benzer şekilde kontrol edilebilir ve güvenilir olması gerekir. Bu çerçevede, merkezî ve resmî bir elektronik adresin esas alınarak, e-tebligatın yapılması kuralı kabul edilmiş, ancak tebligata elverişli elektronik adresle ilgili hususların ayrıntılı düzenlenmesi yönetmeliğe bırakılmıştır.

Maddenin ikinci fıkrasında, tek istisna olarak sermaye şirketleri bakımından e-tebligat zorunlu kılınmıştır. Tüzel kişiler içinde bu konuda en uygun olanlar sermaye şirketleridir. Zira, sermaye şirketleri nitelikleri gereği güven uyandırmak, sağlıklı bir organizasyon yapmak ve belirli ölçüde de şeffaf olmak durumundadır. Sermaye şirketlerinin internet sayfası oluşturması ve bu tür teknolojik gelişmeleri takip etmesi gibi zorunluluklar da gündemde bulunmaktadır. Bu hususlar dikkate alındığında, e-tebligatın yaygınlaştırılmasını sağlamak üzere uygun bir zemin de oluşturulmuş olacaktır. Sermaye şirketlerinin bu yolla resmî işlemlerde daha hızlı iletişim kurmaları ve tebligat almaları da mümkün hale gelebilecektir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, elektronik yolla tebligatın zorunlu hâllerde yapılamaması hâli düzenlenmiştir. Birinci fıkrada iradî olarak, ikinci fıkrada ise zorunlu olarak tebligatın elektronik ortamda yapılması esası benimsenmiştir. Ancak, bazen elektronik yolla tebligat yapılması mümkün olmayabilir ve bu durum, tebligatı çıkartan veya muhataptan kaynaklanmayabilir. Örneğin, elektronik postaların engellenmesi, teknik altyapının zarara uğraması, istem dışı engellemeler gibi durumlarda, birçok yönden önem taşıyan tebligatın yapılamaması ve bunun da muhatabın iradesi dışı gerçekleşmesi söz konusu

olacaktır. Zorunlu sebeplerle elektronik yolla tebligat yapılamıyorsa, tebligatın amacını ortadan kaldırmamak için, alternatif olarak diğer tebligat yollarının devrede kalması ve uygulanabilmesi mümkün olmalıdır. Fıkra da bu imkanın, yani diğer yollarla tebligatın açık olduğu düzenlenerek bir boşluğun doğmaması amaçlanmıştır.

Maddenin dördüncü fıkrasında, elektronik yolla tebligatın ne zaman yapılmış sayılacağı açıklığa kavuşturulmuştur. Buna göre, e-tebligat, muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihte değil, ulaştığı tarihi izleyen üçüncü günün sonunda yapılmış sayılacaktır. Her ne kadar (*sermaye şirketleri dışında*) e-tebligatın ihtiyarî olması esas kabul edilmişse de kişilerin fizikî ortamda bulunmayan elektronik adreslerini her gün kontrol edemeyebilecekleri ve kendileri izin vermedikçe onların yerine bir başkasının da bu adrese ulaşması söz konusu olamayacağından, üç günlük süre öngörülmüştür. Bu şekilde üç gün sonra tebligat yapılmış sayılsa da bu usûl, klasik tebligata göre yine de hızlı olacaktır.

Burada hesaplama bakımından, elektronik yolla tebligatın muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarih dikkate alınmaksızın, bu tarihi takip eden üçüncü günün sonunda tebligat yapılmış sayılacaktır.

Örneğin, elektronik posta 1/12/2009 tarihinde elektronik posta kutusuna ulaşırsa, bugün hesaba katılmayacak, bugünü takip eden üçüncü günün sonunda, 4/12/2009 tarihi bittiğinde tebligat yapılmış sayılacaktır. Dolayısıyla süre 5/12/2009'da işlemeye başlayacaktır.

Kanunda tüm ayrıntıların yer alması mümkün olmadığı gibi, gelişen şartlara göre Kanunda kısa aralıklarla değişiklik yapmak da doğru olmayacağından, son fıkrada, elektronik yolla tebligata ilişkin ayrıntıların yönetmelikte düzenleneceği belirtilmiştir. Bu şekilde, genel çerçevesi Kanunda ortaya konulan ve düzenlenen hükümlerin ayrıntıları yönetmeliğe bırakılmıştır”.

Önemi nedeniyle ayrıca belirtelim ki “*elektronik ortamda yapılacak tebligat*” ile ilgili değişikliğin “*hükümün yayımı tarihinde itibaren 1 yıl sonra*” hükmünün yayımı tarihinde itibaren 1 yıl sonra” yürürlüğe gireceği ön görülmüştür (6099 s. K. mad. 18/a).

Ayrıca “*sermaye şirketlerine elektronik yolla tebligat yapılması zorunluluğu*”nu getiren Tebligat Kanununun 7/a maddesinin 2. Fıkrasının “*hükümün yayımı tarihinde 2 yıl sonra*” yürürlüğe gireceği öngörülmüştür (6099 s. K. mad. 18/b).

III-Yapıldığı yere göre tebligat; Yurt içi tebligat (*yurt içinden yapılan tebligat*), yurt dışına tebligat (*yurt içinden, yabancı bir ülkeye Tebligat Kanununa ve uluslararası sözleşmelere göre yapılan tebligat*)^[17] ve yurt dışından tebligat (*yabancı bir ülkeden Türkiye'ye yapılan tebligat*) olmak üzere üç e ayrılır...

[17] Ayrıntılı bilgi için bkz: RUHİ, A. C. Tebligat Hukuku, s:145 vd.–RUHİ, A. C. Türkiye'den Yurt Dışına Yapılan Tebligat (AÜEHFD. C:VII, S:1-2, Haziran / 2003, s:523 vd.) Bu

IV-Tebligatın nerede ya da nereye yapılacağı (*Tebligatın yapılacağı yer*):a) Adres değişikliği olmaması halinde; tebligat, tebliğ yapılacak kişiye, bilinen en son adresinde yapılır (*Teb. K. mad. 10*). Bu hükme göre, kanun “*adreste tebligat*” ilkesini benimsemiştir. Burada sözü geçen “*adres*” kavramı geniş kapsamlı olup, ikametgah, mesken ve işyerini de içerir.^[18]

Tebligat Kanunu her ne kadar “*adreste tebligat*” ilkesini benimsemişse de, “*tebligat yapılacak kişinin müracaatı veya kabulü halinde*” –örneğin; tarafların ilamı almak üzere yazı işleri müdürüne veya adreslerine gönderilmiş olan ilamı, icra (*ödeme*) emrini almak için PTT. merkezine yahut tebliğ (*posta*) memuruna başvurmaları halinde- “*adres dışında*” da ilgiliye (*muhataba*) tebligat yapılabilir (*Teb. K. mad. 10/II; Teb. Tüz. mad. 14; Teb. Yön. mad. 17*). Uygulamadaki önemi nedeniyle ayrıca belirtelim ki, “*muhatabın başvurması veya kabulü koşulu ile bilinen en son adres dışında tebligat yapılabilmesine olanak sağlayan Teb. K. mad. 10/II'deki istisna, sadece kendisine tebligat yapılacak kişi -ve vekili, velisi, vasisi- için geçerlidir. “Muhatab adına tebligatı kabule yetkili olan” kişiler (Teb. K. mad. 16, 17) açısından Teb. K. 10/II hükmü uygulanmaz. Örneğin; avukatın sekreteri veya stajerine büroda avukat adına tebligat yapılabilirse de (Teb. K. mad. 17), bu kişilere kanunun açıkça öngördüğü durumlar (Teb. K. mad. 37) dışında, avukat bürosundan başka bir yerde tebligat yapılamaz. Bu^[19] husus ayrıca İİK. 21/I, c.2'de “...tebliğler makbuz karşılığında, doğrudan doğruya tevdi suretiyle de yapılabilir” şeklinde açıkça öngörülmüştür...*

11.01.2011 tarih ve 6099 sayılı kanunun 3. maddesi ile -7201 sayılı tebligat Kanununun 10. maddesine, 1. fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

“*Bilinen en son adresin tebligata elverişli olmadığına anlaşılması veya tebligat yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebligat buraya yapılır.*”

Bu değişikliği gerekçesi, 6099 sayılı Kanunda şu şekilde açıklanmıştır:

“Tebligat Kanununun 10 uncu maddesine eklenen ikinci fıkra ile tebligata ilişkin sorunların belki de en önemli kısmının çözüme kavuşturulması amaçlanmıştır. Uygulamada özellikle gerçek kişilerin adreslerinin tam olarak tespit edilememesi sebebiyle, resmî işlemlerde ve bilhassa yargılama sürecinde

konuda ayrıca bknz: BRAND, A. / REICHHELİN, J. / BERLİN, M. (*Çev. RUHL, A. C.*) “*Hatalı Olarak Yapılan Yurtdışı Tebligatı*” (*Avrupa Usul Sözleşmesi m. 27 I Nr 2'ye göre “usulüne uygun tebligat” ve hatalı tebligat ile ilgili sorunların sonuçlarına ilişkin çalışma*) (*Maltepe Üniv. Huk. Fak. D. 2003/2, s:221-233*) – VURAL, P. Yabancı Ülkelere Tebligat Usulü (*Tür. Not. Bir. Huk. D. 1975/8, s:47 vd.*)

[18] Bknz: YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, T. age. s:369 – MOROĞLU, E. / MUŞUL, T. age. s:55 – DELİDUMAN, S. Tebligat Hukuku Bilgisi, s:30

[19] Bknz: MOROĞLU, E. / MUŞUL, T. age. s:569 – METİN, Y. Adres Değişikliğinin Yargısal Tebligat Bakımından Önemi (*Tür. Not. Bir. Huk. D. Şubat/1994, S:81, s:13*)

gereksiz birçok tebligat yapılmakta, bu ise süreci oldukça uzatmakta, zaman, emek ve para harcanmasına yol açmaktadır. Hatta, Ülkemizde yargılama ile ilgili aksamaların en başında tebligat sorununun geldiği söylenebilir. Yapılan düzenlemeyle bu sorunun önemli ölçüde çözümlenmesi amaçlanmıştır. Daha önce, sağlıklı bir adres veri sistemi mevcut değilken, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunuyla günümüzde merkezî ve kapsamlı bir adres kayıt sistemi oluşturulmuş bulunmaktadır. Bu sistemden şu anda tüm kuruluşlar, kişisel veriler korunmak suretiyle yararlanabilmektedir. Adres kayıt sistemi, farklı bileşenlerle kontrol edilmekte ve güncellenmektedir.

Bu sayede gerek Türkiye’de bulunan Türk vatandaşları ve yabancılar, gerekse yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının yerleşim yerleri kayıt altına alınmış bulunmaktadır. Hatta bu sistem içinde kişilerin yerleşim yeri adresleri yanında ikincil ve üçüncül adresleri de kayıtlı hale getirilebilmektedir.

Kısaca, artık bir kişinin adresinin bilinmemesi, çok düşük bir ihtimal olarak karşımıza çıkacaktır. Bu sistemi düzenleyen 5490 sayılı Kanuna göre, yürütülecek iş ve işlemlerde bu sistemdeki adresin esas alınacağı da hükme bağlanmıştır. Yani, adres kayıt sistemindeki adresi kabul etmek hem fiilî hem de kanunî bir zorunluluktur.

Yapılan yeni düzenlemeyle, önce yine bilinen en son adrese tebligat yapılacaktır. Böylelikle, muhataba daha kolay ulaşılabilecek bir adres biliniyorsa oraya tebligat yapılması imkânı açık tutulmuştur. Ancak, tebligatın yapılmasını isteyen veya tebligatı çıkartan makamın bildirdiği adresin, tebligata elverişli olmadığına anlaşılması ya da bu adrese tebligat yapılamaması hâlinde, muhatabın 5490 sayılı Kanuna göre adres kayıt sistemindeki adresi bilinen son adresi olarak kabul edilerek, tebligat buraya yapılacaktır. Yukarıda açıklanan gerekçelerle, adres kayıt sistemindeki adres, kişinin resmî tebligat adresi olarak kabul edilmiştir. Bu gerekçeler yanında, bir devlete vatandaşlık bağıyla bağlı olmak aynı zamanda belirli yükümlülükleri de içermektedir. Bir vatandaşın adresini doğru bir şekilde bildirmesi ve kendisine ulaşılabilmesi önemlidir. Hiç kimse, adres değişikliğini bildirmemek suretiyle ihmali veya adresini belirsiz hâle getirecek kötü niyetli davranışlarıyla hak elde etmemelidir. Hukuk düzeni, kişinin açık ihmal veya kötü niyetini korumaz. Kaldı ki, yeni adres kayıt sistemi sadece beyana değil, aynı zamanda değişik bileşenlere göre adres tespiti ve doğrulaması yapmakta, kişinin resmî işlemlere esas olacak yerleşim yeri adresi başta olmak üzere, ikincil ve diğer adreslerini de kaydetmektedir. Şu anda tüm adres araştırmaları bu adres kayıt sistemi esas alınarak yapılmaktadır. Adres kayıt sistemi dışında ayrıca bir adres araştırması yapılmayacaktır. Bu açıdan, adres kayıt sistemindeki adres, başkaca araştırma yapılmasını gerekli kılmayan son adres olarak kabul edilmiştir. Bu durumda, ne tebligatı çıkartan merciin ne de posta memurunun başkaca bir adres araştırması yapmasına gerek bulunmamaktadır.

Adres kayıt sistemiyle ilgili olarak yapılan bu düzenlemenin sonucu olarak gereksiz zaman, iş gücü ve maddî kaybın önüne geçmek için, bilinen adrese yapılan tebligatın karşılıksız kalması halinde adres kayıt sistemindeki adrese yapılan tebligatın geçerli sayılacağı kabul edilmiştir. Bu yeni düzenleme, tebligatla ilgili temel sorunların hukukî bakımdan önemli bir kısmını çözebilecek mahiyettedir.

Çok zayıf bir ihtimal olmakla birlikte, muhatabın adres kayıt sisteminde de bir adresi bulunmuyorsa, bu durumda ancak o zaman adresi meçhul sayılarak, 28 inci maddedeki araştırmanın ardından ilânen tebligat yapılacaktır. Yeni düzenlemeyle birlikte adres kayıt sisteminde bir adres mevcut olduğu sürece, adresin meçhul sayılması ve adres araştırması yapılması mümkün değildir. Bu sebeple 28 inci madde hükmünün uygulanması oldukça istisnaî kullanılabilir bir hâl olacaktır.”

Yüksek mahkeme, bu konularda ilgili olarak;

√ «Tebliğatin, muhatabın bilinen en son adresinde yapılacağını, bilinen en son adrese çıkarılan tebligattan sonuç alınamaması halinde, borçlunun adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresinin, ‘bilinen en son adresi’ olarak kabul edilerek, bu adrese yapılacak olan tebligatın geçerli sayılacağını»^[20]

√ «Tebliğ yapılmak istenen kişinin bilinen en son adresine tebligat çıkarılması gerekeceği; İcra takip dosyasında, borçlunun bilinen en son adresinin tespiti zımında Ticaret Sicil Müdürlüğü’ne yazılan müzekkere cevabı beklenmeden tapudan gelen adrese satış ilanı tebliğ işleminin usulsüz olduğunu»^[21]

√ «Takip borçlusunun hangi icra dairesinde aleyhine takip bulunduğunu, hakkındaki taleplerin nelerden ibaret olduğunu bilmesi ve varsa itirazlarını zamanında ve doğru merciiye yöneltebilmesi usulüne uygun olarak yapılacak tebligat ile sağlanabileceğinden şikayet konusu yapılan tebligatların, TK.’nun 10/2.maddesi gözardı edilerek, borçlulara önceden hiçbir tebligat çıkarılmadan ve yasal şartları oluşmadan doğrudan doğruya TK.’nun 21/2 maddesine göre çıkartıldığını ve bu tebligatların usule aykırı olduğunu»^[22]

√ «İcra takip talebine ekli hazirun cetvelinde borçlunun adresi mevcut olduğundan öncelikle Tebligat Kanunu’nun 10. maddesine göre bu adrese tebligat gönderilmeden doğrudan borçlunun adrese dayalı kayıt sistemindeki adresine 7201 sayılı Tebligat Kanunu’nun 21/2. maddesine göre yapılan tebliğ

[20] Bknz:12. HD. 17.01.2013 T. 21482/982; 15.01.2013 T. 24577/580; 25.12.2012 T. 20808/39928; 11.12.2012 T. 20032/37317; 06.12.2012 T. 18350/36809; 29.11.2012 T. 18060/35501; 27.11.2012 T. 24226/34994; 15.11.2012 T. 15237/33435; 31.10.2012 T. 12585/30915; 04.07.2012 T. 9215/23558; 04.07.2012 T. 8928/23517; 02.05.2012 T. 9058/14625; 10.04.2012 T. 27221/11663

[21] Bknz: 12. HD. 24.01.2013 T. 2012-33062/1811

[22] Bknz: 12. HD. 13.12.2012 T. 19773/37760 ; 24.12.2012 T. 27184/39498; 29.01.2013 T. 2012-26961/2766; 31.01.2013 T. 2012-26365/3121

işleminin, aynı kanunun 10. maddesi hükmüne aykırı olduğundan yapılan tebligatın usulsüz olduğunu»^[23]

√ «Takip borçlusunun hangi icra dairesinde aleyhine takip bulunduğunu, hakkındaki taleplerin nelerden ibaret olduğunu bilmesi ve varsa itirazlarını zamanında ve doğru merciiye yöneltebilmesi usulüne uygun olarak yapılacak tebligat ile sağlanabileceğinden şikayet konusu yapılan tebligatların, TK.'nun 10/2.maddesi gözardı edilerek, borçlulara önceden hiçbir tebligat çıkarılmadan ve yasal şartları oluşmadan doğrudan doğruya TK.'nun 21/2 maddesine göre çıkartıldığını ve bu tebligatların usule aykırı olduğunu»^[24]

√ «Alacaklı tarafından aynı kira alacağı nedeniyle daha evvel takip yaptığı takip dosyasında gösterilen borçlu adresinin "...» olduğu, borçlunun da bu adresi kabul ettiği gözetildiğinde, bu adresin borçlunun bilinen en son adresi olarak kabulü gerekeceğini»^[25]

√ «Davaya konu ihalenin yapıldığı İcra Müdürlüğü'nün dosyasında, satış ilanının, borçlu vekiline tebliğ edildiğini, adı geçen vekil tarafından borçlunun vefat ettiğini, vekalet görevinin sona erdiğinin bildirilmesi üzerine şikayet konusu yapılan satış ilanı tebligatının TK.'nun 10/2. maddesi gözardı edilerek davacı borçlu mirasçısına önceden hiçbir tebligat çıkarılmadan ve yasal şartları oluşmadan doğrudan doğruya TK.'nun 21/2 maddesine göre çıkartıldığını ve bu tebligatın usule aykırı bir tebligat olduğunu»^[26]

√ «Borçlunun bilinen en son adresine Tebligat Kanununun 10. maddesine göre çıkarılan tebligatın bila tebliğ iade gelmesinden sonra ancak Tebligat Kanununun 21. maddesine göre tebligat yapılması gerekeceğini»^[27]

√ «Borçlunun bilinen en son adresi olan icra takip dosyasında kendisine ödeme emri tebliğ edilen adrese herhangi bir tebligat çıkarılmaksızın doğrudan adrese dayalı kayıt sistemindeki adresine yapılan tebliğ işlemi 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 10. maddesine aykırı olduğundan, usulsüz olduğunu»^[28]

√ «Mahkemece, satış ilanının tebliğe çıkarıldığı tarihte yürürlükte bulunan 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 10., 21.ve 35.maddeleri hükümleri doğrultusunda borçlunun adrese dayalı kayıt sisteminde adresin mevcut olup olmadığı belirlendikten sonra tebliğ işleminin anılan madde hükümlerine ve dolayısıyla usulüne uygun olup olmadığı belirlendikten sonra oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekeceğini»^[29]

[23] Bknz: 12. HD. 17.01.2013 T. 2012-23403/1021

[24] Bknz: 12. HD. 13.12.2012 T. 19773/37760; 24.12.2012 T. 27184/39498; 29.01.2013 T. 2012-26961/2766; 31.01.2013 T. 2012-26365/3121

[25] Bknz: 12. HD. 11.12.2012 T. 19090/37413

[26] Bknz: 12. HD. 29.11.2012 T. 19719/35449

[27] Bknz: 12. HD. 30.10.2012 T. 12729/30660

[28] Bknz: 12. HD. 27.06.2012 T. 8019/22714

[29] Bknz: 12. HD. 18.06.2012 T. 6206/20935

√ «Borçlunun bilinen en son adresi, Diyarbakır 1.İcra Mahkemesinin ... sayılı dosyasında kıymet takdirine itiraz ederken bildirdiği adres olup, satış ilanının borçlunun bilinen en son adresine tebliğ edilmesi gerekirken, bu hususa aykırı olarak yapılan tebligatın usulsüz olacağını»^[30]

√ «İcra takip dosyasında bilinen adresin tebligata elverişli olmaması ve tebligat yapılamaması nedeniyle, 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 10/2. maddesi uyarınca, borçlunun adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, bilinen en son adresi olarak kabul edilerek bu adrese tebligat yapılmasının koşulları oluştuğunda; borçlunun adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresine tebligat çıkarılmasında yasaya aykırılık bulunmayıp, 6099 sayılı Yasa ile değişik 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 21/2. maddesi ve Tebligat Kanunu Yönetmeliği 31. maddesi birlikte değerlendirildiğinde, şahsın mernis adresine tebligat yapılması halinde nerede olduğunun komşu, kapıcı, yönetici gibi kimselerden araştırılması ve şahsın adreste bulunmama nedeninin tebliğe işlenmesinin geçerlilik şartı olmadığını»^[31]

√ «Tebliğat Kanununun 10/II ve 21/II maddesine göre tebligat yapılabilme koşullarının bu maddelerde düzenlenmiş olduğunu»^[32]

√ «Tebliğatın, tebliğ yapılacak kişinin bilinen en son adresine yapılacağını»^[33]

√ «7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 10/2. maddesi uyarınca, borçlunun adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresinin, bilinen en son adresi olarak kabul edilmesinin ve bu adrese tebligat yapılmasının koşulları olduğundan borçlunun adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresine tebligat çıkarılmasında yasaya aykırılık olmadığı gibi, tebliğ evrakı üzerine verilen şerhin de 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 23/8. maddesine uygun olduğunu»^[34]

√ «Takip dayanağı faturalarda ve dosya arasında mevcut ihtarnamelerde, borçlunun "...» şeklindeki adresinin alacaklı tarafından bilindiği görüldüğünden 7201 Sayılı Yasanın 10/1.maddesine göre; tebligatın, tebliğ yapılacak şahsın bilinen en son adresine yapılacağını»^[35]

√ «Şikayetçi 06.07.2010 tarihinde icra müdürlüğüne itiraz dilekçesi verdiği göre bu tarihte haciz ihbarlarından haberdar olduğunun kabulü gerekeceğini»^[36]

[30] Bknz: 12. HD. 07.06.2012 T. 4879/19665

[31] Bknz: 12. HD. 31.05.2012 T. 1089/18617

[32] Bknz: 12. HD. 31.05.2012 T. 17610/34966; 31.05.2012 T. 1089/18617

[33] Bknz: 12. HD. 28.02.2012 T. 2011-21272/5333; 17.11.2011 T. 5798/31576; 31.10.2011 T. 4691/21086; 10.10.2011 T. 2703/19373; 24.5.2002 T. 9415/10944

[34] Bknz: 12. HD. 12.04.2012 T. 2011-24990/12103

[35] Bknz: 12. HD. 01.03.2012 T. 2011-19947/5862

[36] Bknz: 12. HD. 17.01.2012 T. 2011-13591/533

√ «Borçlu, şikayetinde ikametgah adresinin, ödeme emri gönderilen adresten farklı bir adres olduğunu iddia ettiğinden borçlunun bu yöndeki iddia ve delilleri araştırılarak, oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekeceğini»^[37]

b) Adres değişikliği olması halinde;

aa-Adresini değiştiren -ve daha önce kendisine tebligat yapılmış olan- kişinin bu değişikliği yani yeni adresini ilgili makama -icra dairesine, icra mahkemesine vs.- bildirmesi gerekir. “*Bu takdirde bundan sonraki tebliğler, bildirilen yeni adrese yapılır*” (Teb. K. mad. 35/I, Teb. Tüz. mad. 55; Teb. Yön. mad. 57).

Uygulamadaki önemi nedeniyle belirtelim ki; “*icra dairesi*” de, geniş anlamda “*kaza mercii*”ne dahil olduğundan^[38] adres değişikliğinin icra dairesine bildirilmesinden itibaren artık tebligatların yeni adrese yapılması gerekir...

Ancak Teb. K. mad. 35/IV’e göre; “*Daha önce tebligat yapılmamış olsa bile, taraflar arasında yapılan, imzası resmi merciler önünde ikrar olunmuş sözleşmelerde belirtilen adresler ile kamu kurum ve kuruluşları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, ticaret sicillerine ve esnaf ve sanatkarlar sicillerine verilen en son adreslerdeki değişiklikler hakkında da bu madde hükümleri uygulanır*”. Yani bu durumlarda da tebligat; yukarıda belirtilen sözleşmelerdeki, kamu kurum ve kuruluşlarındaki, meslek kuruluşlarındaki, ticaret sicilindeki, esnaf ve sanatkarlar sicillerindeki adrese yapılacaktır...

İİK. mad. 21/II’ye göre de; aa) İlamda^[39], bb) İİK. mad. 38’e göre “*ilam hükmünde olan belgelerde*”, cc) İpotek senedinde^[40] yazılı olan adresini değiştiren “*alacaklı*” ya da “*borçlu*” bu adres değişikliğini birbirine “*noter vasıtasıyla*” bildirmiş olmadıkça, tebligat bu belgelerde yazılı olan adrese yapılır. Muhatap o adrese bulunmadığı takdirde, Tebligat Kanununun 35. maddesi uygulanır. Yani, “*tebliğ olunacak evrakın bir nüshası ‘eski adrese ait binanın kapısına’ ve diğer nüshası da ‘tebliği yaptıran kazai mercii divanhanesine’ asılır ve eski adresin kapısına asılma tarihi, tebliğ tarihi sayılır*”.

İİK. mad. 21/II, adres değişikliğinin ‘noter vasıtasıyla’ bildirilmesini aramasına rağmen, taahhütlü mektupla ya da sözle adres değişikliği bildirilmişse ya da başka bir dosyadan adres değişikliğini diğer taraf resmen öğrenmişse, tebligat hangi adrese yapılacaktır? Kanunun gerekçesi incelendiğinde, bu konuda istenerek şekilci bir sistem getirildiği görülür. Bu nedenle, “*adres değişikliğinin*

[37] Bknz: 12. HD. 17.01.2012 T. 2011-13490/671

[38] Bknz: UYAR, T. Tebligat Kanununun Uygulamada Tereddüt Konusu Olan Bir Hükmü “7201 sayılı Tebligat Kanunu mad. 35” (Ad. D. 1971/2, s:110 vd.) – Aynı görüşte: YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, T. age. C:2, s:960 – DELİDUMAN, S. age. s:33 – AKCAN, R. İcra İşlerinde Tebligat (Selçuk Üniv. Huk. Fak. D. 1999/1-2, s:73) – METİN, Y. agm. s:17

[39] Bknz: 12. HD. 19.2.2002 T. 2643/3616; 7.12.1982 T. 8669/9150

[40] Bknz: 12.HD. 19.2.2002 T. 2638/2621; 2.12.1999 T. 16377/16989; 4.11.1998 T. 11548/12029 – 12. HD. 16.1.1986 T. 15323/351

ancak noter vasıtasıyla diğer tarafa bildirilmiş olması halinde”, bildirilen adrese tebligat yapma zorunluluğu doğar. Bu nedenledir ki, doktrinde “*adres değişikliği kendisine noter vasıtasıyla bildirilmemiş olan tarafın, yeni adresi bildiğinin kanıtlanamayacağı*” bildirilmektedir.^{[41] [42]} Ancak, hemen belirtelim ki Yargıtay bu konuda bu kadar şekilci davranmamakta ve “*alacaklının, borçlunun noter senedinde yazılı adresini değiştirdiğini, kendisine usulüne uygun biçimde bildirilmemiş olmasına rağmen, yeni adresi biliyorsa, tebligatın bu yeni adrese yapılması gerektiğini, hakların kullanılmasına ilişkin iyiniyet kuralının bunu gerektirdiğini*”^{[43] [44]}, “*borçlunun yeni adresini taahhütlü mektupla da alacaklıya bildirmesi halinde, yeni tebligatların bildirilen adrese yapılması gerektiğini*”^[45] belirtmiştir. Kanımızca, yüksek mahkemenin ilk içtihadındaki görüş hukukun genel ilkelerinden olan “*iyiniyet*” e ilişkin MK. mad. 2 hükmüyle bağdaştığı için isabetli sayılabilir de, ikinci içtihadındaki görüşe katılmak mümkün değildir. İkinci içtihadındaki görüş doğrultusunda doğacak uygulama, hem İİK. mad. 21/II’nin açık hükmüne ve hem de bu hükmün kabul edilmiş nedenine^[46] aykırı olacaktır. Ayrıca, “*taahhütlü mektupla*” adres değişikliğini bildirme usulünün bu şekilde kanunun açık buyruğuna rağmen içtihat yoluyla kabul edilmesi uygulamada, taahhütlü mektubun boş olarak karşı tarafa gönderilmesi halinde de çeşitli uyumsuzluklara neden olur. Çünkü, taahhütlü mektup makbuzu, mektubun içeriğini belgelemeyip sadece bu mektubun karşı tarafa gönderildiğini kanıtladığından, bu mektupla gerçekten, adres değişikliğinin karşı tarafa bildirilmiş olup olmadığı sorununa ışık tutmaz. Bu nedenle, böyle taraflar arasında yeni uyumsuzluklar doğurabilecek bir yolun içtihat yolu ile hiç yaratılmaması uygun olur kanısındayız...

Adres değişikliği, kanunun öngördüğü biçimde diğer tarafa bildirilmiş olmasına rağmen, tebligatı eski adrese yaptırarak, Tebligat Kanununun 35. maddesinden faydalanmış olan taraf, bu suretle diğer tarafa verdiği bütün zararları, % 15 fazlasıyla genel mahkemede açılacak dava sonunda ödemek zorunda kalabileceği gibi, hakkında ayrıca İİK. mad. 343.’deki ceza da uygulanır. Bu cezaya, bu eylemden zarar gören kişinin şikayeti üzerine icra mahkemesi hükmeder. Adres değişikliğini, noter vasıtasıyla bildirmek isteyen taraf bunu, diğer tarafın kusurlu davranışı yüzünden örneğin; bu kişinin kendi adresindeki değişikliği bildirmemesi nedeniyle yapamamışsa, daha sonra aynı kişinin eski

[41] Bknz: POSTACIOĞLU, İ. age. s:89 – BERKİN, N. İcra Hukuku Rehberi, s:120

[42] Aksi görüş: BELGESAY, M. R. İcra ve İflas Kanunu Değişen Maddeler Şerhi, s:17

[43] Bknz: 12. HD. 1.4.1976 T. 3000/3997

[44] “*Bu uygulamanın isabetli olduğu*” görüşü için bknz: MOROĞLU, E. / MUŞUL, T. age. s:58

[45] Bknz: 12. HD. 11.5.1978 T. 4282/4301

[46] Bknz: Hükümet Tasarısı Gerekçesi

adrese yaptıracağı tebligattan dolayı doğacak zarardan sorumlu olup olmayacağı bir hukuki sorun olarak karşımıza çıkar. Bir örnek ile konuyu ortaya koyarsak, alacaklı kendi adres değişikliğini İİK. mad. 21 gereğince bildirmediği için daha sonra borçlu kendi adresindeki değişikliği noter vasıtasıyla alacaklıya bildirmek istediği halde bu tebliğ alacaklıya ulaşamamış ve alacaklı da borçlunun adres değişikliğinden haberdar olmayarak eski adrese yaptırdığı tebligat ile takibe devam etmişse, bu yüzden borçlunun uğradığı zararı ödemekle yükümlü olacak mıdır? Bir görüşe göre;^[47] adres değişikliğini bildirmek görevinin yerine getirilmemesi bir kusur sayıldığından ve kusurla meydana gelen zarar arsında uygun illiyet bağı bulunması gerektiğinden, bu durumda, alacaklının sorumluluğunu genel hükümlere göre belirlemek ve kendisini sadece doğan zarardan sorumlu tutmak ve ayrıca % 15 zarar fazlasıyla sorumlu tutmamak gerekir. Kanımızca adres değişikliğini bildirme yükümüne uyulmasına özel bir müeyyide bildirilmiş olduğundan, bu yükümün gereklerine uymayan tarafın bu yüzden diğer tarafa verdiği tüm zararları % 15 fazlasıyla ödemek zorunda olduğunu kabul etmek kanunun ruhuna daha uygun düşer...

Bu konuyla ilgili olarak ayrıca belirtelim ki; İcra ve İflas Kanununun 21 ve 57. maddelerinde “*icraya ait tebliğlerde, Tebligat Kanununun hükümlerinin uygulanacağı*”nın belirtilmesine rağmen, uygulamada, özellikle Tebligat Kanununun 35. maddesinin uygulanış biçimi hakkında ciddi kuşklar belirmiştir.

7201 sayılı Tebligat Kanununun birinci maddesine göre; aa)Kazai merciler, bb)Umumi ve mülhak bütçeli daireler, cc)Belediyeler, dd)Köy hükmü şahsiyetleri, ee)Barolar, ff)Noterler tarafından yapılacak tebligatın -ilke olarak- PTT vasıtasıyla yapılması zorunludur.

Görüldüğü gibi, burada “*icra daireleri*”nden bahsedilmemiş sadece, “*kazai merciler*” denilmekle yetinilmiştir. Bu konuda Hükümetin Esbabı Mucibe Layihası (*gerekçesi*)nda da, layihanın birinci babının birinci faslı, kanunun kapsamını göstermektedir. Burada da “*icra daireleri*” hakkında aydınlatıcı bilgi yoktur.

Açıklığa kavuşmayan bu konu, uygulamada özellikle 35. maddenin uygulamasında ciddi uyuşmazlıklara neden olmaktadır. İİK. mad. 21 ve 57’de, Tebligat Kanununa yapılan yollama sonucunda, her ne kadar icra dairesince kendisine tebligat yapılan kişi, daha sonra değiştirdiği adresini, icra dairesine (*icra dosyasına*) bildirmezse, bundan sonraki tebliğler eski adresine yapılırsa da, aynı borçlu hakkında icra ceza hakimliğinde “*mal beyanında bulunmama*”, “*ödeme şartını bozma*” vs. gibi icra suçlarından dolayı dava açılrsa ya da icra mahkemesine alacaklı tarafından “*şikayet*”, “*itirazın kaldırılması*” vs. gibi isteklerle başvuruda bulunulsa, icra dairesince tebligatın yapıldığı adrese icra mahkemesince tebligat yapılmak istense, borçlunun o adresini değiştirmiş ve

[47] Bknz: POSTACIOĞLU, İ. age. s:89

yeni adresini icra dairesine bildirmemiş olması nedeniyle, tebligat yapılamamış olsa, Tebligat Kanununun 35. maddesine ve Tebligat Tüzüğü'nün 55. maddesine göre işlem yapılabilecek midir?

Uygulamada, “*hukuk davalarında*” “*şikayet, itirazın kaldırılması*” gibi başvurularla icra icra mahkemeleri, “*icra ceza davalarında*” icra ceza mahkemeleri, dava dilekçesinin, borçlunun icra dosyasında var olan ve evvelce icra dairesince tebligatın yapıldığı adresine tebliğinin -borçlunun bu adresini değiştirmiş ve yenisini bildirmemiş olması nedeniyle- mümkün olmaması hallerinde, Tebligat Kanununun 35. maddesini uygulamakta çekingen davranmaktadırlar...

Kanımızca bu konuda adil ve hukuk tekniğine uygun çözüm tarzına iki şekilde ulaşılabilir. Bunun için ya Tebligat Kanununun 1. ve 35. maddesi ve Tebligat Tüzüğü'nün 1. ve 55. maddesinin, İİK.nun 21 ve 57. maddeleriyle birlikte “*geniş*” yorumlamalı ya da İcra ve İflas Kanununa açıklık getirmelidir.^[48] Uygulamada bugüne dek, “*yorum*” yoluyla tatminkar bir sonuca ulaşılammıştır. Bu nedenle İcra ve İflas Kanununda değişiklik yapıp, ilgili 21. maddeye, uygulamadaki duraksamaları giderecek açıklık getirilmesi yararlı olacaktır.^[49]

bb-Adres değişikliğinin bildirilmemiş olması halinde aaa^[50]-Eğer yani adres tebliğ memuru tarafından tesbit edilebilmişse; -Teb.Tüz. mad. 28/I'e; Teb. Yön. mad. 30, 31'e göre- yeni adres, tebliğ memurunun dağıtım bölgesi içinde bulunuyorsa tebligat bu adrese yapılır. Fakat, yeni adres aynı PTT merkezinin diğer bir dağıtım bölgesinde veya başka bir PTT merkezinin alanı içindeyse, tebliğ evrakı, yeni adrese tebliğ yapılması için, tebliğ memuru tarafından bağlı olduğu merkeze iade edilir (*Teb. Tüz. mad. 55/III*). bbb-Eğer yeni adres tebliğ memuru tarafından tesbit edilemezse; tebliğ evrakı çıkarılan merciye iade edilir... Tebliğ olunacak evrakın bir nüshası, eski adrese ait binanın kapısına asılır ve asılma tarihi tebliğ tarihi sayılır (*Teb. K. mad. 35/III, Teb. Tüz. mad. 55/III; Teb. Yön. 57/(2)*).

[48] Ayrıntılı bilgi için bkz: UYAR, T. Tebligat Kanununun Uygulamada Tereddüt Konusu Olan Bir Hükmü “*Teb. K. mad. 35*” (*Ad. D. 1971/2, s:115*)

[49] Biz, yapılacak değişiklikte, İİK. mad. 21/I'in şu şekilde değiştirilmesini -Adalet Bakanlığı ve Türkiye Barolar Birliği'ne- önermiştik: “*İcra dairelerince yapılacak tebliğler yazıyla ve Tebligat Kanunu hükümlerine göre olur. Bu tebliğler, makbuz karşılığında, doğrudan doğruya tevdi suretiyle de yapılabilir. Takip dosyasındaki adresini değiştiren taraf, yeni adresini bildirmedeği takdirde, Tebligat Kanununun 35. maddesi hükmü uygulanır. Mercî hakimliğince (icra mahkemesince), aynı takip dosyası ile ilgili olarak açılmış olan hukuk ve icra suçlarına ilişkin ceza davalarında yapılacak tebliğlerde de, ilgili, başka adres bildirmedikçe, bu fıkra hükmü uygulanır.*” (Bknz: Uyar, T. İcra ve İflas Yasası Değişikliği Hakkında Düşünceler “*Yasa Huk. D. Temmuz/1979, s:980 vd. – İBD. 1979/4-5-6, s:276*”)

[50] Bu konuda ayrıntılı açıklama için bkz: METİN, Y. Muhatabın Yeni Adresinin Bildirilmemesi (*Tür. Not. Bir. Huk. D. 1994, S:82, s:55 vd.*)

11.01.2011 tarih ve 6099 sayılı Kanununun 9. maddesi ile 7201 sayılı Tebligat Kanununun 35. maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

“Adresini değiştiren kimse yenisini bildirmediği ve adres kayıt sisteminde yerleşim yeri adresi de tespit edilemediği takdirde, tebliğ olunacak evrakın bir nüshası eski adrese ait binanın kapısına asılır ve asılma tarihi tebliğ tarihi sayılır.”

Bu değişikliğin gerekçesi, 6099 sayılı kanunda şu şekilde açıklanmıştır:

“Kanunun 35 inci maddesi ile ilgili olarak, tebligata elverişli adresin bulunmaması veya bu maddenin uygulanmasındaki bilgi eksikliği gibi nedenlerle uygulamada birçok sorun ortaya çıkmaktadır. Bu konuda ortaya çıkan sorunlar, gerçek kişiler bakımından adres kayıt sisteminin oluşturulması sebebiyle bundan böyle giderilebilecek niteliktedir. Tüzel kişiler bakımından ise adresleri farklı şekillerde tutulan sicil ve kayıtlarda bulunduğundan, bu resmî kayıtlarındaki adreslerinin esas alınması gereklidir.

Maddenin birinci fıkrası aynen muhafaza edilmiştir. Buna göre, daha önce kendisine usulüne uygun şekilde tebligat yapılmış kimse, adresini değiştirdiğinde yenisini bildirirse, tebligat bu yeni adrese yapılır. İkinci fıkradaki yeni düzenleme sonucu, daha önce kendisine tebligat yapıp da adresini değiştiren ve bunu bildirmeyen kişiye ne şekilde tebligat yapılacağı hususu yeniden düzenlenmiştir. Buna göre, adresini değiştiren, ancak yeni adresini yargı organına bildirmeyen kişi, gerçek kişi ise, öncelikle adres kayıt sisteminde kayıtlı adresine tebligat yapılacaktır. Adres kayıt sistemi oluşturulduğundan, tebligat memurunun ayrıca adres araştırması yapması yöntemi terk edilmiştir.

Gerçek kişiler bakımından adres kayıt sisteminde bir adresin bulunmaması çok zayıf bir ihtimaldir. Ancak zayıf da olsa, bu ihtimalin gerçekleşmesi durumu da gözetilerek, evrakın bir nüshasının eski adrese ait binanın kapısına asılacağı ve bunun da tebligat tarihi sayılacağı şeklindeki fıkranın geri kalan kısmı aynen muhafaza edilmiştir.

Maddenin dördüncü fıkrası, tüzel kişiler bakımından özel ve açık bir düzenleme getirmektedir.

Tüzel kişilerin adreslerinin, bir sicil veya resmî kayıtlı belirli olması sebebiyle meçhul olması düşünülemez. Bu çerçevede daha önce kendilerine tebligat yapılmamış olsa bile, tüzel kişiler bakımından resmî kayıtlardaki adreslerinin esas alınacağı ve bu madde hükümlerinin uygulanacağı açıkça düzenlenmiştir.

Maddeye yeni eklenen son fıkrada ise, yurt dışında bulunan Türk vatandaşları bakımından 35 inci maddenin nasıl uygulanacağı hususu açıklığa kavuşturulmuştur. Bu düzenleme ile daha önce kendisine yurt dışında tebligat yapılan Türk vatandaşlarının da adres değişikliklerini ilgili yargı organına bildirmesi zorunluluğu kabul edilerek, bu değişiklik bildirilmediğinde nasıl bir yol izleneceği belirtilmektedir. Daha önce kendisine usulünce tebligat yapılan

kimse adresini değiştirdiği hâlde bu değişikliği bildirmezse, önce adres kayıt sistemindeki adresine bakılacaktır. Çünkü, yurt dışındaki Türk vatandaşları bakımından da adres kayıt sisteminde açık adres kaydı tutulmaktadır.

Zayıf bir ihtimal de olsa, adres kayıt sisteminden de yerleşim yeri adresi tespit edilemezse, bu kişinin yurt dışında daha önce usulüne uygun şekilde tebligat yapılan adresine, Türkiye Büyükelçiliği veya Konsoloslğunca Kanununun 25/a maddesine göre gönderilen bildirim adresine ulaştığının belgelendiği tarihten itibaren otuz gün sonra tebligat yapılmış sayılacaktır. Bu yöntem, aynı zamanda Kanununun 25/a maddesindeki yöntemle uyumlu bir düzenleme olup, ortaya çıkacak belirsizlikleri gidereceği gibi, bu yolla ortaya çıkacak zaman ve para kaybının da önüne geçilmiş olacaktır.”

11.01.2011 tarih ve 6099 sayılı Kanun ile Tebligat Kanununun 35. maddesinde yapılan değişiklik sonucunda, daha önce maddenin son fıkrasında yer alan; *“daha önce yapılmamış olsa bile, taraflar arasında yapılan, imzası resmi merciler önünde ikrar olunmuş sözleşmelerde belirtilen adresler ile kamu kurum ve kuruluşları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ve ticaret sicillerine ve esnaf ve sanatkarlar sicillerine verilen en son adreslerdeki değişiklikler hakkında da bu madde hükümleri uygulanır”* şeklinde hüküm, madde metninden çıkarılmış olduğundan bundan böyle aşağıdaki içtihatlar uygulamadaki önemini (hukuki değerini) kaybetmiştir. Gerçekten;

√ *“Bir kamu kurumu niteliğinde bulunan T. Halk Bankası A.Ş.’ne borçlu tarafından bildirilen kredi sözleşmesindeki adrese Tebligat Kanununun 35/son maddesine göre tebligat yapılabileceğini”* belirten:

12. HD. 14.10.2010 T. E:10011, K:23430

12.HD. 23.02.2010 T. E:2009/22366, K:3906

12. HD. 30.11.2007 T. E:19617, K:22536

HGK. 05.07.2006 T. E:12-378, K:496

12. HD. 30.01.2006 T. E:2005/24533, K:1006

12. HD. 29.11.2005 T. E:22475, K:23457 sayılı içtihatların,

√ *“Bir kamu kurumu niteliğinde bulunan T.A.O.’na, borçlu tarafından kredi sözleşmesi yapılırken bildirilen adrese Tebligat Kanununun 35/son maddesine göre tebligat yapılabileceğini”* belirten:

12. HD. 03.05.2010 T. E:2009/28932, K:10885

12.HD. 16.02.2010 T. E:2009/21404, K:3268 sayılı içtihatların,

√ *“Bir kamu kurumu niteliğinde bulunan T.C. Ziraat Bankası A.Ş.’ne borçlu tarafından kredi sözleşmesi yapılırken bildirilen adrese Tebligat Kanununun 35/son maddesine göre tebligat yapılabileceğini”* belirten:

12. HD. 23.02.2010 T. E:2009/21955, K:3947 sayılı içtihatların,

√ *“Noterlikçe düzenlenmiş olan sözleşme ve taaddütlerde bildirilen adreslere Tebligat Kanununun 35/son maddesine göre tebligat yapılabileceğini”* belirten:

12. HD. 27.09.2010 T. E:8427, K:21307
12. HD. 09.11.2007 T. E:17852, K:20858
12.HD. 12.07.2007 T. E:12049, K:14505
12. HD. 27.12.2005 T. E:22108, K:26185 sayılı içtihatların,
√ “*Tapu Sicil Müdürlüğünde yazılı olan adrese, Tebligat Kanununun 35/son maddesine göre tebligat yapılabilceğini*” belirten:
12. HD. 16.02.2010 T. E:2009/21404, K:3268
12. HD. 28.09.2010 T. E:8379, K:21394
12. HD.16.03.21.2009 T. E:28/25050, K:5331
12. HD. 07.10.2008 T. E:13352, K:16682
12. HD. 21.01.2008 T. E:2007/22562, K:715
11.10.2007 T. E:14616, K:18511
12. HD. 08.10.2007 T. E:14708, K:18078
12. HD. 19.06.2007 T. E:9871, K:12459
12. HD. 05.03.2007 T. E:1026, K:3842 sayılı içtihatların
√ “*Ticaret Sicilinde yazılı olan adrese tebligat Kanununun 35/son maddesine göre tebligat yapılabilceğini*” belirten:
12. HD. 27.09.2010 T. E:19421, K:21251
12. HD. 24.05.2010 T. E:827, K:12449
12. HD. 26.04.2010 T. E:2009/28934, K:10257
12. HD. 17.06.2008 T. E:12832, K:12710
12. HD. 08.04.2008 T. E:4323, K:7190
12. HD. 22.01.2008 T. E:2007/22595, K:713
12. HD. 09.11.2007 T. E:17937, K:20751
12. HD. 10.09.2007 T. E:16652, K:15528
12. HD. 26.06.2007 T. E:10457, K:13094
12. HD. 10.05.2007 T. E:6669, K:9449
12. HD. 13.11.2006 T. E:17986, K:21118
12. HD. 31.10.2006 T. E:17169, K:20013
12. HD. 17.07.2006 T. E:13006, K:15804
12. HD. 29.06.2006 T. E:11999, K:14172
HGK. 28.06.2006 T. E:12-481, K:482
12. HD. 01.12.2005 T. E:17782, K:23768 sayılı içtihatların,
√ “*Vergi Dairesinde kayıtlı bulunan adrese Tebligat Kanununun 35/son maddesine göre tebligat yapılabilceğini*” belirten:
12. HD. 09.02.2010 T. E:2009/21077, K:2705
12. HD. 27.09.2008 T. E:12871, K:15956
12. HD. 10.09.2004 T. E:14834, K:18928 sayılı içtihatların,
√ “*Trafik Sicilinde kayıtlı olan adrese Tebligat Kanununun 35/son maddesine göre tebligat yapılabilceğini*” belirten:

12. HD. 18.01.2010 T. E:2009/19920, K:676

12. HD. 23.10.2007 T. E:16286, K:19275

12. HD. 16.07.2007 T. E:13335, K:14791

12. HD. 04.12.2006 T. E:20271, K:22811

12. HD. 27.10.2005 T. E:17097, K:21005 sayılı içtihatların,

√ “*Duruşma sırasında mahkemeye bildirilen adrese Tebligat Kanununun 35/son maddesine göre tebligat yapılabileceğini*” belirten:

12. HD. 16.10.2007 T. E:15336, K:18732

12. HD. 20.07.2007 T. E:13143, K:16632 sayılı içtihatların,

√ “*Kamu kurumu niteliğindeki Süleyman Demirel Üniversitesine bildirilen adrese, Tebligat Kanununun 35/son maddesine göre tebligat yapılabileceğini*” belirten:

12. HD. 04.05.2007 T. E:6072, K:9043 sayılı içtihadın,

√ “*Kamu kurumu niteliğindeki T. Emekli Sandığına bildirilen adrese, Tebligat Kanununun 35/son maddesine göre tebligat yapılabileceğini*” belirten:

12. HD. 11.12.2006 T. E:20535, K:23449 sayılı içtihadın,

√ “*Kamu kurumu niteliğindeki Askerlik Şubesinde yazılı olan adrese, Tebligat Kanununun 35/son maddesine göre tebligat yapılabileceğini*” belirten:

12. HD. 06.12.2005 T. E:20744, K:24187 sayılı içtihadın,

önemi kalmamıştır...

Yüksek mahkeme “*adres değiştirmenin bildirilmesi mecburiyeti*” (Teb. K. mad. 35; Teb. Tüz. mad. 55; Teb. Yön. mad. 57) ile ilgili olarak verdiği çeşitli içtihatlarında;

– “*İlanın şekli, artırmanın tarzı, yer ve günü ve gazete ile yapılıp yapılmaya-çağının icra müdürlüğüne tarafların menfaatlerine en uygun gelen biçimde tayin edileceğini (İİK. mad. 126/son; 114/2); satışa konu dosyada iki ayrı satış kararı mevcutsa, her iki satış kararındaki koşulların yerine getirilmesi gerekeceğini, icra müdürlüğüne Türkiye genelinde 3 büyük günlük gazetelerin birinde satış ilanının yayınlanmasına karar verildiği halde bu kararın gereği yerine getirilmeden, başka bir gazetede ilana dayalı olarak satışın yapılmasının hatalı olduğunu- Daha önce şikayetçi borçluya bila tebliğ dönmüş bir tebligat olmadan, doğrudan Tebligat Kanunu’nun 35. maddesine göre tebliğ yapılmasının hatalı olacağı ve satış ilanı tebliğindeki bu usulsüzlüğün başlı başına ihalenin fesbi sebebi olduğunu*”^[51]

– “*Şikayetçinin adresini değiştirdiğini gösteren, tebliğ edilemeden iade edilmiş bir tebligat satış dosyasında görülememekte, tebliğ işleminin ne gerekçeyle yapıldığı anlaşılmadığından mahkemece T.K.’nin 35. maddesindeki şartların oluşup*

[51] Bknz: 12. HD. 15.04.2013 T. 8312/14309

oluşmadığı araştırılarak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, soyut gerekçe ile tebligatın usulüne uygun olduğundan bahisle hüküm tesis edilemeyeceğini^[52]

-“7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 35/4.maddesi uyarınca daha önce tebligat yapılmamış olsa bile, tüzel kişiler bakımından resmî kayıtlardaki adreslerinin esas alınacağını”^[53]

-“Tebliğat Kanunu 35. maddesine göre yapılan tebligat, borçlunun adres kayıt sisteminde adresi olmadığı takdirde yapılabileceğinden yine Tebligat Kanununun 35. maddesinde belirtilen hal ve şartlara uygun yapılmadığından usulsüz olduğunu”^[54]

-“Her ne kadar borçlu tüzel kişinin ve Ticaret Sicil müdürlüğüne bildirilen Ticaret Sicilinde kayıtlı bulunan Beşiktaş’taki adresine çıkarılan tebligatın bila tebliğ iade olunması üzerine Tebligat Kanunu’nun 35. maddesine göre tebliğ yapılmış ise de; alacaklı tarafından, takipten önce, takibe konu faturalarda yazılı olan Üsküdar’daki adreste bu faturalarla ilgili noterden ihtarname tebliğ edildiğine göre, borçlunun bilinen son adresi faturada yazılı olan Üsküdar adresi olduğundan bu hali ile borçlunun Ticaret Sicilinde bulunan ve Ticaret Sicil müdürlüğüne bildirilen adresine Tebligat Kanunu’nun 35. maddesi uyarınca yapılan tebliğ işleminin usulüne uygun olduğundan söz edilemeyeceğini”^[55]

-“Satış ilanının, asıl takip dosyasından yazılan talimata göre Tebligat Kanunu’nun 35.maddesine göre şikayetçi şirkete 22.09.2011 tarihinde, gerçek kişiye ise 23.09.2011 tarihinde tebliğ edildiği görülmekte ise de, asıl takip dosyasında Ticaret Sicil Memurluğu’na borçlu şirketin adresi; “...” olarak bildirilmesine rağmen tebligatların (satış ilanı da dahil) başka bir adrese yapıldığı, gerçek kişi olan diğer borçlu yönünden ise satış ilanı tebliğ tarihi itibarıyla adres kayıt sisteminde yerleşim yeri adresinin bulunup bulunmadığının mahkemece araştırılmadığı anlaşıldığından tebligatın usulsüz olduğunu”^[56]

-“Alacaklının muhatabın yeni adresini bildiği iddiasının ancak yazılı belge ile ispatı mümkün olup, borçlu tarafından bu yönde bir belge sunulmadığından borçlunun adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresine tebligat çıkarılmasında yasaya aykırılık olmadığı”^[57]

-“Şikayetçinin noter huzurunda düzenlettirilen vekaletnamede bildirdiği adres ile borçlu vekilinin yine icra mahkemesi dosyasına ibraz ettiği başka bir

[52] Bknz: 12. HD. 24.12.2012 T. 30330/39352

[53] Bknz: 12. HD. 11.12.2012 T. 19454/37526

[54] Bknz: 12. HD. 04.12.2012 T. 26188/19012

[55] Bknz: 12. HD. 29.11.2012 T. 18060/35501

[56] Bknz: 12. HD. 28.11.2012 T. 29638/35310

[57] Bknz: 12. HD. 15.11.2012 T. 15237/33435

vekaletnamedeki adresi aynı adres olarak bildirilmiş olup, bu adrese Tebligat Kanunu'nun 35/4.maddesine göre ödeme emri tebliğinin yapılmasında bir usulsüzlük olmadığını”^[58]

-“İcra müdürlüğünce borçlunun adresine gönderilen satış ilanı tebligatı bila tebliğ iade edilince, alacaklı vekilince borçluya satış ilanı tebliğinin icra emrinin tebliğ olduğu adrese Tebligat Kanunu'nun 35. maddesine göre tebliğ edilmesi talep edilmiş ise de; dosyanın incelenmesinde borçluya satış ilanı tebligatının gönderilmediği ve tebliğ edilmediği anlaşıldığından usulüne uygun satış ilanı tebliği bulunmayıp; bu durumun ihalenin feshini gerektireceğini”^[59]

-“Tebliğat yapılan adrese gönderilip yapılamadan dönen bir tebligat olmaksızın satış ilanının doğrudan Tebligat Kanunu'nun 35. maddesine göre tebliğ edilemeyeceğini”^[60]

-“Tebliğ işleminin yapıldığı tarih itibarıyla yürürlükte olan 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 35.maddesi uyarınca gerçek kişilere anılan madde uyarınca tebligat yapılabilmesi için muhatabın aynı adresine daha önce usulüne uygun olarak yapılmış bir tebligatın yapılması zorunlu olup, adresin tapu sicilindeki adres olmasının anılan maddenin uygulanması sonucunu doğurmayacağını”^[61]

-“Tebliğat Kanununun 35. maddesine göre satış ilanı tebliği yapılan adres borçlunun daha önce resmi kurumlarda bulunan bir adresi olmadığı gibi bu adrese geçerli bir tebligat da yapılmadığından borçluya TKnun 35. maddesine göre yapılan satış ilanı tebliğ işleminin usulsüz olduğunu”^[62]

-“Borçluların nüfus müdürlüğünden getirilen nüfus kayıt tablosunda belirtilen adreslerine, 7201 Sayılı Kanun'un 35. maddesine göre tebligat yapıldığı görüldüğünden mahkemece, aile fertlerinin birbirleri yerine adres beyanında bulunabilmelerine olanak tanıyan yasa ve yönetmelik hükümleri çerçevesinde, tebligatın çıkarıldığı adresin bizzat şikayetçi borçlular tarafından nüfus müdürlüğüne bildirilip bildirilmediği araştırılarak oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekeceğini”^[63]

-“Borçluya satış ilanı 19.04.2011 tarihinde T.K.'nun 35. maddesine göre tebliğ edilmiş olup, tebliğ tarihi itibarıyla T.K.'nun 35. maddesindeki değişiklik yürürlükte olduğundan ve yine İcra İflas Kanunu genel bir kanun olup Tebligat Kanunu ise özel bir kanun olduğundan olayda öncelikle İİK.'nun 21 ve 127. maddeleri değil T.K.'nun 35. maddesinin uygulanacağını”^[64]

[58] Bknz: 12. HD. 15.11.2012 T. 15594/33372

[59] Bknz: 12. HD. 08.11.2012 T. 21826/32368

[60] Bknz: 12. HD. 01.11.2012 T. 24489/31208

[61] Bknz: 12. HD. 01.11.2012 T. 20374/31280

[62] Bknz: 12. HD. 18.10.2012 T. 20991/30230

[63] Bknz: 12. HD. 15.10.2012 T. 12248/29337

[64] Bknz: 12. HD. 08.10.2012 T. 11182/28562

-“Borçlunun adresine birlikte çıkarılan kıymet taktir raporu ve icra emri tebligatının iadesi üzerine Tapu Sicil Müdürlüğünden gelen adreslerin de aynı olması üzerine anılan adreslere Tebligat Kanunu’nun 35.maddesine göre yapılan satış ilanı tebliğ işleminin usulüne uygun olduğunu”^[65]

-“Ödeme emri tebligatının, doğrudan TK. 35. maddesine göre tebligat yapılabilmesi için adrese gönderilen tebligatın geri çevrilmesi halinde mümkün olacağını”^[66]

-“Tensip tutanağı tebligatının borçlu vekiline “adresten taşındığı” şerhi ile bila tebliğ iade edildiği, bunun üzerine aynı adrese Tebligat Kanunu’nun 35. maddesine göre tebligat yapıldığının anlaşılmış olduğunu; ancak avukatların Avukatlık Kanunu gereğince bir baroya kayıtlı olmaları zorunluluğu karşısında, mahkemece itiraz eden borçlu vekilinin adresinin ilgili barodan sorulup araştırılarak bilinen en son adresine Tebligat Kanunu hükümlerine uygun şekilde tensip tutanağının tebliği ile sonuca gidilmesi gerektiğini”^[67]

-“Takip dosyasında borçlu, gerçek şahıs olup adres kayıt sisteminde bir kayıt bulunmamakta olup; borçluya daha evvel usulüne uygun bir tebligat yapılmadan, resmi kurum tarafından bildirilen adrese doğrudan TK.m. 35’e göre tebligat yapılmasının usulsüz olduğunu”^[68]

-“Borçlulara icra emri ve kıymet takdir raporunun bilinen adreslerinde tebliğ edildiğini, bu adreslere çıkartılmış ancak tebliğ edilemeden geri dönmüş bir tebliğ evrakı olmadığı halde, gayrimenkul satış ilanı tebligatlarının aynı adreslerde doğrudan 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 35. maddesine göre yapılması yasa hükmüne aykırı olup, bu haliyle satış ilanı tebligatının usulsüz olduğunu”^[69]

-“Borçlunun Göztepe Vergi Dairesi Müdürlüğü’ne bildirdiği adresine gönderilen ödeme emrinin tebliğ edilememesi üzerine aynı adrese 7201 Sayılı Kanun’un 35/son maddesi gereğince tebliğ yapılmasında yasaya uymayan bir yön bulunmadığını”^[70]

-“Borçluya daha önce gönderilen tebligatların bizzat tebliğ edilmesi ve herhangi bir tebligatın iade işlemi gerçekleşmemesi karşısında 7201 sayılı kanunun 35. maddesine göre satış ilanının tebliğ edilmesinin doğru olmadığını”^[71]

-“Adres kayıt sisteminde adresi bulunan kişilere Tebligat Kanunu’nun 35/2. maddesi uyarınca tebligat yapılmasının söz konusu olamayacağını, tebligatların yapıldığı adresin borçlunun adres kayıt sisteminde kayıtlı adresi olmadığı borçlu vekili tarafından açıkça ileri sürüldüğüne göre, borçlunun adres kayıt sisteminde kayıtlı adresinin bulunup bulunmadığının araştırılması gerektiğini”^[72]

[65] Bknz: 12. HD. 25.09.2012 T. 15987/27855

[66] Bknz: 12. HD. 13.09.2012 T. 7367/26189

[67] Bknz: 12. HD. 11.09.2012 T. 7456/25972

[68] Bknz: 12. HD. 11.09.2012 T. 8125/25861

[69] Bknz: 12. HD. 26.06.2012 T. 14429/22463

[70] Bknz: 12. HD. 21.06.2012 T. 13658/21944

[71] Bknz: 12. HD. 12.06.2012 T. 6406/20217

[72] Bknz: 12. HD. 18.06.2012 T. 6315/20870

-“Borçlunun adres kayıt sisteminde kayıtlı adresi olduğuna göre Tebligat Kanunu’nun 35/2 maddesinde belirtilen yasal düzenleme uyarınca, Tebligat Kanunu’nun 35. maddesine göre ödeme emrinin tebliğ edilmesinin usulsüz olduğu gibi borçlu adına çıkartılmış ve iade olunmuş bir tebligat bulunmadığı halde örnek 9 ödeme emrinin doğrudan Tebligat Kanunu’nun 35. maddesine göre tebliğinin de doğru olmadığını”^[73]

-“Şikayetçi borçluya çıkarılan ödeme emri tebliğatının, muhatabın adreste tanınmadığından bahisle bila tebliğ iade edilmesi üzerine, SGK’dan borçlunun adresinin sorulduğu ve gelen yazı cevabında borçlunun adresinin, ödeme emrinin gönderildiği adresle aynı olduğu anlaşıldığından, bu adrese yasal değişiklikten sonra Tebligat Kanunu’nun 35.maddesine göre ödeme emrinin tebliğ edildiği görüldüğünden mahkemece, adresini değiştiren borçlunun tebliğ tarihi itibariyle adres kayıt sisteminde yerleşim yeri adresinin bulunup bulunmadığı araştırılarak, satış ilanı tebliğinin usulüne uygun olup olmadığına tespiti ile oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekeceğini”^[74]

-“İpotek resmi senedinde geçen adres, hatalı ve yetersiz yazılarak çıkartılan ve bila tebliğ iade dönen ilk tebligat; doğru adrese gönderilmediğinden T.K nun 35. maddesinin uygulanmasına esas alınamayacağını”^[75]

-“Dosya içinde mevcut imza sirkülerine göre ilk çıkan tebligatı şirketin taşındığından bahisle kabul etmeyen kişi, borçlu şirketin yetkili temsilcisi olup tüzel kişilik olan borçlunun Ticaret Sicilinde kayıtlı bulunan adresine gönderilen tebligatın yapılamaması üzerine aynı adrese 7201 Sayılı Tebligat Kanununun 35. maddesi uyarınca yapılan tebliğ işleminin usulüne uygun olduğunu”^[76]

-“İcra takibine konu edilen borcun kaynaklandığı kredi sözleşmesi “adiyen” düzenlendiği için, borçlunun sözleşmede yazılı adresine gönderilen ödeme emrinin tebliğ edilemediği hallerde, 7201 Sayılı Kanun’un 35/son maddesinin uygulanmasının mümkün olmadığını”^[77]

-“Borçlu adına çıkarılan ödeme emrinin noterlikçe düzenlenen vekaletnamede yazılı adresine tebliğe gönderildiği, bila tebliğ iadesi üzerine aynı adreste 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 35/son maddesine göre tebliğ işleminin tamamlandığı görüldüğünden, tebliğ tarihi itibariyle borçlunun notere bildirdiği adrese ödeme emrinin tebliğ edilmesinde yasaya uymayan bir yön olmadığını”^[78]

-“Borçlunun tespit edilen adresine tebligatın gönderilmesi gerekirken belirlenen adresin üzerinin karalanması suretiyle tebligat evrakının tahrif edilmesi ve

[73] Bknz: 12. HD. 11.06.2012 T. 3105/19890

[74] Bknz: 12. HD. 06.06.2012 T. 2058/19496

[75] Bknz: 12. HD. 04.06.2012 T. 7779/19012

[76] Bknz: 12. HD. 17.05.2012 T. 2011-31584/17375

[77] Bknz: 12. HD. 02.05.2012 T. 2011-31260/14699

[78] Bknz: 12. HD. 02.05.2012 T. 2011-29594/14650

ticaret sicilindeki adrese T.K.nun 35.maddesine göre tebligat yapılmasının usulsüz olduğunu”^[79]

-“Tebliğat Kanunu’nun 35/2 maddesinde de adresini değiştiren kimse yenisini bildirmedeği ve yeni adres tebliğ memurunca da tespit edilemediği takdirde tebliğ olunacak evrakin bir nüshasının eski adrese ait binanın kapısına asılacağı ve asılma tarihinin, tebliğ tarihi sayılacağı”^[80]

-“Satış ilanının tebliğe çıkarıldığı tarihte yürürlükte bulunan Tebligat Kanunu hükümlerine göre satış ilanının tebliğ edilmediği, tebligatın, Tebligat Kanunu’nun değişiklikten önceki 35. maddesine göre yapılması nedeniyle usulsüz olduğunu”^[81]

-“Ödeme emri tebligatının borçlu şirketin ticaret sicilinde kayıtlı adresinden farklı bir adreste yapılmış olduğu ve 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 35. maddesi hükmüne uygun bulunmadığı tespit edildiğinden, mahkemece ödeme emri tebligatının usulsüzlüğüne karar verilmesi gerekeceğini”^[82]

-“Şikayetçi borçluya ödeme emri tebliğ adresine çıkarılan satış ilanı tebligatının taşındığından bahisle bila tebliğ iade edilmesi üzerine Tebligat Kanununun 35.maddesine göre satış ilanının yasal değişiklikten sonra tebliğ edildiğinden mahkemece, adresini değiştiren borçlunun tebliğ tarihi itibariyle adres kayıt sisteminde yerleşim yeri adresinin bulunup bulunmadığı araştırılarak, satış ilanı tebliğinin usulüne uygun olup olmadığının tespiti ile oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekeceğini”^[83]

-“İcra müdürlüğüne, ödeme emrinin tebliğ edildiği adrese, kıymet takdiri tebliğe çıkarılmış, bila tebliğ dönünce, kıymet takdiri ve satış ilanı T.K.nun 35. maddesine göre tebliğ işlemi yapılmış olup; şikâyetçiye bahsi geçen adreste daha önceden usulüne uygun bir tebliğ yapılmadığından 7201 Sayılı Kanunun 35. maddesine göre satış ilanının tebliğ edilmesinin doğru olmadığını”^[84]

-“Alacaklının, resmi kurumlar tarafından bildirilen söz konusu adrese Tebligat Kanunu’nun 35.maddesine göre tebliğ yapılması yönündeki isteminde yasaya uymayan bir yön olmadığını”^[85]

-“İcra müdürlüğüne, ödeme emrinin tebliğ edildiği adrese, satış ilanı tebliğe çıkarılmış, bila tebliğ dönünce, T.K.nun 35. maddesine göre tebliğ işlemi yapılmış olup; şikâyetçiye bahsi geçen adreste daha önceden usulüne uygun bir tebliğ yapılmadığından 7201 sayılı Kanunun 35. maddesine göre satış ilanının tebliğ edilmesinin doğru olmadığını”^[86]

[79] Bknz: 12. HD. 30.04.2012 T. 4426/14391

[80] Bknz: 12. HD. 25.04.2012 T. 1863/13860

[81] Bknz: 12. HD. 18.04.2012 T. 2011-30960/13052

[82] Bknz: 12. HD. 09.04.2012 T. 2011-27083/11585

[83] Bknz: 12. HD. 05.04.2012 T. 2011-27756/11184

[84] Bknz: 12. HD. 03.04.2012 T. 2011-28528/10704

[85] Bknz: 12. HD. 27.02.2012 T. 2011-19378/5221

[86] Bknz: 12. HD. 23.02.2012 T. 2011-19336/4879

-“Daha önce tebligat yapılmamış olsa bile, kamu kurum ve kuruluşlarına verilen en son adreslere Tebligat Kanunu’nun 35. maddesi hükümlerine göre tebliğ yapılacağını”^[87]

-“7201 sayılı Kanun’un 35/1. maddesine göre, tebligat yapılabilmesi için muhataba daha önce aynı adreste usulüne uygun olarak tebligat yapılması zorunlu olup; adı geçenin bu adresini değiştirmesi halinde, yeni adresini tebligatı çıkaran mercie bildirmemesi ve ikinci tebligatın gerçekleşmeden geri çevrilmesi halinde 35. maddenin uygulanmasının mümkün olduğunu”^[88]

-“Borçlu, alacaklı apartman yönetimine Türkiye’de bir adres bildirmediğine göre, 6099 sayılı yasanın yürürlüğe girmesinden sonra, borçlunun adres kayıt sisteminde adresinin olup olmadığı tespit edilmeden Tebligat Kanunu’nun 35.maddesine göre tebligat yapılmasının usulsüz olduğunu”^[89]

-“Şikayetçi borçlu şirkete, ticaret sicil adresi dışında yapılan tebliğ işlemlerinin usulsüz olduğu, dolayısıyla daha sonra aynı adrese Tebligat Kanunu’nun 35. maddesine göre yapılan satış ilanı ve kıymet takdiri raporu tebliğlerinin de usulsüz olacağını”^[90]

-“3. kişi Kooperatifin ticaret sicilinde kayıtlı adresine Tebligat Kanununun 35.maddesine göre tebligat yapılmasında yasaya uymayan bir yön bulunmadığını”^[91]

-“Satış ilanı tebligatının, daha önce icra emrinin usulüne uygun tebliğ edildiği adrese gönderildiği, bila tebliğ iade edilmesi üzerine, bu adreste, tebliğ tarihinde yürürlükte olan Tebligat Kanununun 35.maddesine göre 25/12/2010 tarihinde tebliğ edildiği, söz konusu tebligatın usulüne uygun olduğunu”^[92]

-“19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 6099 sayılı kanunun 9.maddesiyle değişik Tebligat Kanununun 35/2. hükmü gereği adres kayıt isteminde yerleşim yeri adresi bulunup bulunmadığı araştırılmadan yapılan tebliğ işleminin usul ve yasaya aykırı olduğunu”^[93]

-“Satış ilanı tebligatının, daha önce icra emrinin usulüne uygun tebliğ edildiği adrese gönderildiği, bila tebliğ iade edilmesi üzerine, bu adreste, tebliğ tarihinde yürürlükte olan Tebligat Kanununun 35.maddesine göre 25/12/2010 tarihinde tebliğ edildiği, söz konusu tebligatın usulüne uygun olduğunu”^[94]

-“Borçlunun daha önce; ticaret siciline, tapu idaresine, notere, icra dairesine, defterdarlığa, vergi dairesine, esnaf ve sanatkarlar siciline bildirdiği adresine -adres

[87] Bknz: 12. HD. 14.02.2012 T. 2011-17276/3552

[88] Bknz: 12. HD. 14.02.2012 T. 2011-16872/3471

[89] Bknz: 12. HD. 14.02.2012 T. 2011-17288/3541

[90] Bknz: 12. HD. 24.01.2012 T. 2011-32424/1362

[91] Bknz: 12. HD. 23.01.2012 T. 2011-15328/1183

[92] Bknz: 12. HD. 19.01.2012 T. 2011-13416/765

[93] Bknz: 12. HD. 19.1.2012 T. 11786/565

[94] Bknz: 12. HD. 19.01.2012 T. 2011-13416/765

değişikliği ayrıca bir kuruma bildirmiş olmadıkça- Teb. K. 35/son'a göre tebligat yapılabilceğini"^[95]

- "Kredi sözleşmesindeki adresini değiştiren ve yeni adresini noter aracılığıyla bankaya bildirmeyen borçlu hakkında Tebligat Kanununun 35. maddesine göre tebligat yapılamayacağı" ^[96] ^[97]

- "Tebligat Kanununun 35/I maddesinin uygulanabilmesi için; borçluya daha önce geçerli bir tebligat yapılmış olması gerektiğini"^[98]

- "İpotek akit tablosu ile tapu sicilinde yazılı adrese, daha önce tebligat çıkarılmadan doğrudan doğruya Teb. K. 35'e göre tebligat yapılabilceğini"^[99]

- "İlamdaki adresini değiştiren -ve yeni adresini bildirmemiş olan- borçluya, ilamdaki adresine Teb. K. 35'e göre tebligat yapılabilceğini"^[100]

- "Tebligat Kanununun 35. maddesine göre yapılan tebliğ işlemine, Teb. Tüz. mad. 55 uyarınca düzenlenecek tebliğ evrakının bir nüshasının, eski adrese ait kapıya asılması gerekeceğini, bu işlem yapılmamışsa, tebligatın geçersiz olacağını" ^[101]

- "Trafik sicil bürosundan bildirilen adresini değiştiren borçluya, Teb. K. 35'e göre tebligat yapılabilceğini" ^[102]

- "Borçlunun yeni adresinin Teb. Tüz. 55'e göre tesbit edilmiş olması halinde, borçlunun tebligat yapılamayan eski adresine Teb. K. 35'e göre tebligat yapılamayacağı" ^[103]

- "Borçluya Teb. K. 35'e göre tebligat yapıldıktan sonra, borçlunun babasının 'borçlunun Rusya'daki adresini' icra müdürlüğüne bildirmesi halinde, bundan sonraki tebligatların bildirilen bu yeni adrese çıkarılması gerekeceğini" ^[104]

- "Noterlikçe düzenlenen sözleşmedeki adresinden, adres bırakmadan ayrılmış olan borçluya -daha önce tebligat yapılmadan da- Tebligat Kanununun 35. maddesine göre tebligat yapılabilceğini" ^[105]

[95] Bknz: 12. HD. 19.2.2004 T. 25525/3367; 19.2.2004 T. 25525/3367 13.2.2004 T. 24648/2632 vb.

[96] Bknz: 12.HD. 15.4.2003 T. 6798/8301

[97] Karş:12. HD. 12.12.1992 T. 8633/16113

[98] Bknz: 12. HD. 20.1.2003 T. 27645/353; 26.4.2001 T. 6677/7046; 9.11.2000 T. 14932/16938

[99] Bknz: 12. HD. 14.7.2011 T. 14776/15617; 19.2.2002 T. 2638/2621; 20.4.1995 T. 6076/6129; 16.9.1994 T. 2618/10559 vb.

[100] Bknz: 12. HD. 19.2.2002 T. 2643/3616

[101] Bknz: 12. HD. 14.2.2002 T. 2787/3307

[102] Bknz: 12. HD. 20.11.2001 T. 18598/19472; HGK. 28.3.2001 T. 11-295/313; 12. HD. 13.5.1993 T. 4733/8947

[103] Bknz: 12. HD. 3.10.2000 T. 13307/14250; 3.7.2000 T. 10454/11147; 27.6.2000 T. 9808/10802

[104] Bknz: 12. HD. 17.12.1999 T. 15347/16761

[105] Bknz: 12. HD. 3.12.1999 T. 14586/15555; 6.4.1999 T. 3620/4202

–“Genel kredi sözleşmesinde müşteri ve kefiller ‘yasal ikametgahlarını değiştirmeleri halinde yeni ikametgahlarını noter aracılığı ile bankaya bildirmedikleri takdirde ilk ikametgahlarına yapılacak tebliğlere itiraz olunmayacağını ve bu sözleşme uyarınca yapılacak ihbarların noter veya postaya tevdi olunduğu tarihte kendilerine yapılmış sayılacağını’ kabul etmişlerse, genel kredi sözleşmesinde belirtilen adrese çıkan ve ‘taşınmıştır şerhi’ ile bila tebliğ iade edilen tebligatların notere tevdi tarihinde muhataplara tebliğ edilmiş sayılacağını – Noterlerin, Teb. K. 35’e göre tebligat yapamayacaklarını”^[106]

–“Borçlunun yeni adresinin belirtilmiş olması halinde, Tebligat Kanununun 35. maddesine göre eski adresine tebligat yapılamayacağını”^[107]

–“Kambiyo senedinde yazılı olan adresini değiştiren (ve yeni adresini alacaklıya bildirmeyen) borçlunun senette yazılı olan adresine –Tebligat Kanununun 35. maddesi uyarınca- tebligat yapılamayacağını”^[108]

–“İpotek akıt tablosunun dayanağını teşkil eden vekaletnamedeki adrese yapılacak tebligatın geçerli olacağını”^[109]

–“Alacaklının, borçlunun noter senedinde yazılı adresini değiştirdiğini kendisine usulüne uygun biçimde –yani; noter vasıtasıyla- bildirmemiş olmasına rağmen, yeni adresini biliyor olması halinde, tebligatın bu yeni adrese yapılması gerekeceğini, iyiniyet kuralının bunu gerektirdiğini”^[110]

–“Borçlunun-noterde düzenlenen- vekaletnamedeki adresine–Teb. K.’nun 35. maddesine göre- tebligat yapılabileceğini”^[111]

belirtmiştir ...

V-Tebligatın ne zaman yapılacağı (Tebligatın yapılacağı zaman): Tebligat, çalışma saatleri içinde (gündüz) yapılabileceği gibi, çalışma saatleri dışında da (gece vakti) yapılabilir (Teb. Tüz. mad. 52, Teb. Yön. mad. 54). Bilindiği gibi -icra hukuku bakımından- gece vakti; “güneş batmasından bir saat sonra başlar ve güneş doğmasından bir saat önceye kadar devam eder” (İİK. mad. 51/I, c:1).

Resmi tatil ve adli tatil’de de tebligat yapılabilir (Teb. K. mad. 33; Teb. Tüz. mad. 53; Teb. Yön. mad. 55).

11.01.2011 tarih ve 6099 sayılı kanunun 4. maddesi ile 7201 sayılı Tebligat Kanununun 11. maddesine aşağıdaki fıkra, 2. fıkra olarak eklenmiştir.

“Avukat tarafından takip edilen işlerde, avukatın bürosunda yapılacak tebligatlar, resmî çalışma gün ve saatleri içinde yapılır.”

VI-Tebligatın kimlere yapılacağı (Tebligat yapılacak kişiler):

[106] Bknz: 12. HD. 25.6.1998 T. 7140/7768

[107] Bknz: 12. HD. 25.1.1993 T. 1992-13524/1101

[108] Bknz: 12. HD. 9.7.1991 T. 1662/8601

[109] Bknz: 12. HD. 15.2.1988 T. 1987-3790/1455

[110] Bknz: 12. HD. 1.4.1976 T. 200/3997

[111] Bknz: 12. HD. 26.2.2004 T. 25141/4098

a) Tebligat -kural olarak- “tebliğ yapılacak kimsenin kendisine” yapılır (Teb. K. mad. 10/I).

“Kendisine tebliğ yapılacak şahıs, adresinde bulunmazsa, tebliğ kendisiyle aynı konutta oturan kişilere veya hizmetçilerinden birine yapılır” (Teb. K. mad. 16). Bu hüküm, “tebligatın, hizmetçisi dışında aynı konutta oturan diğer kişilere de yapılması imkanı getirilerek, tebligatın daha kolay yapılması ve böylece yargılamanın hızlandırılması amaçlanmıştır” gerekçesiyle 19.3.2003 T. ve 4829 sayılı K. ile değiştirilerek bu şekli almıştır. Böylece, tebligat sırasında adresinde bulunmayan muhatap yerine “aile fertleri”nden olmasa bile, “muhatap ile aynı konutta oturan kişilere” de muhatap yerine (adına) tebligat yapılabilecektir...

Yüksek mahkeme “aynı konutta oturan kişilere veya hizmetçiye tebligat” (Teb. K. mad. 16; Teb. Tüz. mad. 22; Teb. Yön. mad. 54) ile ilgili olarak verdiği çeşitli içtihatlarında;

-“Şikayetçi borçlu adına çıkarılan ödeme emri tebligatının incelenmesinde, muhatabın tebliğ sırasında orada bulunmadığına dair bir meşrubat yazılmaksızın aynı konutta birlikte oturan kardeşine tebliğ edildiği anlaşılmakta olup, asıl olan, muhataba tebliğ olduğuna göre, muhatabın bulunmaması hali saptanmadan 16.madde gereğince tebligat yapılmasının usulsüz olduğunu”^[112]

-“Borçluya gönderilen örnek 10 numaralı ödeme emrinin borçlunun aynı çatı altında oturan annesi imzasına tebliğ edildiği görülmektedir, ancak dosya içinde bulunan İlçe Nüfus Müdürlüğü’nün yerleşim yeri adres belgesine göre, tebligatı alan kişinin adresinin borçlunun adresinden farklı olduğunu, borçlu ile aynı konutta oturmadığı anlaşıldığından ödeme emri tebligatının usulsüz olduğunu”^[113]

-“Borçlular, 103 maddesi uyarınca yapılan tebligatı teslim alan M. A. ile birlikte oturmadıklarını ileri sürdüklerine ve tutanakta borçluların ayrı ayrı hanelerde yaşadıkları belirtildiğine göre mahkemeye bu tebliğ işlemlerine yönelik iddia ve delillerin değerlendirilerek oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekeceğini”^[114]

-“Posta görevlisince muhatap yerine kendisine tebliğ yapılacak kimsenin muhatapla aynı konutta oturup oturmadığı hususu tebligat mazbatasına şerh düşülmediğinden tebligatın usulsüz olduğunu”^[115]

-“Muhatapla birlikte oturduğu saptanmadan muhatabın babasına 16.madde gereğince tebligat yapılamayacağını”^[116]

-“Tebliğat Tüzüğü’nün 22/2.fıkrasına göre tebligat yapılan ...’nun evin gündelik işlerine bakan kişi olup muhatapla birlikte oturmadığı iddia edildiğine göre

[112] Bknz: 12. HD. 31.01.2013 T. 26770/3011

[113] Bknz: 12. HD. 29.01.2013 T. 2012-27014/2591

[114] Bknz: 12. HD. 24.12.2012 T. 27183/39637

[115] Bknz: 12. HD. 30.10.2012 T. 19303/30628

[116] Bknz: 12. HD. 12.10.2012 T. 17294/29211

mahkemece bu yönde bir inceleme yapılmadan eksik inceleme ile şikayetin reddi yönünde hüküm tesisinin isabetsiz olduğunu^[117]

-“*Muhatap adına bekçiye -Tebliğat Kanununun 16. maddesine göre- yapılan tebliğatın geçerli olmayacağını*”^[118]

-“*Muhatap adına kendisine tebliğat yapılan kişinin gerçekte ‘muhatap ile birlikte oturmadığı’ hususunun icra mahkemesinde her türlü delille isbat edilebileceğini*”^[119]

-“*‘Birlikte’ kaydiyle yapılan tebliğatı alan kişiyle gerçekte ‘birlikte oturmadığı’ hususunun icra mahkemesinde kanıtlanması halinde tebliğatın usulsüz hale geleceğini*”^[120]

-“*Kendisine tebliğat yapılacak kişinin, adresinde bulunmaması halinde tebliğatın kendisi ile birlikte oturan ailesi fertlerinden veya hizmetçilerinden birine yapılacağını, bu durumda, ‘muhatabın adreste bulunmama sebebinin araştırılmasına ve tevziat saatinden sonra adrese döneceğinin saptanıp, tebliğ tutanağında belirtilmesinin’ gerekmediğini*”^[121]

-“*Muhatap yerine tebliğatı alan kişinin ‘muhatap ile aynı çatı altında oturduğunun’ tebliğ mazbatasında belirtilmemiş olmasının, tebliğatı usulsüz hale getireceğini*”^[122]

-“*‘Muhatap ile birlikte oturmayan’ kişiye, Tebliğat Kanununun 16. maddesine göre tebliğat yapılamayacağını*”^[123]

-“*Meskende, iş yerinde tebliğat yapılabilecek ‘daimi işçiye’ yapılan tebliğatın Tebliğat Kanununun 16. maddesine aykırı olacağını*”^[124]

-“*‘Aynı çatı altında kaldığı’ belirtilmeden muhatabın ağabeyine yapılan tebliğatın usulsüz sayılacağını*”^[125]

-“*Tebliğat muhatabı borçlunun, tebliğ tarihinden önce intihar ettiğinin ancak cesedinin bulunmadığının -tebliğatı alan eşi tarafından- ileri sürülmesi halinde, şikayetçi eşe gaiplik kararı almak için süre verilmesi gerekeceğini*”^[126]

-“*Kime yapıldığı belirtilmeden sadece ‘birlikte oturan’ kaydı ile yapılan tebliğatın geçerli olmadığını*”^[127]

[117] Bknz: 12. HD. 07.02.2012 T. 2011-16941/2516

[118] Bknz: 12. HD. 26.5.2003 T. 9090/12033

[119] Bknz: 12. HD. 25.3.2003 T. 3773/6336; 31.5.2001 T. 9082/9632

[120] Bknz: 12. HD. 18.6.2002 T. 11885/13074; 24.1.1996 T. 87/1333; 22.9.1992 T. 3263/10646

[121] Bknz: 12. HD. 12.3.2004 T. 782/5670; 28.11.2000 T. 17441/18586; HGK. 22.11.2000 T. 12-1684/1716

[122] Bknz: 12. HD. 5.6.2000 T. 8695/9268; 10.3.1994 T. 2811/3440

[123] Bknz: 12. HD. 1.2.2000 T. 505/1334

[124] Bknz: 12. HD. 18.3.1999 T. 3495/3438

[125] Bknz: 12. HD. 24.11.1992 T. 8081/14773

[126] Bknz: 12. HD. 7.11.1991 T. 3192/11571

[127] Bknz: 12. HD. 25.9.1986 T. 15259/9549

-“Tebliğ tutanağında, tebliğ yapılan kişinin muhatabın ‘aile fertleri’nden veya ‘hizmetçi’lerinden birisi olduğunun açıklanmamış olması halinde, tebligatın usulsüz sayılacağını”^[128]

belirtmiştir ...

b)“Belli bir yerde devamlı olarak meslek veya sanatını icra edenler, o yerde bulunmadıkları takdirde^[129] tebliğ aynı yerdeki daimi memur veya müstahdemlerinden birine, meslek veya sanatını evinde icra edenlere memur ve müstahdemlerinden biri bulunmadığı takdirde aynı konutta oturan kişilere veya hizmetçilerinden birine yapılır.” Bu hükümde -yukarıda belirttiğimiz- Tebligat Kanununun 16. maddesinde 4829 s. K. ile yapılan değişikliğe paralel olarak, daha önceki metinde yer alan “birlikte oturan ailesi efradından” ibaresi “aynı konutta oturan kişilere” şeklinde değiştirilerek bugünkü şeklini almıştır.

Yüksek mahkeme “belli bir yerde veya evde meslek ve sanat edenlere tebligat” (Teb. K. mad. 17; Teb. Tüz. mad. 23) ile ilgili olarak verdiği çeşitli içtihatlarında;

-“Adreste muhatabın bulunmaması nedeniyle tebligatın, 7201 sayılı Kanununun 17. maddesinde sayılan ve tebliğ sırasında adreste hazır bulunan daimi işçisine yapılmak istendiğini, ancak adı geçenin imzadan ve tebellüğden imtina nedeniyle aynı Kanununun 20. maddesinde yapılan atıfla yine aynı Kanununun 21. maddesine göre tamamlandığından Tebligat Tüzüğü’nün 28.maddesinin uygulanması gerekmeyeceğini”^[130]

-“Örnek 7 numaralı ödeme emri tebligatı, Tebligat Kanunu’nun 17. maddesi ve Tebligat Tüzüğü’nün 23. maddesine aykırı yapılmış olmakla usulsüz olduğunu; tebligatın usulsüzlüğünün gecikmiş itiraz nedeni yapılamayacağını”^[131]

-“Ödeme emri tebligatı, “tebliğ sırasında muhatabın işyerinde bulunmadığı belirlenmeden işyerinde çalışan işçisine” şerhiyle tebliğ edilmiş olup, tebliğ mazbatasında, borçlunun işyerinde bulunup bulunmadığına dair bir açıklama yer almadığından yapılan tebliğ işleminin usulsüz olduğunu”^[132]

-“Satış ilanı tebligatı mazbatalarında, “birlikte sakin aynı adreste çalışan” imzasına evrakın tebliğ edildiği yazılmış ise de, borçluların adresleri farklı olmasına ve iki farklı adreste aynı kişinin bulunmasının mümkün olmamasına rağmen aynı kişiye tebligat yapıldığı ve borçlunun işyerinde bulunup bulunmadığına dair bir açıklama tebligat üzerinde bulunmadığından satış ilanı tebligatının usulsüz olduğu; tebliğ yapılan adresin konut olduğunun kabulü

[128] Bknz: 12. HD. 30.6.1986 T. 1985-13595/7576

[129] Bknz: 12. HD. 28.12.2011 T. 31305/31135; 28.6.2011 T. 32557/13577; 10.5.2011 T. 10420/9197; 25.10.2011 T. 4018/20171

[130] Bknz: 12. HD. 24.12.2012 T. 22667/39631

[131] Bknz: 12. HD. 27.11.2012 T. 17718/34942

[132] Bknz: 12. HD. 13.09.2012 T. 7971/26369

halinde ise, tebliğ yapılan şahsın çalışan olduğunun belirtilmesi karşısında, Tebligat Kanunu'nun 16. maddesi uyarınca da tebliğ işleminin usulüne uygun olmadığının kabulü gerekeceğini^[133]

-“*Tebliğat yapılan yerin iş yeri olduğunun anlaşılmasına rağmen borçlunun iş yerinde bulunup bulunmadığına dair bir açıklamanın yer almaması nedeniyle tebliğ işleminin usulsüz olduğunu*”^[134]

-“*Şirkete yapılan satış ilanı tebliğatı, işyeri adresine gönderildiği halde “Muhatabın o anda evde olmaması sebebiyle muhatap yerine, aynı konutta ve sürekli oturduğunu beyan eden görünüşüne göre 15 yaşını bitirmiş ve ehliyetli yeğenin” imzasına tebliğ edilmişse de tebliğ yapılan yeğenin o yerde memur veya müstahdem sıfatı taşıdığı iddia ve ispat edilmiş olmadığından tebliğ işleminin usulsüz olduğunu*”^[135]

-“*Borçlu vekilinin şikâyetinde açıkça tebligat yapılan adresten taşınıldığını ve ödeme emrinin tebliğ edildiği kişinin, borçlunun çalışan olmadığını ileri sürdüğüne göre, bu konudaki delillerin sorularak gerekli inceleme yapılmadan eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisinin doğru olmadığını*”^[136]

-“*Borçlunun işyerinde ‘daimi işçisi...’ imzasına yapılan tebligatın Teb. K. 17. maddesine uygun olacağını*”^[137]

-“*Teb. Kanunu'nun 17. maddesi uyarınca tebligat yapılabilmesi için ‘işyerinin borçluya ait olması’ ve ‘tebligat yapılan kişinin de daimi memur veya müstahdem konumunda bulunması’ gerektiğini*”^[138]

-“*İşyerinde ‘birlikte çalışan’ kaydıyla yapılan tebligatın usulsüz olduğunu*”^[139]

-“*İşyerinde; borçlunun -daimi memur ve müstahdemleri- dışındaki -iş ortağına’ arkadaşına- kişilere yapılan tebligatın usulsüz sayılacağını*”^[140]

-“*İşyerinde, ‘muhatabın babasına’ yapılan tebligatın usulsüz sayılacağını*”^[141]

-“*İşyerinde ‘birlikte mesai arkadaşına’ yapılan tebligatın usulsüz olacağını*”^[142]

-“*Borçlunun işyerinde ‘birlikte oğluna’ kaydıyla yapılan tebligatın geçerli olmayacağını*”^[143]

[133] Bknz: 12. HD. 27.09.2012 T. 14547/28295

[134] Bknz: 12. HD. 10.09.2012 T. 12266/25632

[135] Bknz: 12. HD. 30.05.2012 T. 3208/18365

[136] Bknz: 12. HD. 09.04.2012 T. 2011-25014/11415

[137] Bknz: 12. HD. 5.10.2010 T. 9675/22293; 4.5.2010 T. 29486/11017; 18.3.2003 T. 3141/5609

[138] Bknz: 12. HD. 27.12.2011 T. 30352/31360; 30.10.2003 T. 17019/21160; 21.10.2003 T. 16541/20531; 15.6.2000 T. 9121/9960; 16.9.1999 T. 9249/10196

[139] Bknz: 12. HD. 14.5.1997 T. 5108/5605; 14.10.1986 T. 1985-15444/10514

[140] Bknz: 12. HD. 23.12.1996 T. 15679/16073; 1.2.1994 T. 927/1206; 27.5.1986 T. 1985-12365/6319

[141] Bknz: 12. HD. 18.4.1994 T. 4277/4827; 11.11.1993 T. 13653/17701

[142] Bknz: 12. HD. 4.12.1990 T. 4752/12526

[143] Bknz: 12. HD. 25.4.1988 T. 8077/5476; 6.6.1984 T. 5138/7234

-“İşyerinde, yeğene yapılan tebligatın geçersiz olacağını”^[144]

-“İşyerinde, kardeşe yapılan tebligatın geçerli olmadığını”^[145]
belirtmiştir ...

c) Vekil vasıtasıyla takip edilen işlerde, tebligatın vekile yapılması gerekir. Vekil birden çok ise, bunlardan birine tebligat yapılması yeterlidir. Eğer tebligat birden fazla vekile yapılmış ise, bunlardan ilkinde yapılan tebliğ tarihi, asıl tebliğ tarihi sayılır. Asile yapılan tebligat geçerli olmaz... (Teb. K. mad. 11)

11.01.2011 tarih ve 6099 sayılı kanununun 4. maddesi ile 7201 sayılı Tebligat Kanununun 11. maddesine aşağıdaki fıkra, 2. fıkra olarak eklenmiştir.

“Avukat tarafından takip edilen işlerde, avukatın bürosunda yapılacak tebligatlar, resmî çalışma gün ve saatleri içinde yapılır.”

Uygulamada çok önem taşıyan ve sık sık yanılığa düşülen bu hususun gerek doktrinde ve gerekse içtihatlarda zaman zaman uyumsuzluk konusu olarak belirlediğini görüyoruz.

Konuyu hukukumuzda düzenleyen hükümler, ‘...vekâlet, kanunda özel yetki verilmesini gerektiren hususlar saklı kalmak üzere, hüküm kesinleşinceye kadar, vekilin davanın takibi için gereken bütün işlemleri yapmasına, hükmün yerine getirilmesine, yargılama giderlerinin tahsili ile buna ilişkin makbuz vermesine ve bu işlemlerin tamamının kendisine karşı da yapılabilmesine ilişkin yetkiyi kapsar.” şeklinde belirleyen HMK. mad. 73/I hükmü ile “vekile tebligati” düzenleyen “vekil vasıtasıyla takip edilen işlerde tebligat vekile yapılır. Vekil vasıtasıyla takip edilen işlerde, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun kararların sanıklara tebliğ edilmelerine dair hükümleri saklı kalmak üzere, tebliğ, vekile yapılır. Vekil birden çoksa, tebliğin bunlardan birine yapılması yeterlidir. Birden çok vekile tebliğ yapılmışsa ilkine yapılan tebliğ tarihi asıl tebliğ tarihi sayılır” (Teb. K. mad. 11/I) şeklindeki hükümlerdir.

Bu hükümler, doktrin ve Yargıtay tarafından, tamamen birbirine ters düşecek biçimde yorumlanmış ve ortaya çelişik görüşler çıkmıştır.

“Tebliğatin vekile yapılması” kuralı, icra takiplerinde;

aa) Takibin başlangıcında ödeme ya da icra emrinin tebliğinde,

bb) Borçluya ödeme ya da icra emrinin tebliğinden sonra (borçluyu temsilen borca ya da takibe itiraz için ya da mal beyanında bulunmak, taksitle ödeme teklifinde bulunmak ve bunun gibi amaçlarla takip dosyasına vekaletname koymuş olan vekile, sonraki işlemlerin tebliğinde) olmak üzere iki aşamada sözkonusu olur.

Doktrin ve uygulamada varlığına değindiğimiz görüş ayrılıkları “takibin başlangıcı” aşamasındadır.

[144] Bknz: 12. HD. 25.4.1988 T. 8077/5476

[145] Bknz: 12. HD. 21.9.1987 T. 5276/9096

Konuya açıklık getirmek için yaptığımız bu ayrıma bağlı kalarak, şimdi iki aşamada vekile yapılacak tebligatı inceleyelim.

aa) Takibin başlangıcı aşamasında, takibin ilamlı ya da ilamsız olmasına göre, borçlu vekilinin İCRA EMRİ ya da ÖDEME EMRİ'nin tebliğ edilip edilemeyeceği ya da bunların vekile tebliğinin zorunlu olup olmadığı sorunu karşımıza çıkar;

aaa) İcra emrinin vekile tebliği konusu: İlamlı takiplerde, İCRA EMRİ'nin, ilamda adı yazılı olan vekile mi yoksa asile mi tebliği gerekir? Yoksa hem asile ve hem de vekile mi tebligat yapılması gerekir?

Bu konuda üç görüş ileri sürülmüştür. Bir görüşe göre; ^[146] tebligatın vekile değil asile (*borçluya*) yapılması gerekir. ^[147] Yargıtay içtihatlarında dile getirilen diğer bir görüşe göre; ^[148] icra emrinin asile değil, vekile tebliğ edilmesi gerekir. ^[149] Üçüncü bir görüşe göre ^[150] ^[151] ise; icra emri borçluya veya vekiline tebliğ edilebilir...

Yargıtay'ımızın bu konudaki içtihatları şöyle bir seyir izlemiştir:

a-Çok önceleri ^[152] “*vekilin icra takibinde de borçlu müvekkilini temsil etmesinin kesin ve zorunlu bulunmadığını müvekkilin bu takibi bizzat kendisinin takip edebileceği ya da başka birisini vekil tayin edebileceği*” gerekçesiyle, icra emrinin vekile değil, doğrudan doğruya ilgiliye (*borçluya*) tebliğ edilmesi gerektiğini belirtmişti...

b-Daha sonraları ise ^[153] “*vekaletten istifa ettiğini iddia ve isbat etmemiş olan vekile yapılan tebliğin de -borçluya yapılan tebliğ gibi- geçerli olacağını*” belirtmiştir.

[146] Bknz: BELGESAY, M. R. İcra ve İflas Kanunu Şerh, s: 66

[147] Bu görüşün eleştirisi için bknz: YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, T. age. C:1, s:486 vd. – AKCAN, R. İcra Emrinin Vekile Tebliği (*Prof. Dr. Ömer Teoman'a 55. Yaşgünü Armağanı*, s:865 vd.) – POSTACIOĞLU, İ. İcra Emrinin Vekile Tebliği (*İHFM. 1948, S:1-2, s:399 vd.*)

[148] Bknz: HGK. 2.7.2003 T. 12-442/445; 12. HD. 3.6.2003 T. 10127/12960; 8.5.2003 T. 7421/10453; 24.3.2003 T. 3681/6108; 24.3.2003 T. 3673/6132; 30.4.2001 T. 6022/7373; 5.6.2000 T. 8712/9281 vb.

[149] Bu görüşün eleştirisi için bknz: YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, T. age. C:1, s:488 vd. – AKCAN, R. agm. s:870 vd

[150] YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, T. age. C:1, s:488 vd. – KURU, B. İcra ve İflas Hukuku, C:1, s:126 – KURU, B. Hukuk Muhakemeleri Usulü, C:6, s:1279 vd.; C:5, s:5542 – KURU, B. / ARSLAN, R. / YILMAZ, E. İcra ve İflas Hukuku (*Ders Kitabı*), s:91 – AKCAN, R. İcra Emrinin Vekile Tebliği, s:874 – AKCAN, R. İcra İşlerinde Tebligat, s:80 – MOROĞLU, E. / MUŞUL, T. age. s:65 vd. – RUHİ, A. C. Tebligat Hukuku, s:80 – POSTACIOĞLU, İ. İcra Emrinin Vekile Tebliği “*İçtihat Tablili*” (*İHFM. 1948, C:XIV, S:1-2, s:401*) – UYAR, T. İcra Hukukunda İlamlı Takipler, s:142

[151] Karş: MUŞUL, T. İcra Hukuku, s:189 vd

[152] Bknz: İİD. 2.12.1932 T. (*Naklen; AYTEMİZ, A. Takip Hukuku İle Alakalı Temyiz Karar ve İçtihatları*, s:82)

[153] Bknz: İİD. 9.2.1939 T. – İİD. 29.4.1946 T. 1443/1938 (*Bu kararlar ve bunların eleştirisi için bknz: POSTACIOĞLU, İ. ag. İçtihat Tablili, s:396 vd.*)

c-Yüksek mahkeme bilimsel içtihatlarla da uygun düşen bu içtihadını son zamanlarda terk ederek; “*icra emrinin mutlaka ilamda adı yazılı olan vekile tebliği gerektiğini, asile yapılan tebliğin geçersiz olduğunu*” belirtmeye başlamıştır. Yargıtay’ın, hatalı olan bu görüşünü yansıtan kararlarında genellikle; HUMK. 62-68 (*şimdi; HMK. mad. 73-83*), , Teb. K. 11 ve Avukatlık Kanununun 41. maddelerine yollama yapılmaktadır.^[154]

12. Hukuk Dairesinin bu son görüşünü yansıtan -eski tarihli- kimi kararlarının “*karşı oyu*” içerdiğini ve bu nedenle oyçokluğuyla alındığını görüyoruz. Bu karşı oy yazılarında “... İİK. mad. 24 ve sonraki maddelere göre açılmış icra takiplerinde icra emrinin ana ilke olarak borçluya tebliği gerektiği, İİK. mad. 76 ve 337’ye göre borçlunun mal beyanında bulunmamasından dolayı cezalandırılabilmesi için borçlunun şahsına tebligatın zorunlu olduğu HUMK. mad. 68 (*şimdi; HMK. mad. 81*) ve Av. Kanunu mad. 41’in ve Teb. K. mad. 11’in olayla bir ilgisi bulunmadığı, icra takibinde vekile yapılan tebligatın geçerli olabilmesi için onun vekil sıfatıyla takibe katıldığına anlaşılması gerektiği belirtilerek,^[155] “*icra emrinin borçlu asile tebliğ edilmesi ve vekile yapılacak tebligatın hükümsüz olacağı*” savunulmuştur.

Kanımızca; gerek “*icra emrinin vekile tebliğini isteyen ve asile yapılacak tebligatı geçersiz sayan*” 12. Hukuk Dairesinin -bugün için süreklilik gösteren- görüşü ve gerekse bu kararların karşı oy yazılarında belirtilen “*icra emrinin asıl borçluya tebliği gerektiği ve ilamda adı yazılı vekiline yapılacak tebligatın geçersizliği*” ne ilişkin görüş hatalıdır. Gerçekten; olaya ışık tutan hükümlerden HMK. mad. 73/I gereğince, bir davada müvekkilini temsil etmiş olan vekilin yetkisi, o dava sonunda verilmiş olan hükmün icrasını da kapsadığından ve davayı kaybeden tarafın vekilinin yetkisi, o taraf aleyhine yapılacak takipte de -HMK. 73/1 uyarınca ise “... *vermesine ve bu işlemlerin tamamının kendisine karşı da yapılabilmesine ilişkin yetkiyi kapsar.*” şeklindeki son cümlesi uyarınca- sürdüğünden, icra emrinin, ilamda adı yazılı vekile de gönderilmesi gerekir. İİK. mad. 76, 337 gereğince borçlunun cezalandırılabilmesi için icra emrinin borçlunun şahsına tebliği gerekirse de, bundan vazgeçen ve HMK. mad. 73’ün kendisine verdiği haktan yararlanmak isteyen kimse, borçlunun ilamda yazılı olan vekiline de icra emri gönderebilir. HMK. mad. 73, alacaklı tarafa, borçlu vekiline icra emri tebliğ ettirebilme hakkını verirse de, bu hüküm, icra emrinin borçlunun kendisine gönderilmesine engel olmaz. Çünkü, İİK. mad. 24 ve

[154] Bknz: HGK. 2.7.2003 T. 12-442/445; 12. HD. 3.6.2003 T. 10127/12960; 8.5.2003 T. 7421/10453; 24.3.2003 T. 3681/6108; 24.3.2003 T. 3673/6132; 30.4.2001 T. 6022/7373; 5.6.2000 T. 8712/9281 vb.

[155] Bknz: 12. HD. 5.12.1989 T. 5932/15029; 6.6.1988 T. 10218/1296; 29.12.1987 T. 421/13896; 2.6.1987 T. 10901/7098; 30.12.1986 T. 4070/15430; 13.3.1986 T. 9276/2763

sonraki maddeler gereğince, icra emrinin borçluya tebliği gerektiği gibi, İİK. mad. 76, 337'nin uygulanabilmesi için, icra emrinin borçluya tebliği gerekir. Buraya kadar yaptığımız açıklamalardan şu sonuca varıyoruz ki, gerek HMK. mad. 73 gerek İİK. mad. 24 vd. 76 ve 337 gereğince alacaklı dilerse “*borçlunun ilamda adı yazılı olan vekiline, dilerse doğrudan doğruya borçlunun şahsına*” İCRA EMRİ tebliğ ettirebilir.

bbb)Ödeme emrinin vekile tebliği: İlamsız takiplerde ödeme emri, borçlunun genel vekiline -ancak vekil tebligatı kabul ederse- tebliğ edilebilir. Çünkü genel vekilin her dava ve takipte müvekkilini temsil etme zorunluluğu yoktur.^[156]

bb)Takip dosyasında vekaleti bulunan vekile, o takiple ilgili tüm telihatların yapılması gerektiği Teb. Kanunu mad. 11/I'de açıkça belirtilmiştir. Bu nedenle, yürütülen takiple ilgili tüm tebligatların, borçlu adına -beyanda bulunurken, imzaya, borca, takibe itiraz dilekçesi verirken vekaletnamesini dosyaya koymuş bulunan- vekiline yapılması, örneğin; 103 davetiyesinin, satış ilanının duruşma davetiyesinin borçlu yerine vekiline gönderilmesi gerekir.^[157]

Görüldüğü gibi Tebligat Kanunu mad. 11/I ancak, yürütülen takipte, vekilin “*vekil sıfatıyla*” takibe katıldığı durumlar için öngörülmüştür.

Birden fazla vekilin bulunması halinde, vekillerin hepsine ayrı ayrı tebligat gerekmez. Bunlardan birisine tebligat yapılması yeterlidir. Eğer hepsine tebligat yapılmışsa, yapılan tebligatlardan ilki, sürenin başlangıcına esas alınır.^[158]

Vekil, vekaletten istifa etmiş ya da müvekkili tarafından azledilmişse bu husus dava tutanağına kayıt ya da tebliğ ettirilmek suretiyle karşı tarafa bildirilmedikçe, istifa veya azil o taraf hakkında geçerli olmaz (HMK. mad. 81). Bu nedenle, vekilin tebligatı, “*vekaletten istifa ettiği ya da azledildiği*” gerekçesiyle almaması ya da aldıktan hemen sonra iade etmesi geçerli olmaz. Vekil ancak kendisine yapılmak istenen tebligattan önce, azil ya da istifa durumunu karşı tarafa bildirmişse tebligatı almaktan kaçınabilir. Aksi takdirde, müvekkili hakkında tebligatı almak zorundadır.^[159]

Ayrıca şu hususu da belirtelim ki, vekile yapılan tebligatın geçerli olması için, onun vekil sıfatıyla icra takibine katılmış olması gerekir. Örneğin; vekilin alacaklı adına takip talebini imzalamış veya borçlu adına ödeme emrine itiraz etmiş olması hallerinde, tebligat -alacaklı ya da borçluya değil- vekiline yapılır.^[160]

[156] KURU, B. age. C:1, s:125 – POSTACIOĞLU, İ. age. s:90 vd. – POSTACIOĞLU, İ. ag. İçtihat Tahlili, s:401 – BERKİN, N. İcra Hukuku, s:40 – BERKİN, N. Rehber, s:119

[157] Bknz: 12. HD. 21.12.2011 T. 13085/29896; 24.11.2011 T. 6359/23950; 7.3.2011 T. 19907/2713; 15.11.2011 T. 7342/21983; 12.2.2004 T. 25121/2460 8.5.2003 T. 7421/10453; 24.3.2003 T. 3673/6132

[158] Bknz: 2. HD. 9.3.1978 T. 1962/6833

[159] Bknz: 13. HD. 27.1.1977 T. 226/643; HGK. 12.6.1963 T. 2-20/49 (YELEKÇİ, M. / YELEKÇİ, İ. age. s:25)

[160] Bknz: KURU, B. / ARSLAN, R. / YILMAZ, E. İcra ve İflas Hukuku (Ders Kitabı, s:91)

Yüksek mahkeme, “vekile ve kanuni mümessile tebligat” (Teb. K. mad. 11, Teb. Tüz. mad. 15, 16; Teb. Yön. mad. 18, 19) ile ilgili olarak verdiği çeşitli içtihatlarda;

- “Borçlu vekilince şikayet dilekçesinde Tebligat Kanununun 11. maddesi gereğince tebligatların vekil olarak kendisine yapılmadığı yönünde ve satış ilanının satış kararına aykırı olarak mahalli gazetede ilan edildiğine ilişkin bir şikayeti bulunmadığına göre mahkemece resen gözetilemeyecek bu hususlara dayalı olarak ihalenin feshine karar verilemeyeceğini”^[161]

- “Borçlu, vekili aracılığıyla kıymet takdiri raporuna itiraz ettiğinden satış ilanının kıymet takdirine itiraz eden vekile tebliği gerekeceğini”^[162]

- “El atmanın önlenmesi davasında verilen ilamdaki vekalet ücreti ve yargılama gideri alacağına ilişkin ilama dayalı takipte, icra emrinin, borçlunun kendisini vekille temsil ettirdiği ilam kapsamından açıkça belli olmasına rağmen vekil yerine asile gönderildiğinden; 7201 sayılı Tebligat Kanunu’nun 11, Avukatlık Kanunu’nun 41 ve HMK.nun 73, 81, 82 ve 83. maddelerine aykırı olarak yapılan icra emri tebliğ işleminin iptaline karar verilmesi gerekeceğini”^[163]

- “HUMK.nun 62, Tebligat Kanunu 11 ve Avukatlık Kanunu 41. maddeleri gereğince vekille takip edilen işlerde tebligatın vekile yapılacağı”^[164]

- “Alacaklı vekilinin vekâletnamesini takip dosyasına sunarak itiraza konu icra takibini başlattığı, borçlunun icra mahkemesine sunduğu itiraz dilekçesinde davalı olarak alacaklının ve vekilinin gösterilmesine rağmen mahkemece tebligatın asile yapılarak taraf teşkilinin sağlanmaya çalışıldığı ve bu haliyle alacaklı tarafın savunma hakkının kısıtlandığını”^[165]

- “Satış dosyasında aynı taşınmaza ilişkin olarak daha önce ihalenin feshi ilamında, borçlunun vekil ile temsil edildiği belli olduğuna göre, satış dosyasında ayrıca vekaletname bulunmasının zorunlu olmadığını”^[166]

- “İcra Hukuk Mahkemesi’nde takdiri kıymete itiraz etmiş olan avukatın icra dosyasına ayrıca vekaletname ibraz etmesine gerek olmadığını”^[167]

- “Gayrimenkul satış ilanının dava dilekçesinde adı geçen vekil yerine takipte borçlu vekili olmayan aynı isimdeki diğer avukatın adresine isim benzerliği nedeniyle gönderildiği ve tebliğ edildiği anlaşıldığından, borçlu vekiline satış ilanının tebliğ edilmemesinin başlı başına ihalenin feshi sebebi olacağı”^[168]

[161] Bknz: 12. HD. 27.09.2012 T. 14766/28254

[162] Bknz: 12. HD. 11.09.2012 T. 10438/26014

[163] Bknz: 12. HD. 30.05.2012 T. 628/18397

[164] Bknz: 12. HD. 08.05.2012 T. 2011-30731/15698

[165] Bknz: 12. HD. 27.04.2012 T. 2011-26173/14231

[166] Bknz: 12. HD. 09.04.2012 T. 2011-29817/11460

[167] Bknz: 12. HD. 27.03.2012 T. 6789/9671

[168] Bknz: 12. HD. 16.01.2012 T. 2011-13986/423

–“İcra emrinin vekil yerine asile tebliğ edilmiş olmasına rağmen, vekil tarafından süresinde “borca itiraz” başvurusu yapılması halinde, icra mahkemesince “icra emrinin iptaline” karar verilemeyeceğini”^[169]

–“7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 11., Avukatlık Kanunu’nun 41. ve HUMK’nun 62-68. maddeleri gereğince vekil ile takip edilen işlerde tebligatın vekile yapılmasının zorunlu olduğunu”^[170]

–“Takip konusu nafaka ilamında vekil olduğu belli olan ancak ilama dayalı takipte (icra dosyasında) vekaletnamesi bulunmayan vekil yerine asile icra emri gönderilmesinin Teb. K. 11, Av. K. 171, HMK. 73 hükümlerine aykırı olacağını”^[171]

–“İcra emri’nin vekili bulunan ‘borçlu’ya değil, vekiline gönderilmesi gerekeceğini”^[172]

–“Her türlü adli evrakın -icra emri, ödeme emri, 103 teskeresi, satış ilanı, merci kararı, duruşma tebligatı, şikayet dilekçesi vb. gibi- takip dosyasında kendisini bir vekille temsil ettiren tarafa değil, vekiline tebliği gerekeceğini”^[173]

–“İcra emrinin ‘vekil’ yerine ‘asil’e tebliğ edilmiş olmasına rağmen, vekil tarafından süresinde icra mahkemesine borca itiraz sebeplerinin bildirilmiş olması halinde, ‘icra emrinin vekile tebliğ edilmemiş olması’ nedeniyle, ‘icra emrinin iptaline’ karar verilemeyeceğini”^[174]

–“Şikayetçi (borçlu) vekilinin, icra mahkemesine başvurusunda -esasla ilgili itirazları ileri sürmeden- sadece ‘asile çıkarılan icra (ödeme) emrinin iptalini’ istemiş olması halinde, icra mahkemesince istem doğrultusunda karar verilmesi gerekeceğini”^[175]

–“İhalenin feshinden sonra, icra dosyasından tüm tebligatların borçlu yerine vekiline yapılması gerekeceğini, tebligatların buna rağmen borçlu-asile yapılmasının, yapılan yeni ihalenin de feshini gerektireceğini”^[176]

–“Takip talebinde ‘borçlu’ olarak Dışişleri Bakanlığının gösterilmiş olması halinde, tebligatın bu Bakanlığa -evrak memuruna- yapılması gerekeceğini”^[177]

–“İcra emrinin ilamda adı yazılı olan vekil yerine asile tebliğ edilmesi halinde -usulsüz tebligat- sözkonusu olmadığından, Teb. K. mad. 32 hükmününün

[169] Bknz: 12. HD. 16.01.2012 T. 2011-13815/156

[170] Bknz: 12. HD. 04.04.2011 T. 7032/5394; 10.04.2012 T. 2752/11717; 24.09.2012 T. 10416/27656; 15.01.2013 T. 2012-24390/494; 13.09.2012 T. 11422/26197

[171] Bknz: HGK. 2.7.2003 T. 12-442/445

[172] Bknz: 12. HD. 3.6.2003 T. 10127/12960; 24.3.2003 T. 3681/6108; 9.9.1999 T. 8526/9798 vb.

[173] Bknz: 12. HD. 8.5.2003 T. 7421/10453; 24.3.2003 T. 3673/6132; 30.4.2001 T. 6022/7373 vb.

[174] Bknz: 12. HD. 3.11.2003 T. 17728/21518; 28.3.2003 T. 3702/6633; 1.11.2000 T. 15251/16358 vb.

[175] Bknz: 12. HD. 7.12.2000 T. 19006/19332

[176] Bknz: 12. HD. 28.2.2011 T. 1870/2016; 13.10.2000 T. 13733/15095

[177] Bknz: 12. HD. 28.6.1999 T. 8150/8804

uygulanmayacağı, borçlunun (vekilinin) ‘icra emrinin iptalini’ istemekle yetinebileceğini – Şikayetle ile birlikte borcun esasına yönelik itirazların da bildirilmesi zorunluluğu bulunmadığını”^[178]

-“İlamda ‘davalının/davacının vekille temsil edildiği’nin açıkça yazılı olması halinde, ayrıca takip dosyasına vekaletname sunulmasına gerek bulunmadığını”^[179]

-“Ödeme emrinin borçlunun kendisine veya -dosyada vekaleti bulunan- avukatına gönderilmesi gerekeceğini, avukat olmayan kişiye borçlu adına ödeme emri gönderilemeyeceğini”^[180]

-“İcra mahkemesince ‘ödeme emrinin iptaline’ karar verilmesinden sonra çıkarılacak yeni ödeme emrinin, vekili bulunan borçlunun kendisine değil, vekiline gönderilmesi gerekeceğini”^[181]

-“İflas yolu ile yapılan takibin, ‘kambiyo senetlerine mahsus haciz yolu ile’ takibe çevrilmesi halinde, ödeme emrinin, takipte vekille temsil edilen borçlunun vekiline gönderilmesi gerekeceğini”^[182]

-“Hacir altına alınmış olan borçlu hakkında da takip yapılabileceğini, ancak bu durumda tebliğlerin vasisine yapılması gerekeceğini”^[183]

belirtmiştir ...

d)Ödeme ve icra emirleri, temsil ettikleri kurumun işlemlerine ilişkin olması koşulu ile “*ticari temsilciler*”e (TBK. mad. 547)^[184] de geçerli bir şekilde tebliğ edilebilir.

e)İflas halinde tebligat, iflas masası memuruna (*iflas idare memuruna*), resmi tasfiyede ise tasfiye memuruna yapılır.

f)Taksim edilmemiş tereke hakkında tebligat, terekeye temsilci atanmış ise ona, atanmamışsa, mirasçılara yapılır.

g)“*Askeri şahıslar*”a tebligatın nasıl yapılacağı Teb. K. mad. 14’de “*Astsubaylar hariç olmak üzere erata yapılacak tebliğler, kıta kumandanı ve müesseses amiri gibi en yakın üste yapılır. Yukarıki fıkrada yazılı olanların haricindeki yazılı şahıslara birlik veya müessesede tebligat yapılması icabeden ahvalde, tebliğin yapılmasını nöbetçi amiri veya subayı temin eder. Bunlar tarafından muhatabın derhal bulundurulması veya tebliğin temini mümkün olmazsa tebliğ kendilerine yapılır*” şeklinde belirtilmiştir (Bu konuda ayrıca bknz: Teb. Tüz. mad. 19 ve 20)^[185].

[178] Bknz: 12. HD. 1.10.1997 T. 9262/9798; 19.2.1997 T. 1155/1516; 16.10.1992 T. 5084/12002

[179] Bknz: 12. HD. 3.4.1997 T. 3812/4181

[180] Bknz: 12. HD. 25.1.1988 T. 1987-2802/421; 23.3.1987 T. 1986-8222/3937

[181] Bknz: 12. HD. 16.2.1987 T. 1986-6646/1945; 18.2.1981 T. 140/1549

[182] Bknz: 12. HD. 23.9.1986 T. 10294/9468

[183] Bknz: İİD. 3.4.1970 T. 3607/3630

[184] BERKİN, N. Rehber, s:120

[185] Ayrıntılı bilgi için bknz: AYDINALP, S. Asker Kişilere Tebligat Yapılması (Tür. Not. Bir. Huk. D. 1994/82, s:29 vd.)

Sefer halinde ise tebligatın “Sefer halinde olan birlik veya müesseseye mensup askeri şahıslara tebligat, bağlı buldukları Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Kumandanlıkları vasıtasıyla yapılır” şeklinde yapılacağı Teb. K. mad. 15’de (ve Teb. Tüz. mad. 21’de) düzenlenmiştir..

h) “Otel, hastane, fabrika ve mektep gibi yerlerde” tebligatın “tebliğ yapılacak şahıs otel, hastane, tedavi, istirahat evi, fabrika, mektep, talebe yurdu gibi içine serbestçe girelemeyen veya arananın kolayca bulunması mümkün olmayan bir yerde bulunuyorsa, tebliğin yapılmasını o yeri idare eden veya muhatabın bulunduğu kısmın amiri temin eder. Bunlar tarafından muhatabın derhal buldurulması veya tebliğin temini mümkün olmazsa, tebliğ kendilerine yapılır” şeklinde yapılacağı, Teb. K. mad. 18’de düzenlenmiştir (Bu konuda ayrıca bknz: Teb. Tüz. mad. 24; Teb. Yön. mad. 27).

Yüksek mahkeme, “otel, hastahane, fabrika ve mektep gibi yerlerde tebligat” (Teb. K. mad. 18; Teb. Tüz. mad. 24; Teb. Yön. mad. 27) ile ilgili olarak verdiği çeşitli içtihatlarda;

– “Otel adresinde, muhatap adına -tebligat sırasında muhatabın otelde bulunup bulunmadığı, kendisine tebligat yapılan kişinin o yeri idare eden veya orasının amiri olup olmadığı belirtilmeden- resepsiyon görevlisine yapılan tebligatın Tebligat Kanununun 18. maddesine aykırı olacağını”^[186]

– “İncirlik Hava Üssü Benzin İkmal Kısmı’nda sivil işçi olarak çalışan muhataba tebligatın yapılmasını, bu yeri idare eden veya muhatabın çalıştığı kısmın amirinin sağlayacağını”^[187]

– “Fabrikada tebliğin yapılmasını o yeri idare eden veya muhatabın bulunduğu kısmın amirinin sağlayacağı, doğrudan doğruya ‘fabrika sekreteri’ne tebligat yapılamayacağını”^[188]

– “Hastahane tebligatın yapılmasını, o yeri idare eden veya muhatabın bulunduğu kısmın amirinin sağlayacağını, doğrudan doğruya ‘birlikte nöbetçi hemşire’ imzasına tebligat yapılamayacağını”^[189]

– “Otel niteliğindeki işyerinde bulunan borçluya tebligatın yapılmasını orasını idare eden veya orasının amirinin sağlayacağını, bu nedenle ‘...birlikte sakin...’ imzasına yapılan tebligatın geçerli olmayacağını”^[190]

– “Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesinde öğretim üyesi olan borçlu adına çıkarılan tebligatın ‘evrak memuru.. imzasına’ şeklinde yapılmasının, Tebligat Kanununun 18. maddesine aykırı olacağını”^[191]

[186] Bknz: 12. HD. 26.5.2003 T. 9089/12031

[187] Bknz: 12. HD. 6.6.2002 T. 10747/12097

[188] Bknz: 12. HD. 9.12.1999 T. 15868/16057

[189] Bknz: 12. HD. 26.11.1999 T. 14176/15130

[190] Bknz: 12. HD. 18.3.1999 T. 2774/3516

[191] Bknz: 12. HD. 6.10.1997 T. 9364/10110

-“Öğretmen olan muhatab adına çıkarılan tebligatın yapılmasını o yeri idare eden veya muhatabın bulunduğu kısmın amirinin sağlayacağını, ‘birlikte sakin öğretmen ... imzasına’ şeklinde yapılan tebligatın geçerli olmayacağını”^[192]

-“Tebliğat Kanununun 18. maddesine göre tebligatın yapılabilmesi için, muhatabın tebliğ tarihinde o adreste çalışıyor olması gerektiğini, ‘geçici işçi’ konumundaki muhataba bu maddeye göre tebligat yapılamayacağını”^[193]

-“Hastahane, mektep, talebe yurdu gibi yerlerde, ‘evrak memuru’na yapılan tebligatın usulsüz sayılacağını”^[194] belirtmiştir ...

ı)“Tutuklu ve mahkumlar”a tebligatın, bunların bulunduğu müessese müdürü veya memuru vasıtasıyla yapılacağı -Teb. K. mad. 19 ve Teb. Tüz. mad. 25 ve Teb. Yön. mad. 28’de- öngörülmüştür.

j)“Muhatabın geçici olarak başka yere gitmesi” halinde^[195] tebligatın nasıl yapılacağı Teb. K. mad. 20’de “13, 14, 16, 17 ve 18’inci maddelerde yazılı şahıslar, kendisine tebliğ yapılacak kimsenin muvakkaten başka yere gittiğini belirtirlerse; keyfiyet ve beyanda bulunanın adı ve soyadı tebliğ mazbatasına yazılarak altı beyan yapan tarafından imzalanır ve tebliğ memuru tebliğ evrakını bu kişilere verir. Bu kişiler tebliğ evrakını kabule mecburdurlar.^[196] Kendisine tebliğ yapılacak kimsenin muvakkaten başka bir yere gittiğini belirten kimse, beyanını imzadan imtina ederse, tebliğ eden bu beyanı şerh ve imza eder. Bu durumda ve tebliğ evrakını kabulden çekinme halinde tebligat, 21. maddeye göre yapılır. Bu maddeye göre yapılacak tebligatlarında tebliğ, tebliğ evrakının 13, 14, 16, 17 ve 18’inci maddelerde yazılı kişilere verildiği tarihte veya ihbarname kapıya yapıştırılmışsa bu tarihten itibaren onbeş gün sonra yapılmış sayılır” şeklinde belirtilmiştir.^[197] (Bu konuda ayrıca bknz: Teb. Tüz. mad. 26; Teb. Yön. mad. 29).

Hemen belirtelim ki, bu hüküm 19.3.2003 Tarih ve 4829 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik sonucunda bu şekli almıştır. Maddede yapılan değişiklik gerekçe’de “maddeyle ‘hüviyeti’ kelimesi ‘adı ve soyadı’ şeklinde değiştirilerek ... kendisine tebliğ yapılacak kimsenin, muvakkatten başka bir yere gitmesi durumunda

[192] Bknz: 12. HD. 8.7.1997 T. 7925/8209

[193] Bknz: 12. HD. 20.11.1996 T. 14177/14621

[194] Bknz: 12. HD. 11.11.1993 T. 13372/17636

[195] “Geçici olarak başka yere gitmek”ten maksat, “muhatabın il, ilçe veya köy dışında bulunup, o gün dağıtım saatinden sonra eve dönmeyecek olması” durumudur. “Dağıtım saatinde evde olmama” ‘geçici olarak başka yere gittiği’ şeklinde değerlendirilemez. (RUHİ, A. C. age. S:109)

[196] Bknz: 12. HD. 24.6.2010 T. 4855/16462; 1.2.2007 T. 24009/1562; 11.9.2000 T. 11388/12467

[197] Ayrıntılı bilgi için bknz: YILMAZ, E. Adresinden Geçici Olarak Ayrılanlara Tebligat Kanununa Göre Tebligat Yapılması (Mali Huk. 1986/3, s:13 vd.)

tebliğin, ihbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarihten itibaren onbeş gün sonra yapılmış sayılacağı ilkesi getirilerek, bu durumdan kaynaklanan hak kayıplarının önlenmesi amaçlanmıştır” şeklinde ifade edilmiştir.

Yüksek mahkeme;

-“Muhatabın adreste bulunmaması halinde, bunun nedeninin araştırılması ve tevziat saatinden sonra adrese dönüp dönmeyeceğinin tespit edilmesi, gerçek kişiler yönünden zorunlu olup, hükmi şahısların sıfatı ve niteliği itibari ile böyle bir araştırmanın yapılmamış olmasının, tebligatın usulsüzlüğü sonucunu doğurmayacağı”^[198]

-“Muhatabın tevziat saatinden sonra adrese dönüp dönmeyeceği tespit edilmeden yapılan tebligat işleminin geçersiz olacağını”^[199]

-“Tebliğ işlemi, isim ve imzadan imtina eden komşusunun şifahi beyanına göre, muhatap tevziat saatlerinde bulunmayıp iş takibinde olduğundan bahisle yapılmış ise de, borçlunun iş takibinde olduğunun kimden soruşturularak tespit edildiği ve bu kişinin açık kimliğinin ne olduğu tebliğ mazbatasında açıklanmadığından, tebliğ memurunun gerçekten muhatabın adresine gittiği ve fakat bulamadığı belgelenmemiş, yapılan işlem tebliğ memurunun soyut beyanından ibaret kalmış olduğundan borçlu vekilinin adresine çıkarılan ödeme emrinin usulüne uygun şekilde tebliğ edilmiş olduğunun kabulüne olanak olmadığını”^[200]

-“Şikayetçi borçluya yapılan satış ilanı tebliğ belgesinde, tebliğ memurunun, muhatabın gösterilen adreste geçici ve kısa süreli bulunmama sebebini tespit ettiği, ancak, beyanına göre tespit yaptığı kişinin isim ve imzadan imtina ettiği şerhi ile tebligatı yaptığı anlaşıldığından ve beyanı alınan kişinin ismi tespit edilmediğinden, satış ilanı tebliğinin usulüne uygun olmadığını”^[201]

-“Borçlu şirkete çıkarılan ödeme emri tebliğ şerhinde adresin geçici olarak kapalı olduğu ve şirketin yetkilisinin çarşıya gittiği açıkça belirtildiğinden, bu durumda çalışanları veya müstahdemlerinden birisine tebligat yapılmasının da mümkün olmadığını”^[202]

-“Borçluya dava dilekçesinin tebliğine dair belgenin incelenmesinde; tebliğ memuru tarafından, muhatabın, Tüzüğü’nün 26. maddesine göre geçici olarak başka yerde bulunup bulunmadığı Tüzüğü’nün 22. maddesinde belirtilen kişilerden sorulup tespit edilmeden tebliğ işlemi yapıldığından usulsüz olacağını”^[203]

[198] Bknz: 12. HD. 18.06.2012 T. 4777/21017

[199] Bknz: 12. HD. 29.05.2012 T. 11102/18192

[200] Bknz: 12. HD. 10.05.2012 T. 309/16304

[201] Bknz: 12. HD. 18.04.2012 T. 2011-31120/13002

[202] Bknz: 12. HD. 02.04.2012 T. 2011-25980/10424

[203] Bknz: 12. HD. 27.02.2012 T. 2011-20252/5823

-“Tebliğ şerhinde, muhatabın işe gittiğinin kim tarafından beyan edildiği anlaşılacağından ve haber verilen komşunun imzası veya imzadan imtina ettiği tebligat tutanağına yazılmadığından yapılan tebliğ işleminin usulsüz olduğunu”^[204]

-“Şikayetçi borçluya yapılan ödeme emri tebliğ belgesinin incelenmesinde, muhatabın nerede olduğunun bilinmediği yönünde komşusunun beyanının mevcut olduğu ancak tebliğ memuru tarafından beyanı yapanın imzasının alınmadığı veya imzadan çekilmiş ise, bu husus şerh edilmediğinden tebliğ işleminin usulsüz olduğunu”^[205]

belirtmiştir...

k) Borçlu, kendisine yasal temsilci atanması gereken kimselerden (MK. mad. 404, 407, 426) ise, tebligat kendisine yapılmayıp, yasal temsilcisine yapılacağından (Teb. K. 11/II, Teb. Tüz. mad. 16) eğer henüz yasal temsilci atanmamışsa, icra memuru kısa zamanda temsilci atanmasını ait olduğu makamdan -sulh hukuk mahkemesinden- (MK. mad. 411, 419) ister (İİK. mad. 57II)^[206]

“Tebliğatin yasal temsilciye yapılması” kuralına uyulmaması, tebligatın şikayet yoluyla iptaline yol açar. Doktrinde^[207] buradaki şikayetin süresiz olduğu ileri sürülmektedir.

Şikayetin “yasal temsilci” tarafından yapılması gerekir.^[208]

MK. mad. 453’e göre de, vesayet altındaki kimseler ancak vesayet makamı olan sulh mahkemesinin izniyle “bir meslek ya da sanattla” meşgul olabilirler. Bu maddeye göre, gerekli izni almış olanların “meslek ve sanatlarına ilişkin faaliyetlerinden doğan borçlar için yapılan takiplerde” tebligatın kendilerine yapılması gerekir (İİK. mad. 57III).

Takip konusu borcun MK. mad. 453 gereğince, gerekli izni almış olan kişinin “meslek ya da sanattıyla ilgili olup olmadığı” konusunda uyuşmazlık çıkarsa, daha doğrusu, borçlu, takip konusu borcun “gerekli izni aldığı meslek ya da sanattıyla ilgili olmadığını” ileri sürerse, bunun şikayet yoluyla değil, itiraz yoluyla bildirilmesi gerekir.^[209] Takip ilama dayanıyorsa, borcun sebebi ilamda belirtilmiş olacağından, kanımızca, borçlu bunun aksini, takip aşamasında ileri süremez. İlamsız takiplerde ise, durum farklı olur: aa-Borçlu, “kambiyo senedi”ne dayanarak takip ediliyorsa, borçlunun, takip konusu borcun yapmaya izinli kılındığı meslek ya da sanat ile ilgili olmayan bir ilişkiden doğduğunu -ve

[204] Bknz: 12. HD. 19.01.2012 T. 2011-14105/780

[205] Bknz: 12. HD. 17.01.2012 T. 2011-14360/539

[206] “Yasal temsilciye tebligat” konusunda ayrıntılı açıklama için bknz: RUHİ, A. C. age. s:85 vd.

[207] Bknz: POSTACIOĞLU, İ. age. s:112 – JAEGER, M. 47/4, s:16 (Naklen POSTACIOĞLU, İ. age. s:112)

[208] Farklı görüş için bknz: POSTACIOĞLU, İ. age. s:62 (Sayın Hocamız, “yasal temsilcisi” yanında, ‘ehliyetiz kimseye de şikayet hakkının tanınması görüşündedir)

[209] Bknz: POSTACIOĞLU, İ. age. s:112

dolayısıyla yapılan takibe taraf olamayacağını- İİK. mad. 168/5, 169 uyarınca icra mahkemesine başvurarak ileri sürmesi gerekir. bb-Borçlu hakkında, kambiyo senedine dayanılmaksızın takip yapılmış ve kendisine Örnek 49 ödeme emri gönderilmişse, borçlu “*borçlu olmadığını -daha doğrusu kendisinin bu takibe taraf olmayacağını, takibin temsilcisine yöneltilmesi gerektiğini- icra dairesine, itiraz süresi içinde bildirmelidir. Böylece duran takibin devamı için, alacaklının “takip konusu borcun, borçlunun yapmaya izinli bulunduğu meslek ya da sanat ile ilgili faaliyetinden doğduğunu”* itirazın kaldırılması’ talebiyle birlikte icra mahkemesinde ileri sürmesi gerekecektir.

l)Muhatap yerine kendisine tebligat yapılacak kişinin yaş ve ehliyeti konusunda, Teb. K. mad. 22’de “*muhatap yerine kendisine tebliğ yapılacak kimsenin görünüşüne nazaran 18 yaşından aşağı olmaması ve bariz bir surette ehliyetsiz bulunmaması*” lazımdır. Teb. Tüz. mad. 32’de de “...*akıl hastalığı, akıl zayıflığı veya diğer bir hastalık, sağırlık, körlük ve dilsizlik gibi sebeplerden biri ile kendisiyle anlaşma imkanı olmayan kimse ehliyetsiz sayılır... Muhatap namına kendisine tebligat yapılacak olan, görünüşüne göre 18 yaşından aşağı ve bariz bir surette ehliyetsiz olup ve o adreste muhatap yerine tebligat yapılacak başka bir kimse bulunmazsa, 28 ve 30’uncu maddeler hükümlerine göre muamele yapılır*” denilmiştir.

“Yaş” konusunda Teb. K. mad. 22’de yer alan “*15 yaşından aşağı olmama*” koşulu 19.3.2003 Tarih ve 4829 sayılı Kanun ile “*18 yaşından aşağı olmama*” şeklinde değiştirilmiştir.

Yüksek mahkeme;

-“*Posta görevlisince muhatap yerine kendisine tebliğ yapılacak kimsenin görünüşüne nazaran on sekiz yaşından aşağı olmadığı ve ehliyetli olduğu hususu tebligat mazbatasına şerh düşülmediğinden tebligatın usulsüz olduğunu*”^[210]

belirtmiştir...

m)“*Tüzel kişilere ve ticarethanelere tebligat*” konusu, Teb. K. mad. 12’de (ve Teb. Tüz. mad. 17 ve Teb. Yön. mad. 20’de) “*hükmi şahıslara tebliğ, salahiyetli mümessillerine, bunlar birden ziyade ise, yalnız birine yapılır.*”

Bir ticarethanenin muamelelerinden doğan ihtilaflarda, ticari mümessiline yapılan tebliğ muteberdir” ve Teb. K. mad. 13 (ve Teb. Tüz. mad. 18’de); “*Hükmi şahıslar namına kendilerine tebliğ yapılacak kimseler herhangi bir sebeple mutad iş saatlerinde işyerinde bulunmadıkları veya o sırada evrakı bizzat alamayacak bir halde oldukları takdirde tebliğ,oradahazır bulunan memur veya müstahdemlerinden birine yapılır*” şeklinde düzenlenmiştir.

Tüzel kişiler; özel hukuk tüzel kişileri ve kamu hukuku tüzel kişileri olarak ikiye ayrıldığından “*tüzel kişilere tebligatın nasıl yapılacağı*” konusunu da iki başlık altında ayrı ayrı incelemek gerekir.

[210] Bknz: 12. HD. 25.09.2012 T. 10012/28020

aa) “*Özel hukuk tüzel kişilerine tebligat konusu*”, Teb. K. mad. 12 ve 13 ile Teb. Tüz. mad. 17/I, III, 18ve Teb. Yön. mad. 20, 21’de düzenlenmiştir.

Özel hukuk tüzel kişileri; özel hukuk hükümlerine göre kurulmuş olan ve kamu hukukundan doğan üstün hak ve yetkilerle donatılmamış olan tüzel kişilerdir. Bunlar; dernekler, vakıflar, ticaret şirketleri, sendikalar, kooperatiflerdir.

Özel hukuk tüzel kişileri kendilerini organları aracılığıyla temsil ederler. Tebligatın da, özel hukuk tüzel kişininin yetkili temsilcisine yapılması gerekir. Özel hukuk tüzel kişilerinde, kimlerin “*yetkili temsilci*” olduğu, o tüzel kişiliğin ana tüzüğünden, imza sirkülerinden anlaşılır.^[211]

Uygulamadaki önemi nedeniyle ayrıca şu hususu da belirtelim ki; adi ortaklığın (*TBK. 621 vd.*) tüzel kişiliği bulunmadığından, ortaklığı ilgilendiren konularda, ortakların hepsinin alenen belirtilerek tebligatın yapılması gerekir.^[212]

Tüzel kişiliğe sahip olmaları nedeniyle, ticaret şirketlerinde de tebligatın, şirketin yetkili temsilcilerine yapılması gerekir. “*Yetkili temsilciler*” sözcükleriyle, önce, şirketleri yasal olarak temsile yetkili organlar ve bu organlar adına hareket edenler, sonra da bazı ticaret şirketlerinde Anonim Şirketlerde (*mad. 367*) ve Limited Şirketlerde (*mad. 623-624*) kendilerine temsil görev ve yetkisi verilmiş ve böylece şirketi yasa gereği temsile yetkili organın yerine geçmiş olan kimseler (*delegeler*) kastedilmiştir.^[213]

Yüksek mahkeme “*özel hukuk tüzel kişilerine tebligat*” (*Teb. K. mad. 12, 13; Teb. Tüz. mad. 17, 18ve Teb. Yön. mad. 20, 21*) ile ilgili olarak verdiği çeşitli içtihatlarda;

-“*Borçlu şirkete satış ilanı tebligatı “... imzasına” tebliğ edilmişse de, Tebligat Tüzüğü’nün 18.maddesinde belirtildiği şekilde, evrakı almaya yetkili bir kişinin olup olmadığı araştırılmaksızın ve yetkili kişi yok ise bu husus tebliğ evrakına şerh edilmeksizin tebliğ işlemi gerçekleştiğinden yapılan tebligatın usulsüz olduğunu*”^[214]

-“*Tebliğ memuru tarafından, adresin kapalı olup olmadığı ve borçlunun adresinde borçlu şirket yetkilileri ve çalışanın bulunup bulunmadığı araştırılmadan tebligatın muhtara bırakıldığı tebligat üzerine muhatap şirketin adresinin tam olarak yazılmadığı görülmüş olup; bu hali ile tebliğ işleminin, 7201 Sayılı Kanununun 12, 13, 21/1. ve 23/3 maddeleri ile Tebligat Tüzüğü’nün 17 ve 18. maddeleri hükümlerine uygun yapılmamış olduğundan usulsüz olduğunu*”^[215]

[211] Bu konuda ayrıntılı bilgi için bknz: YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, T. age. C:1, s:492 vd.

[212] YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, T. age. C:1, s:492, dipn. 4

[213] Ayrıntılı bilgi için bknz: MOROĞLU, E. Şirketlerde Adli Tebligat Kimlere Yapılır? (*İHF. 1962/2 s: 384 vd.*); MOROĞLU, E. Şirketlerde Adli Tebligat Kimlere Yapılır? (*“Makaleler, I, 2001, s:1 vd.”*)– ANSAY, T. Anonim Şirketler ve Tatbikat (*BATIDER. 1968, C:IV, S:3, s: 518*)

[214] Bknz: 12. HD. 25.01.2013 T. 32079/2128

[215] Bknz: 12. HD. 24.01.2013 T. 29583/1788

–“Şikâyetçi her ne kadar icra mahkemesine başvurusunda tebligatların kendileriyle ilişkisi olmayan kişiye tebliğ edildiğini belirtmiş ise de, tebliğ yapılan kişinin şirket çalışanı olmadığı yönünde herhangi bir delil sunmadığından, şirket tarafından adı geçenin şirket çalışanı olmadığı ispatlanamamış olmakla, tebliğ işleminin bu haliyle 7201 Sayılı Kanun’un 12 ve 13. maddelerine ve dolayısıyla usulüne uygun olduğunu”^[216]

–“Borçlu şirketin yetkili temsilcisinin bulunup bulunmadığı belirlenmeden çalışanına tebligat yapılmasının, 7201 sayılı Tebligat Kanunu’nun 12. ve 13. maddeleri ile Tebligat Tüzüğü’nün 18. maddesine aykırı olduğundan tebliğ işleminin usulsüz olduğunu”^[217]

–“Tebliğat yapılan adresin, ticaret sicilindeki adresle aynı sokak, kapı numarası ve semt isimlerini ihtiva ettiği, sadece mahalle ismi farklı yazıldığından mahkemece, bu mahalle isimlerinin aynı yere ilişkin olup olmadığı araştırılarak; oluşacak sonuca göre: aynı ise ticaret sicilindeki adrese yapılan tebligat usule uygun olacağından şikâyetin reddi ve itirazların da süreden reddi; aynı değil ise tebligat usulsüzlüğü şikâyetinin kabulü ile itirazların esasının o zaman incelenmesi gerekeceğini”^[218]

–“Tebliğat yapılan adresin, ticaret sicilindeki adresle aynı sokak, kapı numarası ve semt isimlerini ihtiva ettiği, sadece mahalle isminin farklı yazıldığı görüldüğünden mahkemece bu mahalle isimlerinin aynı yere ilişkin olup olmadığı araştırılarak; oluşacak sonuca göre: aynı ise ticaret sicilindeki adrese yapılan tebligat usule uygun olacağından şikâyetin reddi ve itirazların da süreden reddi; aynı değil ise tebligat usulsüzlüğü şikâyetinin kabulü ile itirazların esasının o zaman incelenmesi gerekeceğini”^[219]

–“Kredi kartı hesap özetlerindeki adres şirketin adresi değil, şirketin yetkilisine ait olup, şirketi bağlamayacağını”^[220]

–“Ödeme emri, borçlu tüzel kişiyi temsile yetkili olanların o sırada orada bulunup bulunmadıkları belirlenmeden doğrudan daimi işçi imzasına tebliğ edilmiş olduğundan 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 12 ve 13. maddelerine aykırı olduğundan usulsüz olduğunu”^[221]

–“Ödeme emri, borçlu tüzel kişiyi temsile yetkili olanların o sırada orada bulunup bulunmadıkları belirlenmeden doğrudan görevli memur imzasına tebliğ edilmiş olduğundan tebliğ işleminin bu hali ile 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 12 ve 13. maddelerine aykırı olup usulsüz olduğunu”^[222]

[216] Bknz: 12. HD. 24.01.2013 T. 24980/2019

[217] Bknz: 12. HD. 25.12.2012 T. 16966/39769

[218] Bknz: 12. HD. 29.11.2012 T. 18080/35492

[219] Bknz: 12. HD. 29.11.2012 T. 18070/35497

[220] Bknz: 12. HD. 16.10.2012 T. 12132/29606

[221] Bknz: 12. HD. 16.10.2012 T. 12641/29805

[222] Bknz: 12. HD. 11.09.2012 T. 18333/26064

-“ 11.01.2011 tarihli 6099 sayılı Tebligat Kanunu Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 19.01.2011 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanmış olup, aynı kanununun 18.maddesi uyarınca, somut olaya uygulanması gereken düzenlemeler bu tarihte yürürlüğe girmiş olduğundan 19.01.2011 tarihinden sonra yapılacak tebliğ işlemlerinde bu yasal düzenlemelerin uygulanmasının zorunlu olduğunu; mahkemenin yasanın uygulanabilmesi için ayrıca tüzük veya yönetmelik çıkarılması gerektiğine yönelik gerekçesinin yasal bir dayanağının olmadığını”^[223]

-“ Tebligatı alan kişinin borçlu şirket yetkilisi olup olmadığı araştırılarak Tebligat Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılan tebligatların usulüne uygun olup olmadığı tespit edildikten sonra, ulaşılabilecek sonuca göre bir karar verilmesi gerekeceğini”^[224]

-“ Ödeme emri tebligatının, Tebligat Kanunu’nun 12 ve 13. maddelerine uygun olup olmadığının tespiti bakımından, tebliğ tarihi olan 08.04.2010 tarihinde borçlu şirket yetkilisinin araştırılarak, oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekeceğini”^[225]

-“ Borçlunun işyerinde bulunmadığına dair tebligat belgesinde bir açıklık bulunmadan doğrudan çalışana yapılan icra emri tebligatının usulsüz olduğunu”^[226]

-“ Borçlu şirket yetkilisinin usulsüz tebligata ilişkin şikayet dilekçesini veren avukatı azlettiğine dair bir belgeye dosyada rastlanmadığı gibi, borçlu şirketin diğer yetkilisinin de açılan davaya muvafakat ettiğini bildirmiş olduğundan işin esasının incelenerek sonucuna göre karar verilmesi gerekeceğini”^[227]

-“ Borçlu şirkete gönderilen satış ilanı, sekreter olduğunu beyan eden kişi imzasına tebliğ edilmiştir; ancak, tebliğ tarihi itibarıyla borçlu şirketin yetkili temsilcisinin A. C. olduğu, sekreter olduğunu beyan eden kişinin ise şirketi temsil ve ilzama yetkili olmadığını, dosyada bulunan imza sirkülerinden anlaşıldığından ve diğer yandan şirket adına tebligat yapılan kişinin şirketin memur veya müstahdemi olduğu kabul edilse dahi, bu kez, selahiyetli mümessilin iş yerinde bulunmadığı veya evrakı alamayacak durumda olduğu hususu, tebliğ memurunca araştırılıp tebliğ mazbatasına şerh edilmediğinden yapılan tebligatın yine usulsüz olacağını”^[228]

-“ Borçlu şirketin yetkili temsilcisinin adreste bulunmadığı belirlendikten sonra sekretere yapılan tebligatın, usulüne uygun olduğunu”^[229]

-“ ‘Tebliğ sırasında temsilcisi bulunmadığı veya evrakı alamayacak durumda olduğu’ tebliğ tutanağında belirtilmeden, doğrudan doğruya tüzel kişinin ‘daimi

[223] Bknz: 12. HD. 20.06.2012 T. 3185/21600; 25.01.2012 T. 27624/2121; 09.10.2012 T. 11635/28727; 18.09.2012 T. 8454/26962; 24.12.2012 T. 23012/39407; 12.10.2012 T. 12778/29198

[224] Bknz: 12. HD. 03.05.2012 T. 2011-39489/14862

[225] Bknz: 12. HD. 01.03.2012 T. 2011-20561/5928

[226] Bknz: 12. HD. 20.12.2012 T. 21292/39015

[227] Bknz: 12. HD. 11.06.2012 T. 3464/19976

[228] Bknz: 12. HD. 03.05.2012 T. 1452/15013

[229] Bknz: 12. HD. 02.05.2012 T. 2011-31119/14762

işçisine, 'sekreterine', 'muhasibecisine', 'müdürüne', 'memur ve müstahdemine, evrak memuruna' yapılan tebligatın geçerli sayılmayacağını”;

-“Tüzel kişilerde tebligatın tüzel kişinin adresinde veya icra dairesinde 'yetkili temsilci'lere yapılabileceğini”^[230]

-“Tüzel kişinin işçisine -belirli koşullarda- yapılan tebligatın geçerli olduğunu”^[231]

-“Tüzel kişinin memuruna, müstahdemine, evrak memuruna yapılan tebligatın geçerli olduğunu”^[232]

-“Tüzel kişinin muhasibecisine -belirli koşullarda- yapılan tebligatın geçerli olduğunu”^[233]

-“Tüzel kişinin sekreterine -belirli koşullarda- yapılan tebligatın geçerli olduğunu”^[234]

-“Tüzel kişinin (şirketin) müdürüne -belirli koşullarda- yapılan tebligatın geçerli olduğunu”^[235]

-“Tüzel kişinin güvenlik görevlisine -belirli koşullarda- yapılan tebligatın geçerli olduğunu”^[236]

-“Tüzel kişinin birden fazla temsilcisi varsa, sadece birine yapılan tebligatın geçerli olacağını”^[237]

-“Tasfiye halindeki kooperatife ait tebligatların tasfiye memurlarına yapılabileceğini”^[238]

-“Tebliğ sırasında, tüzel kişinin yetkili temsilcisinin geçici olarak bulunmaması nedeniyle imzası alınmadan sekreterine yapılan tebligatın geçerli olmadığını”^[239]

-“Yetkili temsilcinin tebliğ sırasında bulunmadığı tesbit edilmeden, Tebligat Kanununun 12 ve 13. maddeleri yerine 21. maddesine göre tebligat yapılamayacağını”^[240]

[230] Bknz: 12. HD. 9.3.2004 T. 2537/5425; 8.3.2004 T. 438/5215; 29.5.2003 T. 9828/12294; 8.3.2002 T. 3922/4674; vb.

[231] Bknz: 12. HD. 1.7.2011 T. 788/15973; 14.3.2003 T. 2276/5322; 22.10.2002 T. 19798/21486; 1.10.2002 T. 17888/19428 vb.

[232] Bknz: 12. HD. 24.5.2011 T. 28236/10463; 13.10.2003 T. 15838/19831; 25.4.2002 T. 7524/8633; 14.6.2001 T. 9696/10664; 4.11.1997 T. 11934/12157 vb.

[233] Bknz: 12. HD. 9.2.2001 T. 1239/2326; 15.2.2000 T. 1048/2369; 5.4.1993 T. 1442/5979 vb.

[234] Bknz: 12. HD. 22.3.2011 T. 22374/4165; 21.12.1999 T. 16368/16976; 24.5.1999 T. 6577/6683; 8.4.1999 T. 4054/4475 vb.

[235] Bknz: 12. HD. 11.5.1998 T. 4508/5221; 8.12.1986 T. 2286/13811

[236] Bknz: 12. HD. 27.1.2004 T. 24030/1541; 16.9.2003 T. 13744/17718

[237] Bknz: 12. HD. 25.2.2003 T. 1019/3463; 17.2.1998 T. 862/1589

[238] Bknz: 12. HD. 30.1.2003 T. 28270/1486

[239] Bknz: 12. HD. 7.10.2002 T. 18628/20067

[240] Bknz: 12. HD. 25.4.2011 T. 26762/7369; 8.3.2002 T. 3919/4681

-“Anonim şirketin temsilcisi olmayan borçlu adına çıkarılan tebligatın, anonim şirket adresinde bu işçiyi yapılamayacağını”^[241]

-“Şirket adına çıkarılan ödeme emri tebligatının Ticaret Sicili Gazetesi’ne göre tek başına şirketi temsile yetkili olan kişiye yapılmasında bir usulsüzlük bulunmadığını”^[242]

-“Anonim şirket olan borçluya çıkarılan tebligatın ‘aynı adreste birlikte oturan... imzasına’ şeklinde yapılamayacağını”^[243]

-“Tek başına kooperatifi temsil yetkisine sahip olmayan kişinin icra dairesine gelerek, kooperatif adresinin yazılı olduğu tebligatı alamayacağını”^[244]

-“Şirket adına çıkarılan ödeme emrinin, şirketin iş takibi için verdiği vekalet-namede adı geçen vekile icra dairesinde yapılan tebligatın geçerli olmadığını”^[245]

-“Tüzel kişi adına çıkarılan tebligatın ‘şirkette (adreste) çalışan babası...’a şeklinde yapılması halinde geçerli sayılmayacağını”^[246]

-“Şirket adına çıkarılan tebligatın ‘sahibine’ kaydıyla yapılamayacağını”^[247]

-“Tasfiyeye giren bir kolektif şirkette, tasfiye memurunun henüz tayin edilmediği dönemde, şirket adına ortaklardan herhangi birine tebligat yapılabileceğini”^[248]

-“Kooperatif adına ‘şantiye sorumlusu’na yapılan tebligatın usulsüz olduğunu”^[249]

-“Şirkete çıkarılan duruşma davetiyesinin, ‘işyeri sahibi’ sıfatıyla tebliğ edilemeyeceğini”^[250]

-“Tüzel kişi adına kimlere tebligat yapılabileceğini o tüzel kişinin ana sözleşmesine göre belirleneceğini”^[251]

belirtmiştir ...

bb)“Kamu hukuku tüzel kişilerine tebligat konusu” Teb. Tüz. mad. 17/II’de (Teb. Yön. mad. 20/II) “Vekaletlerin ve bunların teşkilatının, mülhak ve hususi bütçeli idarelerle belediyelerin, köylerin ve hususi kanunlarına müsteniden kurulmuş olan teşekküllerle, şirketlerin ve cemiyetlerin salahiyetli oldukları mümessilleri tabi oldukları kanunlara ve statülere göre tayin edilir” şeklinde düzenlenmiştir.

Kamu hukuku tüzel kişileri, kamu hukukundan doğan üstün hak ve yetkilere sahip olan tüzel kişilerdir. Bu kişiler kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanarak kurulurlar (Anayasa, mad. 123/III). Bu tüzel kişiler kamu

[241] Bknz: 12. HD. 27.4.2000 T. 6161/6854

[242] Bknz: 12. HD. 17.4.2000 T. 5291/6078

[243] Bknz: 12. HD. 7.6.1999 T. 7023/7696

[244] Bknz: 12. HD. 17.2.1998 T. 862/1589

[245] Bknz: 12. HD. 28.10.1997 T. 11577/11640

[246] Bknz: 12. HD. 8.10.1997 T. 2888/10357

[247] Bknz: 12. HD. 19.3.1997 T. 3078/3395

[248] Bknz: 12. HD. 19.11.1991 T. 4591/12034

[249] Bknz: 12. HD. 25.12.1990 T. 6198/13624

[250] Bknz: 12. HD. 12.3.1990 T. 1989-8886/2445

[251] Bknz: 12. HD. 1.3.2011 T. 31923/2346; 19.4.2011 T. 26372/7040; 6.12.2011 T. 8652/26817; 4.4.2011 T. 25065/5343; 4.4.1983 T. 1182/2500

idareleri (*iller, belediyeler, köyler vb.*) ve kamu kurumları (*Üniversiteler, TRT, DSİ, Karayolları Genel Müdürlüğü, OYAK, Bağkur vb.*) olarak ikiye ayrılırlar.^[252] Bir kamu tezel kişisi olan devlette, bakanlıkların ayrı bir tüzel kişiliği yoktur. Ancak, bakanlıklar, devletin organı sıfatıyla dava ve takip ehliyetine sahiptirler. Bakanlık içinde kurulmuş olan kimi genel müdürlüklerin (*örneğin; Karayolları Genel Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü gibi*) tüzel kişiliği vardır. Bunlara karşı (*ya da bunlar tarafından*) dava ve takip açılması mümkün olduğu gibi, bunlara da tebligat yapılabilir. Buna karşın tüzel kişiliği bulunmayan genel müdürlükler de vardır. Bunlara karşı yapılacak işlemlerde muhatap, bu genel müdürlüklerin bağlı oldukları bakanlıklardır.^[253]

Yüksek mahkeme, “*kamu hukuku tüzel kişilerine tebligat*” (*Teb. Tüz. mad. 17/II; Teb. Yön. mad. 20/II*) konusu ile ilgili olarak;

–“*Bakanlığa karşı açılan davalarda ve yapılan icra takiplerinde, Bakanlığın kendisine tebligat yapılması gerekeceği -‘Bakanlık evrak memuru’nun, Bakanlık Teşkilat Kanununa göre tebligatı almaya yetkili olup olmadığının araştırılarak, sonucuna göre karar verilmesi gerekeceğini*”^[254]

–“*İstanbul, Bayındır ve İskan Müdürlüğünün tüzel kişiliği bulunmadığından, tebligatın bu müdürlüğün bağlı olduğu Bayındırlık ve İskan Bakanlığı adına çıkarılması gerekeceğini*”^[255]

–“*Jandarma Genel Komutanlığına izafeten İçişleri Bakanlığı’na’ tebligat yapılabileceğini*”^[256]

–“*Milli Eğitim Müdürlüğünün tüzel kişiliği bulunmadığından, ‘Milli Eğitim Bakanlığına izafeten Milli Eğitim Müdürlüğüne evrak memuru ..’a’ şeklinde yapılan tebligatın geçerli olmayacağı*”^[257]

–“*Milli Savunma Bakanlığı yerine Türk Hava Kuvvetleri Komutanlığı adına çıkarılan 89/I ihbarının bu Komutanlığın genel evrak memuruna yapılan tebligatın geçerli sayılmayacağı*”^[258]

–“*Milli Eğitim Bakanlığı yerine, Merkez Saymanlık Müdürlüğüne yapılan tebligatın geçerli olmayacağı*”^[259]

belirtmiştir ...

VII-Tebligatın yapılamaması:

[252] Ayrıntılı bilgi için bkz: DURAN, L. İdare Hukuku Ders Notları, s:76 vd.

[253] Bu konuda ayrıntılı bilgi için bkz: YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, T. age. C:1, s:513 vd.

[254] Bknz: 12. HD. 21.3.2003 T. 1820/6029; 21.1.2003 T. 2002-27915/616

[255] Bknz: 12. HD. 18.3.2003 T. 3187/5705

[256] Bknz: 12. HD. 27.1.2003 T. 28476/1059

[257] Bknz: 12. HD. 21.11.2002 T. 22597/24415; 28.6.1993 T. 7695/11635

[258] Bknz: 12. HD. 29.5.2001 T. 8447/9504

[259] Bknz: 12. HD. 16.1.2004 T. 22966/399

A-Tebliğati alacak kişinin hasım olması: Muhatap yerine (*adına*) kendilerine tebligat yapılabilecek olan kişilerin, o davada (*takipte*) hasım olarak ilgileri varsa, muhatap yerine (*adına*) kendilerine tebligat yapılamaz (*Teb. K. mad. 39; Teb. Tüz. mad. 60; Teb. Yön. mad. 62*).

Yüksek mahkeme “*tebligatı alacak (tebellüğ edecek) kişinin hasım olması*” (*Teb. K. mad. 39; Teb. Tüz. mad. 60*) ile ilgili olarak verdiği çeşitli içtihatlarda;

-“*Şikayetçi adına çıkarılan ödeme emri tebliğinin takip borçluları arasında yer alan ... Ltd. Şti adresinde borçlu şirkete çıkartılan ödeme emri tebliğini de alan şirket çalışanı imzasına tebliğ edildiği, adı geçen şirketin ise takipte asıl borçlu olduğu anlaşılmalı olduğundan borçluya yapılan tebliğ işleminin hasma tebliğ yasağı kapsamında 7201 sayılı Tebligat Kanununun 39.maddesi hükmüne de aykırı ve usulsüz olduğunu*”^[260]

-“*Tebliğati alan kişinin, şikayetçi şirket aleyhine icra takibi yaptığı, diğer anlaşımalar aralarında husumet bulunduğu anlaşılmakla, şikayete konu tebliğ işleminin bu yönüyle Tebligat Kanunu’nun 39.maddesine aykırı olduğunu*”^[261]

-“*Borçlu şirket adına gönderilen satış ilanının diğer borçlu şirket yönetim kurulu üyesine tebliğinin –iki borçlu arasında çıkar çatışması bulunması nedeniyle- Tebligat Kanununun 39. maddesine aykırı (ve geçersiz) sayılacağı*”^[262]

-“*Aynı icra takip dosyasının diğer borçlusunu olan ve aynı zamanda borçlu şirket yetkilisi Mert Saygılı’ya satış ilanı tebligatları usulüne uygun yapılmış olsa bile, bu tebligat üzerine borçlu şirketin satış ilanı tebligatından haberdar olduğunun kabulü ise Tebligat Kanunu’nun 39. maddesi hükmüne aykırı olduğunu*”^[263]

-“*Taraflar arasında menfaat çatışması olduğundan şikayetçiye yapılan 13 örnek ödeme emri tebliğ işleminin 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 39 ve tüzüğün 62. maddelerine göre uygun olması gerekeceğini*”^[264]

-“*İpotek veren sıfatıyla taşınmaz malikine gönderilen satış ilanının, aynı adresteki asıl takip borçlusunu kardeşine tebliğ edilmesinin Tebligat Kanununun 39. Maddesine aykırı ve geçersiz sayılacağı*”^[265]

-“*Müşteki borçlu adına kendisine tebligat yapılan kişi icra takibinin diğer borçlusunu olduğundan aralarında çıkar çatışması bulunup; bu nedenle tebliğ işleminin, 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 39. maddesi gereğince usulsüz olduğunu*”^[266]

[260] Bknz: 12. HD. 17.01.2013 T. 2012-23674/823

[261] Bknz: 12. HD. 15.01.2013 T. 2012-32113/446

[262] Bknz: 12. HD. 14.01.2013 T. 28074/133

[263] Bknz: 12. HD. 19.11.2012 T. 23700/33598

[264] Bknz: 12. HD. 27.09.2012 T. 9847/28111

[265] Bknz: 12. HD. 26.04.2012 T. 32635/13955

[266] Bknz: 12. HD. 07.02.2012 T. 2011-16454/2483

-“Tebliğat yapılacak kişilerin, o davada hasım olarak ilgisi varsa muhatap namına hasma tebligat yapılamayacağını”^[267]

-“Borçluya çıkarılan davetiyenin ‘en yakın komşu’ sıfatıyla alacaklıya verilmiş olmasının usulsüz sayılacağını”^[268]

-“Borçluya (kefile) gönderilen ödeme emrinin diğer senet borçlusuna (ya da kefiline) tebliğ edilmiş olmasının usulsüz sayılacağını”^[269]

-“Borçlu adına gönderilen tebligatın -alacaklı yanında çalışan bir kişi gibi-alacaklının hakimiyet sahasında çalışan kişiye tebliğ edilmiş olmasının, Teb. Kanunu’nun 39. maddesine aykırı olacağını”^[270]

-“Borçlu adına gönderilen tebligatın, aynı takipte borçlu olan eşine yapılmış olmasının Teb. Kanununun 39. maddesine aykırı olacağını”^[271]

-“Kocası adına, kocasıyla ihtilaflı olan karısına yapılan tebligatın usulsüz olacağını”^[272]

-“Aralarında mecburi dava (takip) arkadaşlığı bulunan kiracılardan birisi adına çıkarılan ödeme emrinin, diğer borçluya tebliğ edilmesinin, Teb. Kanununa aykırı ve usulsüz sayılacağını”^[273]

-“Borçluya gönderilen ‘ödeme emri’nin, alacaklının da işyeri adresi olan yerde, alacaklının daimi işçisine yapılan tebligatın geçerli olmayacağını”^[274]

belirtmiştir ...

B-Tebliğ imkansızlığı ve tebligatı almaktan kaçınma: Burada iki ayrı durum düzenlenmiştir. Bunlardan birincisi; kendisine tebligat yapılacak kimse veya muhatap adına tebligatı alabilecek -muhatapla birlikte aynı konutta oturan kişilerin veya hizmetçilerin (Teb. K. mad. 16) veya daimi memur veya müstahdemlerin (Teb. K. mad. 17) vs.- hiçbirisinin gösterilen adreste bulunmamları diğeri ise, bu kişilerin tebligatı almaktan kaçınmaları’dır.

Bu durumlardan birinin varlığı halinde, tebliğ memuru, tebliğ edilecek evrakı o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti üyelerinden birine yahut zabıta amir veya memurlarına imza karşılığında teslim eder ve teslim alanın adresini içeren ihbarnameyi, tebligat adresindeki binanın kapısına yapıştırır ve “adreste bulunmama halinde”, durumun tebliğ olunacak kişiye haber verilmesini de mümkün

[267] : 12. HD. 6.12.2011 T. 8202/26961; 26.9.2011 T. 1733/7140; 22.12.2011 T. 11788/30066; 17.5.2011 T. 2517/9736; 3.2.2003 T. 426/1494; 22.3.1999 T. 3126/3616; 25.9.1997 T. 8163/9394

[268] Bknz: 12. HD. 12.12.2002 T. 24025/26250; 9.4.1991 T. 1990-11634/4622

[269] Bknz: 12. HD. 26.9.2011 T. 1733/17140; 11.2.2002 T. 1670/2865; 21.1.1998 T. 97-14516/275; 30.11.1993 T. 14992/18819 vb.

[270] Bknz: 12. HD. 24.4.2000 T. 6194/6608; 23.2.1999 T. 1367/1918; 19.10.1998 T. 10273/11066

[271] Bknz: 12. HD. 6.12.2011 T. 8202/26961; 10.7.1995 T. 9901/10362

[272] Bknz: 12. HD. 1.10.1992 T. 4729/11885

[273] Bknz: 12. HD. 29.11.1984 T. 6259/12388

[274] Bknz: 12. HD. 17.6.2003 T. 11213/14389

oldukça en yakın komşularından birine ve varsa yönetici ya da kapıcıya da bildirir (*Teb. K. mad. 21, Teb. Tüz. mad. 28, 30; Teb. Yön. mad. 30, 31, 32*).^[275] Bu hükümlerle, adresine gelen muhatabın, tebliğ belgesini nereden alacağını öğrenmesi temin edilmek istenmiştir. Maddede gösterilen sıra geçerlilik koşulu olup -yani; önce tebligat bir görevliye (*muhtar, ihtiyar heyeti azası, zabıta amir veya memuruna*) teslim edilmeli, ondan sonra da kapıya ihbarname yapıştırılmalı, mümkünse; komşu veya diğer bir ilgiliye haber bırakılmalıdır. Yoksa önce ihbarname yapıştırılıp daha sonra tebligat bir görevliye bırakılmaz- bu sıraya uyulmaması tebligatı geçersiz kılar.^{[276] [277] [278]}

Bu konuyu düzenleyen Teb. K. mad. 21, c.1 hükmü doktrin ve uygulamada farklı yorumlara neden olmuştur. Gerçekten bir görüşe göre;^[279] “*tebellüğden kaçınma halinde, muhataba haber vermesi için, en yakın komşulardan birine veya yöneticiye yahut kapıcıya bildirmeye gerek yoktur*”. Kanımızca da, Tebligat Kanununun 21. maddesinin birinci cümlesinin yazılı şeklindeki açıklık ve 1985 tarihli, 3220 sayılı Tebligat Kanununda değişiklik yapan kanunun “7201 sayılı Kanunun 21. maddesi değiştirilmektedir. 7201 sayılı Kanunun 21. maddesi iki hali birlikte düzenlemiştir. Bunlar adreste bulunmamak ile adreste bulunduğu halde tebligat evrakını almaktan imtina halleridir. Eski metin her iki hali birbirinden ayırmadan ‘mümkün oldukça en yakın komşuya haber verme’yi düzenlenmiştir. Yargıtay kararlarıyla tatbikat, haklı olarak tebligat almaktan imtina edenin komşusuna haber vermeyi lüzumsuz görmektedir. Kanunun bu hükmüne ‘adreste bulunmama’ sözleri eklenerek, kanunun bu maddesi de tatbikata ve amaca uygun hale getirilmiştir. Ayrıca özellikle büyük şehirlerde varsa kapıcı veya yöneticiye de haber verilmesi yeni bir hüküm olarak kanuna girmiştir. Bu hükümlerle muhatabın tebligattan daha sağlıklı biçimde haberdar olması amaçlanmıştır” şeklindeki Hükümet Gereğesi^[280] böyle bir yorumu gerektirmektedir... Çünkü, ancak “adreste bulunmama” halinde, “en yakın komşulardan birine veya yöneticiye yahut kapıcıya bildirme” zorunluluğu öngörülmüştür. Uygulamada ise; Hukuk Genel Kurulu^[281] ile Yargıtay 12. Hukuk Dairesi^[282] -eski tarihli- içtihatlarında, bu

[275] Ayrıntılı bilgi için bkz: OSKAY, M. Tebligat Kanununun 21. maddesiyle ilgili düşünceler (*ABD. 1989/1, s:25 vd.*) – OSKAY, M. Tebligat Hukuku İle İlgili Sorunlar (*Yarg. D. 1995/4, s:500 vd.*)

[276] Bknz: GÖKÇE, Z. agm. s:19

[277] Bknz: 2. HD. 18.6.1971 T. 4046/3996

[278] Bu içtihadın tahlil ve eleştirisi için bkz: POSTACIOĞLU, İ. Adresinde Bulunmayan Muhataba Yapılacak Tebliğ (*İHF. C:XXXVII, 1972, S:1-4, s:349 vd.*)

[279] Bknz: YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, T. age. C:1, s:640 – RUHİ, A. C. Tebligat Hukuku, s:65 vd.

[280] Bknz: YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, T. age. C:1, s:618

[281] Bknz: HGK. 15.9.1976 T. 10-889/2514

[282] Bknz: 12. HD. 10.5.1990 T. 4410/5451; 11.6.1984 T. 5224/7477; 17.4.1970 T. 4215/4211

hükmü doğru olarak yorumlamışken, Yargıtay 2. Hukuk Dairesi^[283] ile Yargıtay 12. Hukuk Dairesi^[284] -yeni tarihli- içtihatlarında tamamen aksi yönde yorumlamıştır...

11.01.2011 tarih ve 6099 sayılı kanununun 5. maddesi ile, 7201 sayılı Tebligat Kanununun 21. maddesine 1. fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkrada yer alan “*fıkra*” ibaresi “*fıkralar*” olarak değiştirilmiştir:

“Gösterilen adres muhatabın adres kayıt sistemindeki adresi olup, muhatap o adreste hiç oturmamış veya o adresten sürekli olarak ayrılmış olsa dahi, tebliğ memuru tebliğ olunacak evrakı, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti azasından birine veyahut zabıta amir veya memurlarına imza karşılığında teslim eder ve tesellüm edenin adresini ihtiva eden ihbarnameyi gösterilen adresteki binanın kapısına yapıştırır. İhbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarih, tebliğ tarihi sayılır.”

Bu değişikliğin gerekçesi, 6099 sayılı Kanunda şu şekilde açıklanmıştır:

“Tebligat Kanununun 21 inci maddesi çok sık uygulanan bir hükümdür. Bu maddede, muhatap veya kendisine tebliğ yapılabilecek kimselerden hiçbiri tebliğ adresinde bulunmaz veya bulunduğu hâlde tebellüğden imtina ederse, hangi yolun izleneceği belirtilmiştir. Bu durumda maddenin birinci fıkrasındaki yol izlenerek tebligat yapılacaktır.

Bu maddeye ikinci fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkra, üçüncü fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

Eklenen fıkrayla adres kayıt sistemindeki adrese tebligat yapılması hâlinde izlenecek yöntem belirtilmiştir. Zira, 10 uncu maddede yapılan değişiklikle birlikte, bilinen en son adrese çıkartılan tebligattan sonuç alınamazsa, adres kayıt sistemindeki adres esas alınacak, başkaca araştırma yapılmadan tebligat o adrese yapılacaktır. Böyle bir durumda, muhatabın adresi, adres kayıt sisteminde görülmek ve kaydedilmekle birlikte, kendisi o adreste hiç bulunmaz ya da sürekli şekilde o adresten ayrılmış olursa, tebliğ memurunun evrakı iade etmemesi, 21 inci maddeye göre tebliğ işlemlerini yapması gereklidir. Zira, adres kayıt sistemindeki adres, nihaî adres olarak kabul edilecektir. Muhatap adresini değiştirmişse, bu değişikliği belirli bir süre içinde ilgili mercilere bildirmek zorundadır.

Yeni düzenlemeye göre, adres kayıt sistemine çıkartılacak tebliğ evrakında, tebliğin, “*adres kayıt sistemi*”ndeki adrese çıkartıldığıının açıkça belirtilmesi gerekmektedir. Böylece tebliğ memuru, yapacağı tebligatın bu çerçevede bir tebligat olduğunu bilerek hareket edecektir. Böyle bir durumda muhatabın adres kayıt sistemindeki adresinde oturmamış olduğu veya sürekli olarak ayrıldığı tespit edildiğinde, tebliğ memuru tebliğ olunacak evrakı, o yerin muhtar veya

[283] Bknz: 2. HD. 15.2.1999 T. 13708/1061

[284] Bknz: 12. HD. 26.2.2002 T. 2924/3937

ihtiyar heyeti azasından birine veyahut zabıta amir veya memurlarına imza mukabilinde teslim ederek tesellüm edenin adresini ihtiva eden ihbarnameyi gösterilen adresteki binanın kapısına yapıştıracaktır. İhbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarih, tebliğ tarihi sayılacaktır. Bu durumda komşu, kapıcı ya da yöneticiye haber verme zorunluluğu bulunmamaktadır. Bu fıkrayla, muhatapın gerçek adresini ilgili mercilere bildirmemesi durumunda, adres araştırması yapma zorunluluğu ortadan kaldırılmaktadır.”

Tebliğat Kanununun 21. maddesine göre yapılan tebligatlarda, tebliğ tarihi; iki nolu fişin (*ihbarnamenin*) kapıya yapıştırıldığı tarihtir (*Teb. K. mad. 21, c.2*).

Teb. K.nun 21. maddesini, PTT. Genel Müdürlüğü, tebligat sırasında ne kendisi ve ne de kendisi adına tebligatı kabul etmeye yetkili bir kimsesi bulunmayan avukatlar hakkında uygulamamak eğilimindedir.^[285]

Yüksek mahkeme “*tebliğ imkansızlığı ve tebellüğden imtina*” (*Teb. K. mad. 21; Teb. Tüz. mad. 28-31; Teb. Yön. mad. 30-33*) ile ilgili olarak verdiği çeşitli içtihatlarda;

-“*Tebliğat Kanununun 21 ve Tebligat Tüzüğü'nün 28. maddesi uyarınca; muhatap veya muhatap adına tebliğ yapılabilecek kişilerin hiçbirisi gösterilen adreste bulunmazsa; tebliğ memurunun bu kişilerin adreste bulunmama sebeplerini, bilmesi muhtemel konusu, yönetici, kapıcı, muhtar, ihtiyar heyeti, zabıta âbir ve memurlarından araştırarak beyanlarını tebliğ tutanağına yazıp imzalatması, imzadan kaçınmaları halinde bu durumu da tutanağına yazıp imzalamaları (imzalatmaları) gerekeceğini, ayrıca, tebliğ sırasında hazır bulunmayan muhatapların, tevzi (dağıtım) saatlerinden sonra adrese geldiğinin (döndüğünün) beyan edilmesi halinde, bunun tebligat parçasına yazılıp imzalanması gerekeceğini*”^[286]

-“*İİK'nun 21. maddesine göre, icra emrinin borçlunun ilamda yazılı adresine gönderilmesi, bu adreste bulunmadığı takdirde de Tebligat Kanunu'nun 35. maddesine göre yine aynı adrese tebligat yapılması gerektiğini*”^[287]

[285] “*Avukatlar adına gelen, ancak seyahatte oldukları için alıcısı bulunmayan ve kendisi ile birlikte çalışan veya oturan herhangi bir kimse bulunmadığı için de teslim edilemeyen tebliğ evrakı gerekli meşruhat verilerek ve zaman kaybedilmeksizin çıkarılan merciye iade edilecektir*” (Bknz: PTT. Genel Md. Posta İdaresi Başk. 19.11.1980 T. ve 18659/D.s. Genelge) (Bu konuda ayrıntılı bilgi için bknz: YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, T. age. C:1, s:40 dipn. 48)

[286] Bknz: 12. HD. 09.05.2012 T. 116/16130; 15.3.2004 T. 1025/5988; 24.2.2004 T. 2003-26949/3920; 9.2.2004 T. E: 2003-24878/2127; 19.1.2004 T. 2003-23856/594; 20.10.2003 T. 16707/20376; 15.9.2003 T. 13666/17628; 23.6.2003 T. 11656/14887; 16.2.2003 T. 25581/2921; 5.6.2003 T. 10465/13136; 29.5.2003 T. 9378/12408; 6.5.2003 T. 7652/10145; 28.4.2003 T. 6878/9454; 21.4.2003 T. 5799/8828; 1.4.2003 T. 4162/6962; 25.3.2003 T. 2797/6226; 7.3.2003 T. 1450/4777; 4.3.2003 T. 1754/4123; 17.2.2003 T. 2002-29361/2550; 16.9.2002 T. E: 15841, K: 16927; 21.5.2001 T. 7464/8988; 26.9.2000 T. 12587/13619; 6.7.2000 T. 10668/11453; 21.10.1997 T. 11617/12732

[287] Bknz: 12. HD. 12.02.2013 T. 2012-28012/3687

-“Borçlu asile en son adresinde icra emri ve kıymet takdir raporunun tebliğ edilmesine rağmen satış ilanı tebligatının başka bir adrese Tebligat Kanununun 21/2 maddesine göre tebliğ edilmiş olmasının; tebliğ yapılan adresin, borçlunun bilinen son adresi olmadığından, borçlu asile yapılan satış ilanı tebliğ işleminin de usulsüz olduğunu”^[288]

-“Ödeme emri tebligatının borçlu şirketin takibe dayanak faturada yazılı adresine çıkarıldığı ve 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 21/1. maddesine göre tebliğ edildiği anlaşıldığından icra mahkemesince, öncelikle ödeme emri tebliğ tarihi itibarıyla borçlu şirketin ticaret sicilinde kayıtlı adresi ve şirketi temsile yetkili kişiler araştırılıp belirlendikten sonra, değerlendirme yapılarak oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekeceğini”^[289]

-“Tebliğat, 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 21.maddesine göre yapılmasına rağmen Tebligat Tüzüğü’nün 28.maddesinin uygulanmadığından usulsüz olduğunu”^[290]

-“Tebliğatı çıkaran merci tarafından adres kayıt sitemine ilişkin olarak şerh verilmeyen dağıtıcı tarafından 21/2.maddesine göre tebliğ işlemi yapılamayacağını”^[291]

-“7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 21/1. maddesinde göre tebliğ edilen taşınmaz açıkartırma ilanı tebligatının usulüne uygun bir şekilde tebliğ edildiği bir an için kabul edilse bile tebliğ işleminin ihale günü yapılmış olması karşısında; tebliğden beklenen amaca ulaşamayacağı muhakkak olup; borçlunun ihaleyi duyurması, muhtemel alıcıları haberdar etmesi için kendisine makul bir süre tanınması kuralına bu durumun aykırılık teşkil edeceğini”^[292]

-“Borçlunun takip talebinde de yer alan bilinen en son adresine tebligat çıkarılmadan doğrudan mernis adresine tebligat gönderilmesi ve tebligatın üzerinde mernis adresi olduğunun belirtilmemesi nedeniyle Tebligat Kanunu’nun 21/1. maddesine uyulmadan doğrudan aynı kanununun 21/2. maddesine göre tebligat yapılmış olmasının usulsüz olduğunu”^[293]

-“Alacaklı tarafından genel haciz yolu ile ilamsız icra takibine başlandığı, ödeme emri ve eklerinin, takip talebinde bildirilen adrese çıkarılmadan borçlunun mernis adresi esas alınmak suretiyle ancak buna ilişkin şerh düşülmeksizin, doğrudan 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 21/2. maddesine göre tebliğ edildiği, dolayısıyla tebligatın usulsüz olduğunu”^[294]

[288] Bknz: 12. HD. 31.01.2013 T. 2012-30425/2958

[289] Bknz: 12. HD. 31.01.2013 T. 2012-26735/3002

[290] Bknz: 12. HD. 29.01.2013 T. 2012-26469/2823

[291] Bknz: 12. HD. 28.01.2013 T. 2012-26651/2194; 19.06.2012 T. 5609/21329; 19.06.2012 T. 3191/21169; 21.06.2012 T. 5698/21858; 07.06.2012 T. 4690/19734; 04.07.2012 T. 9229/23555; 04.12.2012 T. 18989/36068; 11.09.2012 T. 7510/25976

[292] Bknz: 12. HD. 25.01.2013 T. 2012-29472/2158

[293] Bknz: 12. HD. 17.01.2013 T. 2012-24667/858

[294] Bknz: 12. HD. 16.01.2013 T. 2012-23342/688

-“Tebliğatta, muhatabın adreste bulunmama sebebinin, isim ve imzadan imtina eden komşudan “bilinmiyor” şeklinde yazılarak muhtara tebliğ edildiği, yapılan bu tebligatın, muhatabın adreste bulunmama sebebinin araştırılmamış olması, isim ve imzadan imtina eden komşu beyanına göre tebligat yapılması ve muhatabın tevziat saatleri içinde adrese dönüp dönmeyeceğinin tespit edilememesi nedeniyle TK’nun 21/1. maddesine göre geçersiz olduğunu”^[295]

-“3. kişiye gönderilen 89/1 haciz ihbarnamesi, icra müdürlüğünce adrese dayalı kayıt sistemindeki adresine tebliğ edilmiş ise de tebligat parçasında adresin muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi olduğuna ilişkin bir kayıt bulunmadığından, tebligat memurunca Tebligat Kanunu 21/2. maddesine göre yapılan tebliğ işlemi usulsüz olduğundan İİK.m. 89/1 ve 89/2 haciz ihbarnamesi tebligatlarının iptaline karar verilmesi gerekeceğini”^[296]

-“Her ne kadar kıymet takdir raporu tebligatında “adres kayıt sistemindeki adresidir” şerhi düşülerek borçlunun önceki adresine Tebligat Kanunu’nun 21/2. maddesine göre tebliğ yapılmış ise de; icra dosyasında yer alan mernis sorgulamalarında borçlunun herhangi bir adres bilgisinin olmadığı anlaşıldığından borçlunun mernis kaydı bulunmadığından Tebligat Kanunu’nun 21/2. maddesine göre yapılan tebliğ işleminin de usulsüz olduğunu”^[297]

-“Ödeme emri tebliğ evrakının incelenmesinde tebliği çıkaran icra müdürlüğünce tebliğ evraki üzerine, adresin, adres kayıt sistemindeki adres olduğuna ilişkin bir kaydın yazılmadığı, bu kaydın posta memurunun kaşesi ile ilave edildiği görüldüğünden tebligat üzerinde yazılı adres muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi olsa dahi usulüne uygun bir tebliğ işleminden söz edilemeyeceğini”^[298]

-“Borçlu şikayetinde, tebliğ yapılan kişinin kardeşi olmadığını beyan ettiğine göre bu iddianın ve muhatabın adreste bulunmama nedeninin araştırılmadan yapılan tebliğ işleminin usulsüz olacağını”^[299]

-“Satış ilanı tebligatının Tebligat Kanununun 21/1. maddesine göre yapılmış tebligat evrakına şerh edilen bilgilere göre tebliğ memurunun, adreste bulunmayan muhatabın adreste bulunmama sebebinin Tebligat Kanunu’nun 21/1 ve Tebligat Tüzüğü’nün 28.maddelerine göre araştırma yaparak bulunmama sebebinin tesbit ederek mazbataya yazdığına dair herhangi bir bilgi bulunmadığını, komşu imzası alınmadığı gibi imzadan imtina ettiğine dair bir şerh de bulunmadığı ve Tebligat

[295] Bknz: 12. HD. 15.01.2013 T. 2012-28543/509

[296] Bknz: 12. HD. 25.12.2012 T. 20813/39910

[297] Bknz: 12. HD. 18.12.2012 T. 21530/38442

[298] Bknz: 12. HD. 18.12.2012 T. 20713/38778; 10.04.2012 T. 201-27515/11826; 08.10.2012 T. 17034/28605; 20.09.2012 T. 12788/27157

[299] Bknz: 12. HD. 06.12.2012 T. 20422/36859

Kanunu'nun 23.maddesinin 9.bendi gereğince posta dağıtıcısının isim ve soyismi de tebligat mazbatasında bulunmadığından tebligatın bu haliyle usulsüz olduğunu^[300]

-“Tebliğ işleminin, muhatabın çarşıya gitmesi sebebiyle mahalle muhtarı imzasına teslim edilip 2 nolu formülün kapısına yapıştırılarak komşusuna haber verildiği belirtilmek suretiyle yapıldığı, ancak beyanı alınan komşunun imzasının alınmadığı gibi imzadan imtina durumunun belirlenmediği görülmüş olduğundan bu hali ile tebliğ işleminin, 7201 Sayılı Kanununun 21. maddesi ile Tebligat Tüzüğü'nün 28. maddesi hükümlerine uygun yapılmamış olmakla usulsüz olduğunu^[301]

-“Tebligat Kanununun 21. maddesine göre yapılan tebligatlarda tebliğ tarihi, maddenin son cümlesinde açıkça belirtildiği üzere, iki numaralı fişin, yani ihbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarih olup; tebliğ tarihinin bu şekilde belirlenmesi ve geçerli sayılabilmesi, tebliğ memurunun araştırmayı mutlaka yapmasına ve belgelemesine bağlı olduğunu^[302]

-“Tebliğ işlemi, ”muhatabın adresinin kapalı olduğundan komşusundan soruldu. İstanbul'a gittiğini beyan ettiğinden mahalle muhtarına teslim edilip 2 no'lu haber kağıdı kapısına yapıştırılarak imzadan imtina eden komşusuna haber verildi” şerhiyle yapılmış olup, tebliğ memuru tüzükte öngörülen araştırmayı yapmadan muhatabın tevziat saatlerinden sonra adresine dönüp dönmeyeceğini, dönecekse ne zaman döneceği tevsik edilmediğinden satış ilanının Tebligat Kanunu'nun 21.maddesine göre yapılan tebligatının usulsüz olduğunu^[303]

-“Tebligat evrakına şerh edilen bilgilere göre, tebliğ memurunun, adreste bulunmayan muhatabın adreste bulunmama sebebini Tebligat Kanunu'nun 21/1. ve Tebligat Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 30/1. maddelerinde belirtilen usulde araştırdığına ve adreste bulunmama sebebini tespit ettiğine dair herhangi bir bilgi bulunmadığından şikayetçi borçluya yapılan satış ilanı tebliğinin usulüne uygun olmadığını^[304]

-“Borçluya gönderilen ilk ödeme emri tebligatının iadesi üzerine icra müdürlüğünce mernis adresine tebliğ işlemi yapılmış ise de, gönderilen tebligat parçasında “mernis adresi” olduğuna ilişkin bir kayıt bulunmadığından, tebligat memurunca Tebligat Kanunu'nun 21/2.maddesine göre yapılan tebliğ işleminin usulsüz olduğunu^[305]

-“Satış ilanı tebliğ edilenin müşteki borçlunun o tarihte vekili olduğunun tespiti halinde bu vekille yapılan tebligat geçerli olacağından davanın reddine karar verilmeli, aksi halde satış ilanının tebliğ edildiği tarih itibarıyla borçlunun, adrese

[300] Bknz: 12. HD. 04.12.2012 T. 26188/36219

[301] Bknz: 12. HD. 29.11.2012 T. 24376/35751

[302] Bknz: 12. HD. 29.11.2011 T. 7970/25061; 16.05.2012 T. 1290/17192

[303] Bknz: 12. HD. 29.11.2012 T. 24380/35749

[304] Bknz: 12. HD. 27.11.2012 T. 24226/34994

[305] Bknz: 12. HD. 27.11.2012 T. 17793/35052

dayalı kayıt sisteminde adresinin bulunup bulunmadığı belirlenerek, borçlu asile yapılan satış ilanı tebliğ işleminin usulüne uygun olup olmadığı denetlendikten sonra oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekeceğini”^[306]

-“Örnek 7 ödeme emrinin “Nazilli Devlet Hastanesi Mutfak İşleri İşletmeciliği Nazilli-Aydın” adresinde Tebligat Kanunu’nun 21/1. maddesi uyarınca tebliğ edilmesinin ilgili Ticaret Sicil Memurluğu’ndan tebliğ tarihi itibarıyla borçlu şirketin adresinin ve yetkili mümessillerinin araştırılarak ve aynı yasanın 32. maddesi de gözetilmek suretiyle örnek 7 ödeme emri tebliğinin usulüne uygun olarak yapıp yapılmadığının tespit edilerek sonucuna göre karar verilmesi gerekeceğini”^[307]

-“Borçlu şirkete yapılan ödeme emri tebliği, ticaret sicilinde kayıtlı adresine yapılmadığına göre, tebliğ işleminin 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 10. maddesine ve aynı kanunun 21.maddesi ile tebliğ işleminin yapıldığı tarih itibarıyla uygulanması gerekli olan Tebligat Tüzüğü’nün 28.maddesine aykırı olmakla usulsüz olduğunu”^[308]

-“Borçlu kooperatife ödeme emrinin tebliğ edildiği adres, adı geçen ticaret sicilinde yazılı adresi olduğundan tebliğ işleminin 7201 Sayılı Kanununun 21.maddesine ve usulüne uygun olduğunu”^[309]

-“Tebliğat memurunun komşu beyanı altında ismini yazmayıp sadece imzaladığı ve muhtara teslim ederken de imzasının bulunmadığından Tebligat Kanunu’nun 21/1 ve tebliğ işleminin yapıldığı tarih itibarıyla yürürlükte olup uygulanması gerekli olan Tebligat Tüzüğü’nün 28. maddesine uygun yapılmadığı gerekçesi ile şikayet kabul edilmiş ise de; tebligat memurunun isim ve imzasının yapılan tüm işlemleri kapsadığı ve tebligatın tüm şekil şartlarına haiz olduğunun kabulünün zorunlu olduğunu”^[310]

-“Alacaklının muhatabın yeni adresini bildiği iddiasının ancak yazılı belge ile ispatı mümkün olup, borçlu tarafından bu yönde bir belge sunulmadığından borçlunun adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresine tebligat çıkarılmasında yasaya aykırılık olmadığı”^[311]

-“Tebliğat memurunun, muhatabın adreste geçici olarak bulunmama sebebi hakkında beyanı alınan komşunun kim olduğu, orada oturan olup olmadığı, hangi dairede oturduğu belirlenmemiş olduğundan bu hali ile yapılan tebliğ işlemi 7201

[306] Bknz: 12. HD. 27.11.2012 T. 21399/35206

[307] Bknz: 12. HD. 26.11.2012 T. 17720/34643

[308] Bknz: 12. HD. 22.11.2012 T. 14095/34541

[309] Bknz: 12. HD. 20.11.2012 T. 17177/34020

[310] Bknz: 12. HD. 15.11.2012 T. 22323/33246

[311] Bknz: 12. HD. 15.11.2012 T. 15237/33435

Sayı Kanunu'nun 21. maddesi ile Tebligat Tüzüğü'nün 28. maddesi hükümlerine aykırı olduğunu^[312]

–“Öncelikle icra müdürlüğünce, borçlunun bilinen son adresi olan ipotek senedinde yer alan adresine tebligat çıkarılması, bu adreste tebligat yapılamaması halinde Tebligat Kanunu'nun 21/2. maddesine göre borçlunun adres kayıt sisteminde bulunan adresine tebliğ işleminin yapılması gerekirken ipotek senedindeki adrese tebligat gönderilmeksizin doğrudan Tebligat Kanunu'nun 21. maddesinin 6099 Sayılı Yasanın 5. maddesi ile eklenen 2. fıkrası uyarınca tebliğ işleminin tamamlanmasının usulsüz olduğunu”^[313]

–“Borçlunun takip dosyasında mevcut adresine gönderilen satış ilanı, tebliğ edilemediğine göre, icra müdürlüğünce borçlunun adres kayıt sisteminde adresinin bulunup bulunmadığı belirlenerek varsa bu adrese 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 11.01.2011 tarih ve 6099 Sayılı Kanunun 5. maddesi ile değişik 21/2. maddesi uyarınca kıymet takdiri ve satış ilanının tebliğ edilmesi, bu mümkün değil ise 7201 Sayılı Tebligat Kanununun 11.01.2011 tarih ve 6099 Sayılı Yasanın 9. maddesi ile değişik 35/2. maddesi uyarınca tebliğ işleminin yapılmasının gerekeceğini”^[314]

–“Tebliğ zarfında adresin borçlunun adres kayıt sistemindeki adresi olduğuna dair şerh mevcut ise de tebliğ evrakında muhatabın veya onun adına tebligat yapılabilecek kimselerin adreste bulunup bulunmadığının diğer bir deyişle adresin kapalı olup olmadığının tespit edilmediği gibi ihbarnamenin de kapıya yapıştırıldığı yazılı olmadığı anlaşıldığından tebliğ işleminin Tebligat Kanunu'nun 21/2 ve Yönetmeliğin 31. maddesi hükmüne aykırı olup usulsüz olduğunu”^[315]

–“Ödeme emrinin borçlu şirkete 7201 Sayılı kanunun 21. maddesine göre tebliğ edildiği, tebliğ evrakında muhtarın imzasının bulunduğu görüldüğünden tebliğ işleminin 7201 sayılı kanunun 21. maddesine uygun olduğunu”^[316]

–“Tebliğ işleminin, 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 21. maddesine göre yapıldığı tebliğ evrakında yazılı olmasına rağmen, Tüzüğü'nün 28. maddesine göre borçlunun adreste bulunmama nedeni komşu, yönetici, kapıcı, muhtar, ihtiyar kurulu veya meclis üyeleri, zabıta amir ve memurlarından tahkik edilerek beyanları tebliğ tutanağına işlenmediği gibi, ihbarnamenin kapıya yapıştırıldığına dair bir kayıta olmadığından yapılan tebliğ işleminin usulsüz olduğunu”^[317]

–“Tebellüğden imtina halinde tebliğ memurunun Tüzüğü'nün 28. maddesindeki koşullarını araştırmasının gerekli olmadığını”^[318]

[312] Bknz: 12. HD. 12.11.2012 T. 15941/32726

[313] Bknz: 12. HD. 08.11.2012 T. 21540/32334

[314] Bknz: 12. HD. 18.10.2012 T. 20303/30124; 18.09.2012 T. 19684/26843

[315] Bknz: 12. HD. 11.10.2012 T. 17334/29041

[316] Bknz: 12. HD. 11.10.2012 T. 23132/29021

[317] Bknz: 12. HD. 09.10.2012 T. 17135/28686

[318] Bknz: 12. HD. 24.09.2012 T. 10718/7630

-“Tebliğ memuru, haber bırakılan kişinin kim olduğunu, Tebligat Tüzüğü'nün 28. maddesinde sayılan kişilerden olup olmadığını, tespit edip, beyan ve imza almadan veya imzadan çekinme durumunu belirlemeden tebliğ işlemlerini tamamladığından tebliğ işleminin 7201 Sayılı Kanununun 21. maddesi ile Tebligat Tüzüğü'nün 28. maddesi hükümlerine uygun yapılmamış olmakla usulsüz olduğunu”^[319]

-“Borçlunun tebligat evrakını almaktan imtina etmesi üzerine ödeme emri tebligatı 7201 sayılı Tebligat Kanununun 21. maddesine göre mahalle muhtarına teslim edildiğinden Tebligat Tüzüğü'nün 28. maddesinin uygulanması gerekmeyeceğini”^[320]

-“Tebliğ memurunun, muhatabın tevziat saatlerinden sonra adresine dönüp dönmeyeceği, dönecekse ne zaman döneceğini tevsik etmeksizin ve beyanını aldığı komşunun isim ve imzasını almadan ve imzadan imtina durumunu tespit etmeden, komşuya haber vermeden, 2 nolu fişin kapıya yapıştırıldıktan sonra muhtara tebliğ edilmek suretiyle tebliğ işlemini tamamladığını; bu hali ile tebliğ işleminin, 7201 Sayılı Kanununun 21/1. maddesi ile şikayete konu tebliğ işleminin yapıldığı tarih itibarıyla yürürlükte olup, olayda uygulanması gerekli olan Tebligat Tüzüğü'nün 28. maddesi hükümlerine uygun yapılmamış olmakla usulsüz olduğunu”^[321]

-“Tebliğ memurunun, muhatabın adreste geçici olarak bulunmama sebebi hakkında beyanı alınan komşunun kim olduğu, orada oturan olup olmadığı, hangi dairede oturduğu belirlenmemiş olduğundan yapılan tebliğ işleminin 7201 Sayılı Kanunu'nun 21. maddesi ile Tebligat Tüzüğü'nün 28. maddesi hükümlerine aykırı olduğunu”^[322]

-“Örnek 7 ödeme emri tebligatının incelenmesinde, en yakın komşu ismi belirtilmeden “görevli” olarak isimlendirilen kişinin muhatabın çarşıda olduğunu ve imzadan imtina ettiğinin beyan edildiği böylece Tebligat Kanunu'nun 21. maddesine göre muhtara tebligat işleminin tebligat tüzüğü'nün 28. maddesine aykırı ve usulsüz olduğunu”^[323]

-“Adreste bulunamayan muhatabın nerede olduğunu bilmesi muhtemel kişilerden araştırılıp, tahkikatın mazbataya yazılmadığı görülmüş olduğundan; tebliğ işleminin bu hali ile 7201 Sayılı Kanun'un 21. maddesi ile Tebligat Tüzüğü'nün 28. maddesi hükümlerine uygun yapılmamış olmakla usulsüz olduğunu”^[324]

-“Tebliğ memuru, muhatabın adresten geçici mi yoksa sürekli mi ayrıldığını, adreste bulunmama sebebini ve tevziat saatlerinden sonra geleceğini Tebligat

[319] Bknz: 12. HD. 20.09.2012 T. 14237/27179

[320] Bknz: 12. HD. 17.09.2012 T. 9003/26569

[321] Bknz: 12. HD. 04.07.2012 T. 9898/23617; 16.10.2012 T. 5034/29618; 05.12.2012 T. 30768/36601; 04.12.2012 T. 18975/36070; 17.04.2012 T. 2011-29168/12822; 18.06.2012 T. 4751/21028; 28.06.2012 T. 6251/22993; 13.09.2012 T. 11699/26409; 17.09.2012 T. 12769/26558; 11.09.2012 T. 10918/26077

[322] Bknz: 12. HD. 12.07.2012 T. 5694/24223

[323] Bknz: 12. HD. 10.07.2012 T. 2858/24135

[324] Bknz: 12. HD. 09.07.2012 T. 17514/23845

Tüzüğü'nün 28. maddesinde sayılan kişilerden sorarak tespit edip, beyan ve imza almadan veya imzadan çekinme durumunu belirlemeden tebliğ işlemlerini tamamlamış olduğundan tebliğ işleminin usulsüz olduğunu"^[325]

–“Hükmi şahısların sıfatı ve niteliği itibari ile 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 21.maddesine göre yapılmış olması halinde, tebliğ memurunun tüzüğü'nün 28.maddesindeki koşullarını araştırmanın yapılmamış olması tebligatın usulsüzlüğü sonucunu doğurmaz ise de, mahkemece tebligat yapılan adresin borçlu şirketin ticaret sicil adresi olup olmadığı'nın ticaret sicilinden sorularak sonucuna göre bir karar verilmesi gerekeceğini"^[326]

–“Borçluya satış ilanının tebliğine ilişkin işlemde muhtara isim, mühür ve imzasıyla teslim edilen evrak, tebliğ memurunun imzası ile tevsik edilmişse de, borçlunun nerede olduğunun kimden soruşturularak tespit edildiği ve bu kişinin açık kimliğinin ne olduğu tebliğ mazbatasında açıklanmamış olduğundan borçlu adresine çıkarılan ödeme emrinin usulüne uygun şekilde tebliğ edilmiş olduğunun kabulüne olanak olmadığı"^[327]

–“Tebliğat şeklen 7201 Sayılı Kanun'un 21. maddesine uygun ise de, Hukuk Genel Kurulu'nun 07.04.1982 tarih ve 1979/10-1377 esas, 1982/337 karar sayılı kararı ile de benimsendiği üzere tebliğ belgesindeki kayıtların aksi her türlü delille kanıtlanabilir. Bu durumda, mahkemece duruşma açılıp, borçludan tebliğ işleminin usulüne aykırı olduğu yönündeki şikayeti ile ilgili delilleri sorulup, oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekeceğini"^[328]

–“Tebliğat evrakına şerh edilen bilgilere göre tebliğ memurunun, adreste bulunmayan muhatabın adreste bulunmama sebebini Tebligat Kanunu'nun 21/1 ve Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 30/1. maddelerinde belirtilen usulde araştırdığına ve adreste bulunmama sebebini tespit ettiğine dair herhangi bir bilgi bulunmadığından şikayetçi borçluya örnek 10 ödeme emrinin tebliği işlemi usulsüz olup Mahkemece usulsüz tebligat şikayetinin kabul edilerek Tebligat Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca borçlunun tebliğe muttali olduğu tarihin tespit edilmesine karar verilmesi gerekeceğini"^[329]

–“Alacaklı tarafından genel kredi sözleşmesine dayalı olarak genel haciz yolu ile ilamsız icra takibine başlandığı, örnek 7 numaralı ödeme emrinin borçlunun takip dayanağı sözleşmede yazılı adresine tebliğe çıkarıldığı, tebliğ evrakının, borçlunun tanınmadığı sebebi iade edildiği, alacaklının talebi ile borçlunun adres

[325] Bknz: 12. HD. 04.07.2011 T. 2010-33263/14518; 09.05.2012 T. 2067/15993; 16.05.2012 T. 11399/17125; 12.04.2012 T. 2011-28010/12149

[326] Bknz: 12. HD. 16.02.2012 T. 2011-20638/5000; 19.06.2012 T. 7031/21432; 09.05.2012 T. 2011-30454/16011; 20.09.2012 T. 9174/27333

[327] Bknz: 12. HD. 28.06.2012 T. 8214/22849

[328] Bknz: 12. HD. 26.06.2012 T. 1771/22489

[329] Bknz: 12. HD. 25.06.2012 T. 7097/22175

kayıt sisteminde bulunan adresine, tebliğ evrakı üzerine; “mernis adresi olup Tebligat Kanunu 21.maddeye göre tebliğ yapılır” şerhi yazılmak suretiyle çıkarılan tebligatın usulüne uygun olduğunu”^[330]

-“Avukat adına çıkartılan tebligatın, muhatap adreste bulunmadığından şerhi verilerek, mahalle muhtarına teslim edilip 2 nolu formülüin kapısına yapıştırıldığı ve komşusuna haber verildiği, ancak beyan ve imza almadan veya imzadan çekinme durumunu belirlemeden ve muhtar imza ve mühürü alınarak tebliğ işlemleri tamamlanmış olduğundan yapılan satış ilanı tebliğinin usulsüz olduğunu”^[331]

-“Kıymet takdir raporu ve satış ilanı tebligatlarının, bağımsız bölümde fiilen oturan (kiracı) olup olmadığı yönünde bir tespit yapılmaksızın apartman ilan tahtasına asılmak suretiyle yapıldığı dolayısıyla bu haliyle tebliğ işlemlerinin usulsüz olduğunu”^[332]

-“Şikayet konusu tebliğ işlemi 30.07.2010 tarihinde yapıldığından 6099 sayılı yasa ile 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nda yapılan değişikliklerin olayda uygulanma yeri olmadığından mahkemece borçlu asilin nüfus müdürlüğündeki adresi kendisinin bildirip bildirmediğinin araştırılması kendisinin bildirdiğinin tespiti halinde, eğer numara değişiminden sonra “...” adresini bildirmiş ise bu hatasına dayanamayacağı da gözönünde bulundurularak sonucuna göre bir karar verilmesi gerekeceğini”^[333]

-“Muhatap adına tebliğ yapılabilecek olanların adreste bulunup bulunmadığı tespit edilmediği gibi, tebligatın vasıf ve önemini anlayabilecek ehliyeti bulunmayan on yaşlarında bir çocuğun beyanları ile yetinilerek, muhatabın tevziat saatlerinden sonra eve dönüp dönmeyeceği hususu, adreste bulunmama sebebini bilmesi muhtemel komşu, yönetici, kapıcı, muhtar, ihtiyar kurulu veya meclisi üyeleri, zabıta amir ve memurlarından tahkik edilmemiş ve iki numaralı haber kağıdının kapıya yapıştırıldığı hususu da zabıt altına alınmamış olduğundan satış ilanı tebliğinin usulsüz olduğunu”^[334]

-“Borçlunun icra takip dosyasında mevcut adresine çıkarılan satış ilanı tebliğ edilemediğine göre icra müdürlüğünce borçlunun adres kayıt sisteminde adresinin bulunup bulunmadığı belirlenerek varsa bu adrese 7201 sayılı Tebligat Kanununun 21.maddesine 6099 Sayılı yasanın 5. maddesi ile eklenen 2. fıkra uyarınca kıymet taktiri ve satış ilanının tebliği, yok ise 7201 sayılı Tebligat Kanununun 35.maddesinin 6099 Sayılı yasanın 9.maddesi ile değişik 2.fıkrası uyarınca tebliğ işleminin tamamlanması gerekeceğini”^[335]

[330] Bknz: 12. HD. 19.06.2012 T. 15623/21343

[331] Bknz: 12. HD. 14.06.2012 T. 4924/20718

[332] Bknz: 12. HD. 05.06.2012 T. 3846/19285

[333] Bknz: 12. HD. 27.09.2012 T. 10552/28202

[334] Bknz: 12. HD. 24.09.2012 T. 16076/27588

[335] Bknz: 12. HD. 31.05.2012 T. 4335/18616

-“Şikayetçinin talebi tutanağa geçirilmiş ancak icra müdürlüğüne verilen karar, gerek İİK.nun 21/1. maddesi göndermesi ile uygulanması gerekli Tebligat Kanunu hükümlerine göre, gerekse icra tutanağına ilgilinin imzası alınmak suretiyle tebliğ edilmemiş olup; öte yandan şikayetçinin şikayete konu kararı öğrendiğine ilişkin dosyada herhangi bir kanıt da bulunmadığından mahkemece, şikayetin süresinde yapıldığı kabul edilerek, işin esası incelendikten sonra oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekeceğini”^[336]

-“Tebliğ memurunun gerçekten muhatabın adresine gittiği fakat kendisini bulamadığı belgelenmemiş, yapılan işlem memurun soyut beyanından ibaret kalmış olduğundan borçlu adresine çıkarılan ödeme emrinin usulüne uygun tebliğ edilmiş olduğunun kabulüne olanak olmadığını”^[337]

-“Tüzüğü 28. maddesinde öngörülen şekilde ve maddede belirtilen kişilere sorularak imzaları da alınmak suretiyle, imzadan çekinmeleri halinde, bu husus da belirtilerek, muhatabın adreste geçici olarak bulunmama sebebi ve tevziat saatlerinden sonra geleceği “tevsik edilmeden”, Tebligat Kanunu’nun 21. maddesine göre yapılan tebligat işleminin geçersiz olacağını; zira bu belgeleme işlemi, devamı işlemleri belirlemesi yanında muamelenin doğru olup olmadığına karar verilmesi yönünden yardımcı olacak ve tebliği isteyen makam ve hakimden denetimini sağlayacağını”^[338]

-“Tebliğ işleminin, muhatabın çalışmaya gittiği sebebiyle mahalle muhtarı imzasına teslim edilip 2 nolu formülün kapısına yapıştırılarak komşusuna haber verildiği belirtilmek suretiyle yapıldığı, ancak beyanı alınan komşunun imzasının alınmadığı gibi imzadan imtina durumunun belirlenmediği görüldüğünden tebliğ işleminin, 7201 Sayılı Kanununun 21. maddesi ile şikayete konu tebliğ işleminin yapıldığı tarih itibarıyla yürürlükte olup, olayda uygulanması gerekli olan Tebligat Tüzüğü’nün 28. maddesi hükümlerine uygun yapılmamış olmakla usulsüz olduğunu”^[339]

-“Tebliğ işleminin, muhatabın adresinin kapalı olması nedeni ile tebligatın mahalle muhtarı imzasına teslim edilip 2 nolu formülün kapısına yapıştırılarak komşusuna haber verilmek suretiyle yapıldığı görüldüğünden ve tebliğ memuru tüzükte öngörülen araştırmayı yapmadan muhatabın tevziat saatlerinden sonra adresine dönüp dönmeyeceğini, dönecekse ne zaman döneceği tevsik edilmediğinden satış ilanının Tebligat Kanunu’nun 21.maddesine göre yapılan tebligatın usulsüz olduğunu”^[340]

[336] Bknz: 12. HD. 29.05.2012 T. 2011-31450/18231

[337] Bknz: 12. HD. 16.05.2012 T. 1324/17196

[338] Bknz: 12. HD. 14.05.2012 T. 2011-31505/16685

[339] Bknz: 12. HD. 10.05.2012 T. 2397/16188

[340] Bknz: 12. HD. 09.05.2012 T. 11088/16118

-“Tebliğatin; 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 21.maddesine göre yapıldığı belirtilmesine rağmen Tebligat Tüzüğü’nün 28.maddesi uygulanmadığından tebliğin usulsüz olduğu”^[341]

-“7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 21/2. maddesine göre tebligat yapılabilmesi için, tebliği çıkaran mercice, tebligat çıkarılan adresin, muhatabın, adres kayıt sistemindeki adresi olduğuna dair tebliğ evrakı üzerine kayıt düşülmesinin zorunlu olduğunu”^[342]

-“İcra müdürlüğünce, borçlunun adres kayıt sisteminde adresinin bulunup bulunmadığı belirlenerek, varsa bu adrese 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 21.maddesine 6099 Sayılı Yasanın 5. maddesi ile eklenen 2. fıkra uyarınca satış ilanının tebliği, yok ise 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 35.maddesinin 6099 Sayılı Yasanın 9.maddesi ile değişik 2.fıkrası uyarınca tebliğ işleminin tamamlanması gerekeceğini”^[343]

-“Tebliğ memuru geçici şehir dışına çıkan muhatabın tevziat saatlerinden sonra adrese gelip gelmeyeceğini tespit etmeden beyanda bulunan komşusunun ismi de olmadan tebliğ işlemini bitirmiş olup, bu hali ile yapılan tebliğ işleminin 7201 Sayılı Kanunu’nun 21.maddesi ile Tebligat Tüzüğü’nün 28.maddesi hükümlerine aykırı olduğunu”^[344]

-“Tebliğ memuru, muhatabın tevziat saatlerinden sonra adrese geleceğini tespit etmediği gibi, tebligat parçasına göre de muhatabın tevziat saatlerinden sonra da adrese gelmeyeceği belli olup, bu hali ile tebliğ işleminin, 7201 Sayılı Tebligat Kanununun 21. maddesi ile Tebligat Tüzüğü’nün 28. maddesi hükümlerine uygun olarak yapılmadığından usulsüz olduğunu”^[345]

-“Tebliğ işleminin, “adreste kimse bulunmaması üzerine, adresin kapalı olma sebebiyle en yakın komşusuna soruldu verilen beyanda muhatabın adresi sürekli kapalı, geçici gittiği beyan edilmesi üzerine tebliğ imkansızlığı sebebiyle tebliğ zarfı muhtara teslim edilmiş olup düzenlenen 2 nolu haber kağıdı kapıya yapıştırılıp, imzadan imtina eden en yakın komşusuna haber verildi.” şerhi ile gerçekleştirilmiş olup; tebliğ memuru, muhatabın tevziat saatlerinden sonra adrese geleceğini tespit etmediği gibi, tebligat parçasına göre de muhatabın tevziat saatlerinden sonra da adrese gelmeyeceği belli olduğundan tebliğ işleminin, 7201 Sayılı Tebligat Kanununun 21.maddesi ile Tebligat Tüzüğü’nün 28. maddesi hükümlerine uygun olarak yapılmadığından usulsüz olduğunu”^[346]

[341] Bknz: 12. HD. 09.05.2012 T. 116/16130

[342] Bknz: 12. HD. 08.05.2012 T. 188/15943

[343] Bknz: 12. HD. 08.05.2012 T. 447/15650; 08.05.2012 T. 2706/15708; 31.05.2012 T. 2092/18668; 19.11.2012 T. 16102/33752

[344] Bknz: 12. HD. 07.05.2012 T. 2011-29743/15511

[345] Bknz: 12. HD. 03.05.2012 T. 2011-28487/14950

[346] Bknz: 12. HD. 03.05.2012 T. 2011-28489/14957

-“Tebliğ işleminin, adresin kapalı olması sebebiyle, muhatabın “işte olduğu” şerhi verilerek, 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 21. maddesinin göre mahalle muhtarı imzasına teslim edilip, 2 nolu formülün kapısına yapıştırıldığı ve ...’e haber verildiği belirtilmek suretiyle yapıldığı; ancak haber bırakılan kişinin kim olduğunu, Tebligat Tüzüğü’nün 28. maddesinde sayılan kişilerden olup olmadığını, tespit edip, beyan ve imza almadan veya imzadan çekinme durumunu belirlemeden tebliğ işlemlerini tamamlamış olduğundan tebliğ işleminin 7201 Sayılı Kanununun 21. maddesi ile Tebligat Tüzüğü’nün 28. maddesi hükümlerine uygun yapılmamış olmakla usulsüz olduğunu”^[347]

-“Borçlunun icra takip dosyasında mevcut adresine çıkarılan kıymet takdiri raporu tebliğ edilemediğine göre icra müdürlüğüne borçlunun adres kayıt sisteminde adresinin bulunup bulunmadığı belirlenerek varsa bu adrese 7201 sayılı Tebligat Kanununun 21.maddesine 6099 sayılı yasanın 5. maddesi ile eklenen 2. Fıkra uyarınca kıymet takdiri ve satış ilanının tebliği, yok ise 7201 sayılı Tebligat Kanununun 35.maddesinin 6099 sayılı yasanın 9.maddesi ile değişik 2.fıkrası uyarınca tebliğ işleminin tamamlanmasının gerekeceğini”^[348]

-“İcra müdürlüğüne tebliğ evrakı üzerine adresin borçlunun adres kayıt sistemindeki adresi olduğuna dair kayıt düşülerek, 7201 sayılı Tebligat Kanununun 21/2.maddesine göre bu adrese ödeme emrinin tebliğ edilmesi gerekirken, borçlunun, adres kayıt sisteminde yerleşim yeri adresinin tespit edilmiş olmasına rağmen, ilamda yazılı adrese 7201 sayılı Tebligat Kanununun 35.maddesine dayalı olarak tebliğ işleminin yapılmasının yasal düzenlemelere aykırı olmakla, usulsüz olduğunu”^[349]

-“Borçlu vekili şikayet dilekçesinde, ... adında bir komşusu bulunmadığını iddia ettiğine ve zabıta marifetiyle yapılan araştırmada böyle bir kişinin bulunmadığı tespit edildiğine göre Tebligat Kanununun 21. maddesi ile tüzüğü’nün 28.maddesinde aranan şartların gerçekleştiğinin kabulünün mümkün olmayacağını”^[350]

-“İcra dosyasında bulunan ATO Ticaret Sicil Memurluğu’nun yazısına göre, borçlu şirketin ticaret sicil adresine de satış ilanının tebliği çıkarıldığı ve Tebligat Kanunu’nun 21.maddesine göre usulüne uygun olarak tebliğ edildiği anlaşıldığından mahkemece ihalenin feshi isteminin reddi gerekeceğini”^[351]

-“7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 21/2. maddesine göre tebligat yapılabilmesi için, tebliği çıkaran merciice, tebligat çıkarılan adresin, muhatabın, adres kayıt sistemindeki adresi olduğuna dair tebliğ evrakı üzerine kayıt düşülmesinin zorunlu olduğunu”^[352]

[347] Bknz: 12. HD. 03.05.2012 T. 1024/14863

[348] Bknz: 12. HD. 02.05.2012 T. 1206/14667

[349] Bknz: 12. HD. 26.04.2012 T. 2011-29320/13919

[350] Bknz: 12. HD. 12.04.2012 T. 26678/12126

[351] Bknz: 12. HD. 12.04.2012 T. 2011-29982/12067

[352] Bknz: 12. HD. 12.04.2012 T. 2011-27852/12173

-“Borçluya satış ilanının “dağıtım saatlerinde adres kapalı olduğundan Tebligat Kanunu’nun 21.maddesi gereğince evrak mahalle muhtarı imzasına teslim edildiği, muhatabın kapısına 2 nolu haber kağıdı yapıştırılarak komşusuna haber verildi” şerhi ile tebliğ edildiği görüldüğünden tebliğ işlemi bu hali ile 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 21.maddesi göre yapılmış olup, Tebligat Tüzüğü’nün 28.maddesi uyarınca muhatabın adreste bulunmama nedeni ve tevziat saatlerinden sonra geleceği “tevsik edilmeden” yapıldığı için usulsüz olduğunu”^[353]

-“21. maddeye göre yapılan tebligatlarda tebliğ tarihi, maddenin son cümlesinde açıkça belirtildiği üzere, iki numaralı fişin yani ihbarnamesinin kapıya yapıştırıldığı tarih olup; tebliğ tarihinin bu şekilde belirlenmesi ve geçerli sayılabilmemesinin, tebliğ memurunun Tüzüğü’nün 28. maddesinde açıklanan araştırmayı mutlaka yapmasına ve belgelenmesine bağlı olduğunu”^[354]

-“Tebligat Kanunu’nun 21/2. maddesinin uygulanabilmesi için tebligat evrakına adresin, muhatabın mernis adresi olduğunun şerh edilmesi gerekeceğini”^[355]

-“Her ne kadar borçlunun mernis adresine yapılan tebligatın Tebligat Kanunu 21 ve Tebligat Tüzüğü 28 Maddelerine aykırılık gerekçesiyle şikayetin kabulüne karar verilmiş ise de ; 6099 Sayılı Yasa ile değişik 7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 21/2. maddesi ve Tebligat Kanunu Yönetmeliği 31. Maddesi birlikte değerlendirildiğinde , şahsın mernis adresine tebligat yapılması halinde nerede olduğunun komşu, kapıcı , yönetici gibi kimselerden araştırılması ve şahsın adreste bulunmama nedeninin tebliğe işlenmesi geçerlilik şartı olmadığını”^[356]

-“Tebligat evrakının incelenmesinde, ihbarnamenin kapıya yapıştırıldığına dair bir kayıdın olmadığı görüldüğünden tebliğ işleminin Tebligat Kanunu’nun 21/2. maddesine aykırı olmakla usulsüz olduğunu”^[357]

-“İİK’nun 21. maddesine göre, satış ilanının, borçlunun ipotek akit tablosunda yazılı adresine gönderilmesi, bu adreste bulunmadığı takdirde de Tebligat Kanunu’nun 35. maddesine göre yine aynı adrese tebligat yapılması gerektiğinden; tebligatın bu adres yerine başka bir adrese yapılması usulsüz olduğunu”^[358]

-“89/2 haciz ihbarnamesinin, şirket yetkilisinin iş takibine gitmesi sebebiyle ve şirket çalışanının da tebellüğden imtina etmesi nedeniyle 7201 Sayılı kanun 21. maddesine göre tebliğ edildiği; muhatap veya onun adına tebligatı alabileceği yasada yazılı olan kişi tebliğ evrakını almaktan kaçındığından tebligatın Tüzüğü’nün 29. ve 30. maddelerine göre muhtara bırakılmasında bir usulsüzlük bulunmadığını”^[359]

[353] Bknz: 12. HD. 10.04.2012 T. 2011-29793/11751

[354] Bknz: 12. HD. 08.05.2012 T. E704/15710

[355] Bknz: 12. HD. 05.04.2012 T. 26284/11338

[356] Bknz: 12. HD. 03.04.2012 T. 2011-27272/10828

[357] Bknz: 12. HD. 03.04.2012 T. 2011-26258/10920

[358] Bknz: 12. HD. 02.04.2012 T. 2011-28764/10530

[359] Bknz: 12. HD. 16.02.2012 T. 1289/3940

-“Tebliğ memurunun gerçekten muhatabın adresine gittiği ve fakat bulamadığı belgelenmemiş, yapılan işlem tebliğ memurunun soyut beyanından ibaret kalmış olduğundan, borçlu adresine çıkarılan kıymet taktir raporunun usulüne uygun şekilde tebliğ edilmiş olduğunun kabulüne olanak olmadığını”^[360]

-“Tüzüğün 28. maddesinde öngörülen şekilde ve maddede belirtilen kişilere sorularak imzaları da alınmak suretiyle, imzadan çekilmeleri halinde, bu husus da belirtilerek, muhatabın adreste geçici olarak bulunmama sebebi ve tevziat saatlerinden sonra geleceği “tevsik edilmeden”, Tebligat Kanunu’nun 21. maddesine göre yapılan tebligat işleminin geçersiz olacağını”^[361]

-“Tebligat Kanunu’nun 21. maddesi uyarınca tebligat yapılırken haber bırakılan komşunun imzasının alınması, imzadan imtina ediliyorsa imtina edildiğine ilişkin tebligatın arkasına şerh düşülmesi gerekeceği; söz konusu kurallara uygun yapılmayan tebligatın geçerli kabul edilemeyeceğini”^[362]

-“Tebligat Kanununun 21 ve Tebligat Tüzüğü’nün 28. maddesi uyarınca; muhatap veya muhatap adına tebliğ yapılabilecek kişilerin hiçbirisi gösterilen adreste bulunmazsa”

-“Tebliğ memurunun bu kişilerin adreste bulunmama sebeplerini, bilmesi muhtemel komşu, yönetici, kapıcı, muhtar, ihtiyar heyeti, zabıta amir ve memurlarından araştırarak beyanlarını tebliğ tutanağına yazıp imzalatması, imzadan kaçınmaları halinde bu durumu da tutanağı yazıp imzalamaları (imzalatmaları) gerekeceğini”,

-“Ayrıca, tebliğ sırasında hazır bulunmayan muhatapların, tevzi (dağıtım) saatlerinden sonra adrese geldiğinin (döndüğünün) beyan edilmesi halinde, bunun tebligat parçasına yazılıp imzalanması gerekeceğini”^[363]

-“Tebligat parçasında ‘muhatabın geçici olarak yaylaya gitmiş olduğu’nun belirtilmiş, ancak ‘bu adresten dönmeye muhtemel tarihin’ açıklanmamış olması halinde, Tebligat Kanununun 21. maddesine uygun yapılmış tebligattan bahsedilemeyeceğini”^[364]

-“Tebligat sırasında adresinde bulunmayan muhatabın ‘tevziat (dağıtım) saatinden sonra adresine dönüp dönmeyeceği’nin tebligat parçasında belirtilmesinin, gerçek kişiler yönünden zorunlu olduğunu, tüzel kişi muhataplar bakımından bunun belirtilmemiş olmasının tebligatın hükümsüzlüğünü gerektirmeyeceğini”^[365]

[360] Bknz: 12. HD. 14.02.2012 T. 2011-17661/3479

[361] Bknz: 12. HD. 06.02.2012 T. 2011-16731/2209

[362] Bknz: 8. HD. 16.01.2012 T. 2011-3016/53

[363] Bknz: 12. HD. 28.12.2011 T. 12444/31216; 25.10.2011 T. 3926/20217; 19.12.2011 T. 11281/29296; 24.10.2011 T. 4068/20049; 19.9.2011 T. 1205/15883; 15.3.2004 T. 1025/5988; 24.2.2004 T. 26949/3920; 19.1.2004 T. 23856/594 vb.

[364] Bknz: 12. HD. 25.4.2003 T. 6487/9380

[365] Bknz: 12. HD. 13.11.2003 T. 19917/22421; 27.6.2003 T. 12534/15393; 27.2.2003 T. 1152/3764

-“ Tebligat parçasında ‘borçlunun nereye gittiğinin bilinmediği’ nin açıklanmış olması halinde, Tebligat Kanununun 21. maddesine göre usulüne uygun yapılmış bir tebligattan bahsedilemeyeceğini”^[366]

-“ ‘Tebliğ tarihinde borçlunun başka bir yerde seyahatte bulunduğu’nun belirtilmiş olduğu ve dönüp dönmeyeceğinin ya da ne zaman döneceği hususunda hiçbir açıklamaya -tebliğ parçasında- yer verilmemiş olan durumlarda Tebligat Kanununun 21 ve Tebligat Tüzüğü’nün 28. maddelerine uygun bir tebligattan söz edilemeyeceğini”^[367]

-“ ‘Tebligatı almaktan (tebellüğden) kaçınma’ halinde Tebligat Tüzüğü’nün 30. maddesine göre işlem yapılması (yani; ‘tebliğ memurunun, tebliğ olunacak evrakı, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti veya meclisi azasından birine veya zabıta amir veya memuruna imza karşılığında teslim etmesi, ayrıca düzenleyeceği ihbarnameyi gösterilen adresin kapısına yapıştırması ve durumu muhatabın komşularından birine, varsa yönetici veya kapıcıya bildirmesi’) gerekeceğini”^[368] ^[369]

-“ Tebligat parçasına ‘haber verilen komşunun adının yazılmamış olması’nın, tebligatı usulsüz kılacağı”^[370]

-“ Tebligat sırasında, borçlunun tatilde olduğunun anlaşılması halinde tebligatın yerine getirilemeden iadesi gerekeceğini”^[371]

-Komşusunun beyanından, muhatabın ‘çarşıya gitmesi sebebiyle’ adresinden ayrılmış olduğunun saptanması halinde, Tebligat Kanununun 21 ve Tebligat Tüzüğü’nün 28. maddesine göre işlem yapılabileceğini”^[372]

-“ Tebligat parçasına sadece ‘haber vermek üzere komşusuna bilgi verildiği’ nin yapılmış olması halinde Tebligat Kanununun 21 ve Tebligat Tüzüğü’nün 28. maddesine göre usulüne uygun tebligat yapılmış sayılmayacağını”^[373]

-“ Tebligat sırasında, komşusunun beyanı üzerine borçlunun ‘işe gittiği’ nin saptanması halinde, Tebligat Kanununun 21 ve Tebligat Tüzüğü’nün 28. maddesine göre işlem yapılabileceğini”^[374]

-“ ‘Tebliğ tarihinde adresin kapalı oluş nedeni’ -yönetici, kapıcı, komşu gibi ilgili kişilerden araştırılıp, tebligat parçasında belirtilmeden, Tebligat Kanununun 21. maddesine uygun olarak yapılmış tebligattan bahsedilemeyeceğini”^[375]

[366] Bknz: 12. HD. 31.1.2003 T. 2002-28519/1684

[367] Bknz: 12. HD. 28.1.2003 T. 2002-28671/1324

[368] Bknz: 12. HD. 26.2.2002 T. 2924/3937; 2. HD. 15.2.1999 T. 13708/1061

[369] Karş: HGK. 15.9.1976 T. 10-889/2514; 12. HD. 10.5.1990 T. 4410/5451; 11.6.1984 T. 5224/7477 vb.

[370] Bknz: 12. HD. 11.2.2002 T. 1682/2852

[371] Bknz: 12. HD. 21.6.2001 T. 10053/11127

[372] Bknz: 12. HD. 21.5.2001 T. 8031/8941

[373] Bknz: 12. HD. 11.5.2001 T. 7314/8257

[374] Bknz: 12. HD. 27.2.2001 T. 2736/3751; 3.10.2000 T. 13316/14242

[375] Bknz: 12. HD. 26.1.2001 T. 2000-20553/1186

-“Tebliğat parçasında ‘tebligatı almadan (tebellüğden) kaçınmadan’ söz edilmedikçe Tebligat Tüzüğü’nün 30. maddesine göre işlem yapılamayacağını”^[376]

-“Tebliğat Kanununun 21. maddesine göre yapılacak tebligatın bağlı olduğu koşullarla ilgili olarak;

-“Tebliğat Kanununun 21. maddesine göre yapılacak tebliğ işleminin geçerliliğinin, PTT. memurunun yapacağı tahkikata göre, ‘muhatabın bu adreste bulunmadığının tespitine’ ve ‘bu işlemi tebligat parçasına yazarak maddede belirtilen kişilere imzalatmasına’ bağlı olduğunu – Tebliğ memurunun ‘muhatabın adreste bulunmadığı’ yolundaki beyanının bu konuda yeterli olmadığını, bu hususun ayrıca tutanakla belgelenmesi gerekeceğini”^[377]

-“Muhatabın tebligatın verilmek istendiği sırada adreste bulunmaması halinde, ‘adreste bulunmama sebebi’ PTT. memurunca araştırılmadan tebliğ evrakının muhtara bırakılmasının usulsüz sayılacağını”^[378]

-“Teb. Kanununun 21. maddesindeki sıranın geçerlilik koşulu olduğunu, bu sıraya uyulmamasının tebligatı geçersiz kılacağını”^[379]

-“Teb. K.’nin 21. maddesine göre, ihbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarihin ‘tebliğ tarihi’ sayılacağını”^[380]

-“Muhatabın tevziat saatlerinden sonra adrese döndüğünün, tebliğ memuru tarafından bunu beyan eden komşuya imzalatılmamış olması halinde, tebliğ işleminin usulüne uygun sayılmayacağını”^[381]

-“Teb. K.’nin 21. maddesine göre yapılan tebliğ işleminin, Teb. Tüz.’nün 30. maddesine göre ‘2 no’lu inkar kağıdı’nın kapıya asılmış olmadıkça usulsüz sayılacağını”^[382]

-“Borçlunun adreste bulunmama sebebinin komşusunun beyanından tesbit edilmesi ancak komşusunun imzadan kaçınması halinde, tebligatın 21. maddeye uygun olarak yapılmış sayılmayacağını”^[383]

-“İşe gittiği açıklanan muhatabın, tevziat saatinden sonra adrese dönüp dönmediği tebligat parçasında belirtilip ilgililere imzalatılmadıkça, tebligatın usulüne uygun sayılmayacağını”^[384]

belirtmiştir...

[376] Bknz: 12. HD. 27.3.1996 T. 4154/4134

[377] Bknz: HGK. 15.6.1994 T. 12-258/411

[378] Bknz: 12. HD. 19.6.2003 T. 12095/14691; 22.3.1995 T. 4167/4060; 7.3.1995 T. 3488/2982

[379] Bknz: 2. HD. 18.6.1971 T. 4046/3996

[380] Bknz: 12. HD. 27.1.2004 T. 24552/1463

[381] Bknz: 12. HD. 27.1.2004 T. 24551/1464

[382] Bknz: 12. HD. 15.1.2004 T. 23020/232

[383] Bknz: 12. HD. 13.10.2003 T. 16367/19823

[384] Bknz: 12. HD. 23.6.2003 T. 12556/14932

VIII-İlan yoluyla tebligat: Adresi meçhul olan kimselere basın ve/veya yayın araçlarıyla ilan şeklinde yapılan tebligat, “*ilanen tebligat*”tır. Bu tebligat şekli, tebligat konusunda başvurulacak son çaredir (*Teb. K. mad. 28-31; Teb. Tüz. mad. 46-50; Teb. Yön. mad. 48-52*).^[385]

Yerleşim yeri, meskeni ya da işyeri bulunamayan kimsenin adresi meçhul sayılır (*Teb. K. mad. 28/II, Teb. Tüz. mad. 46; Teb. Yön. mad. 48*). Bu durumda tebliğ memuru, gereken soruşturmayı yaptıktan sonra “*adresin meçhul olduğunu*” mahalle veya köy muhtarına şerh verdirerek tesbit eder. Tebligatı çıkaran merci, muhatabın adresini resmi veya hususi müessese ve dairelerden gerekli gördüklerine sorar ve zabıta vasıtasıyla tahkik ve tesbit ettirir (*Teb. K. mad. 28/III, Teb. Tüz. mad. 46/II; Teb. Yön. mad. 48/I, II*).

İcra takiplerinde (*dosyalarında*) ilanen tebligata icra müdürü karar verir (*Teb. K. mad. 29/II*).^[386]

Adresin tespiti için gereken soruşturma yapılmadan “*ilanen tebligat*” yoluna gidilmişse, ilgili ilanı öğrendiği tarihten itibaren yedi gün içinde şikayet yoluyla tebligatı iptal ettirebilir, ilanı kusuru olmaksızın geç öğrenmişse, paraya çevirme işlemi sona erinceye kadar, gecikmiş itirazda (*İİK. mad. 65*) bulunabilir.^[387]

19.3.2003 tarih ve 4829 sayılı Kanun ile; “*Maddeyle tebliği çıkaran mercie, adresin meçhul olması halinde, muhatabın adresinin resmi veya hususi müessese ve dairelerden gerekli gördükleri ile zabıta vasıtasıyla tahkik ve tespit ettirmesi sağlanmak suretiyle Yargıtay’ın adres tespitinde bütün yolların tüketilmemesinden dolayı bozma kararlarına da uygun olarak, tebligatın daha sağlıklı yapılabilmesi amaçlanmıştır*” şeklindeki gerekçe ile, Teb. Kanununun 28. maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi “*bununla beraber tebliği çıkaran merci lüzum görürse, muhatabın adresini resmi veya hususi müessese ve dairelerden veya zabıta vasıtasıyla tahkik ve tespit ettirebilir*” şeklinde değiştirilmiştir.

“*İlanen tebliğ, son ilan tarihinden itibaren onbeş gün sonra yapılmış sayılır. İlanen tebliğe karar veren merci, icabına göre daha uzun bir müddet tayin edebilir*” (*Teb. K. mad. 31; Teb. Tüz. mad. 49; Teb. Yön. mad. 52*).

11.01.2011 tarih ve 6099 sayılı Kanununun 8. maddesi ile, 7201 sayılı Tebligat Kanununun 29. maddesinin 1. fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “*ayrıca*” ibaresi metinden çıkarılmış ve aranan bentte yer alan “*gazetede*” ibaresi “*gazetede ve ayrıca elektronik ortamda*” olarak değiştirilmiştir.

Yüksek mahkeme “*ilanen tebligat*” (*Teb. K. mad. 28, Teb. Tüz. mad. 46; Teb. Yön. mad. 48*) ile ilgili olarak verdiği çeşitli içtihatlarda;

[385] Bu konuda ayrıntılı bilgi için bknz: RUHİ, A. C. age. s:115 vd.–Bknz: 12. HD. 15.3.2011 T. 23221/358

[386] BERKİN, N. agm. s:132

[387] BERKİN, N. İcra Hukuku Rehberi, s:116 – POSTACIOĞLU, İ. age s:91

-“ Adresin meçhul olduğu’ hususunun tebliğ memurunca muhtara şerh verdirilmemiş ve ayrıca icra müdürlüğünce zabıta araştırması yaptırılmamış olması halinde ilan tebligat yaptırılmayacağı”^[388]

-“ İlan tebligat yapılabilmesi için ‘muhataba Teb. K. ve Teb. Tüz.’ne göre tebligat yapılamamış olması’ ‘yapılan soruşturmaya rağmen yerleşim yerinin/meskeninin/ışyerinin tespit edilememiş olması gerektiğini”^[389]

-“Yabancı memlekette oturanlara ilan tebligat yapılması gereken hallerde, tebliği çıkaran mercinin tebliğ olunacak evrak ile ilan suretinin yabancı memlekette bulunan kimsenin bilinen adresine ayrıca iadeli taahhütlü mektupla göndermesi ve posta makbuzunu dosyaya koyması gerektiğini”^[390]

-“ İlan tebligatın geçerli olabilmesi için, ilan tebliğine karar verilen hususun -örneğin ödeme emrinin- ayrıca icra dairesi ve divanhanesine de asılması ve bu hususun bir tutanakla tesbiti gerekeceğini”^[391]

-“ Muhatabın yurtdışında olması halinde, ‘adresin meçhul olduğu’ndan söz edilerek ona ilan yoluyla tebligat yapılamayacağı”^[392]

-“Yapılan soruşturma sonucunda muhatabın adresinin tesbit edilmesi halinde ilan yoluyla tebligat yapılamayacağı”^[393]

-“Zabıta adres araştırması yaptırılmadan ‘adresin meçhul olduğu’ndan bahisle ilan tebligat yapılamayacağı”^[394]

belirtmiştir ...

IX-Usulsüz tebligat (tebligatın usulüne uygun yapılmaması)^[395] Tebligat, usulsüz de yapılmış olsa hükümsüz sayılmaz. Usulsüz tebligata rağmen, muhatap bunu öğrenmişse, tebliğ geçerli sayılır. Bu durumda, muhatabın belirttiği tarih, “tebliğ tarihi” olarak kabul edilir (Teb. K. mad. 32/II, Teb. Tüz. mad. 51/II; Teb. Yön. mad. 53/II). Muhatap, usulsüz tebligatı öğrenmemişse, tebligat yapılmamış sayılır (Teb. Tüz. mad. 51; Teb. Yön. mad. 53). Muhatabın usulsüz tebliği öğrenip öğrenmediği ve öğrenmişse bunu tarihi, muhatabın beyanına göre tesbit edilir.^[396] Muhatabın bu konudaki beyanının tersi ileri sürülüp kanıtlanamaz (Teb. Tüz. mad. 51/III; Teb. Yön. mad. 53/III).

[388] Bknz: 12. HD. 4.7.2002 T. 13488/14528

[389] Bknz: 12. HD. 16.10.2003 T. 16315/20141; 17.3.1999 T. 2913/3395; 15.10.1997 T. 10086/10811

[390] Bknz: 12. HD. 30.1.1997 T. 464/876

[391] Bknz: 12. HD. 1.3.1995 T. 2625/2823; 19.11.1992 T. 7322/14428; 10.7.1992 T. 5301/9633

[392] Bknz: İİD. 22.5.1971 T. 4210/3860

[393] Bknz: İİD. 3.6.1963 T. 6350/6617

[394] Bknz: İİD. 5.3.1957 T. 1461/1737

[395] Bu konuda daha ayrıntılı açıklama için bknz: YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, T. age. C:1, s:866 vd. – AKCAN, R. agm. s:90 vd.

[396] Bknz: 12. HD. 13.12.2011 T. 11117/28597; 3.11.2011 T. 5109/21341; 24.2.2011 T. 20011/1874; 22.2.2011 T. 20858/1421; 15.9.1992 T. 2966/10311

Ancak, tebligatı geç öğrenmiş olan taraf, tebligatı öğrendiğini belirttiği tarihten çok önce, tebligatın içeriğini öğrenerek bu doğrultuda resmi bir işlemde bulunmuşsa -örneğin; bankaya adına yatırılmış olan kamulaştırma bedelini çekmişse- daha sonra “*tebligattan yeni haberdar olduğunu*” -açtığı kamulaştırma bedelinin arttırılması davasında- ileri süremez, bu davranışı dürüstlük kuralı ile bağdaşmaz.^[397]

Tebliğatın usulsüzlüğü nedeniyle -7 günlük şikayet süresi içinde^[398] şikayet yoluna başvuran muhatap en geç “*şikayet tarihinde tebligatı öğrenmiş*” sayılacağından, o tarihte usulsüz tebligat geçerli tebligata dönüşür. Bu bakımdan, tebliğ ile başlaması gereken süreler, şikayet tarihinden itibaren işlemeye başlayacağından, tebligatın usulsüzlüğünü ileri sürerek, iptalini isteyen muhatabın aynı zamanda takip ya da borca karşı ileri süreceği itirazlarını da birlikte ileri sürmesi gerekir. Çünkü, takip ya da borca karşı ileri süreceği itirazları bildirme süresi, “*usulsüz tebligatın iptali*” tarihinden değil, “*usulsüz tebligatı öğrendiği*” tarihten itibaren işlemeye başlamıştır.^[399]

Kanımızca, tebligatı çıkaran icra organının, “*tebligatın usulüne uygun olup olmadığını*” inceleyebilmesi ve tebligatın usulüne uygun olarak yapılmamış olduğunu saptaması halinde, ilgiliye yeniden tebligat yapılmasına karar vermesi gerekir.^[400] Ancak yüksek mahkeme aksi görüşte olup, bu konuda yani “*usulsüz tebligat halinde mutlaka icra mahkemesine başvurularak tebliğ tarihinin, ilgilinin öğrendiği tarih olarak düzeltilmesi*” hususunda karar alınmasını -ötedenberi- istemektedir.^[401]

Yüksek mahkeme; “*usulsüz tebligat*” (*Teb. K. 32; Teb. Tüz. 51; Teb. Yön. mad. 53*) ile ilgili olarak verdiği çeşitli içtihatlarda;

-“*Borçlu vekilinin mahkemeye verdiği dilekçede gecikmiş itiraz deyimini kullanmasının, 6100 Sayılı HMK.nun 33.maddesi uyarınca hukuki tavsifin hakime ait olması nedeniyle sonuca etkili olmayıp, başvurunun bu hali ile 7201 Sayılı Yasanın 32. maddesine dayalı usulsüz tebligat şikayeti olduğunu*”^[402]

-“*Mahkemeye şikayetin kabulü ile ödeme emri tebliğ tarihinin Tebligat Kanunu'nun 32.maddesine göre öğrenme tarihi olarak düzeltilmesine ve dava*

[397] Bknz: ÖZEKES, M. Usulsüz Tebligat ve Dürüstlük Kuralı “*Karar İncelemesi*” (*Manisa Bar. D. 1998/Temmuz, S:66, s:57 vd.*)

[398] Bknz: 12. HD. 26.9.2011 T. 1751/16673; 29.9.2011 T. 919/17102; 30.3.2001 T. 4560/5511; 2.10.2000 T. 12885/14033; 24.4.2000 T. 6047/6613 vb.

[399] Bknz: OSKAY, M. agm. s:507

[400] Bknz: Yuk.İİK.mad.16 «ŞB.ŞİKAYETİN KONUSU», Açıklama: II, dipn. 17 civarı – Aynı görüşte: YILMAZ, E. / ÇAĞLAR, T. Tebligat Hukuku, C:1, s:931 – AKCAN, R. agm. s:94 – AKCAN, R. İcra Emrinin Vekile Tebliği, s:887

[401] Bknz: 12. HD. 16.10.1984 T. 7518/10498; 8.7.1980 T. 4315/5997

[402] Bknz: 12. HD. 21.01.2013 T. 2012-26049/1097

dilekçesinde takip kesinleşmeden konan hacizlerin kaldırılması da talep edildiğinden söz konusu hacizlerin de kaldırılmasına karar verilmesi gerekeceğini”^[403]

–“7201 Sayılı Kanunu’nun 32. maddesi gereğince tebligatın usulsüz olması halinde muhatabı tebliğden haberdar olmuş ise muteber sayılacağından, kıymet takdiri tebliğ işlemi usulsüz olsa bile borçlu öğrendiği tarihten itibaren yasal sürede kıymet takdirine itiraz etmediğinden kıymet takdirinin kesinleşmiş olacağını”^[404]

–“Takibin şekline göre icra dairesine itiraz edilmemiş olmasının, tebligatın usulsüzlüğüne ilişkin şikayetin incelenmesine engel teşkil etmeyeceğini”^[405]

–“Ödeme emri’, ‘icra emri’, ‘tahliye emri’ vs.nin borçluya usulsüz olarak tebliğ edildiğinin -yapılan şikayet sonucunda- anlaşılması halinde, icra mahkemesince; ‘ödeme emrinin’ (‘icra emrinin’, ‘tahliye emrinin’) veya ‘takibin’ iptaline değil, ‘tebliğ tarihinin borçlunun bildirdiği... tarih olarak kabulüne (düzeltilmesine)..’ şeklinde karar verilmesi gerekeceğini”^[406]

–“Usulsüz tebligat halinde muhatabın belirttiği ‘tebligatı öğrenme tarihi’nin aksinin ancak ‘yazılı belge ile’ kanıtlanabileceğini”^[407]

–“İcra mahkemesinin ‘tebligatın usulsüz olduğunu -bu konuda ilgililer (borçlular) tarafından usulüne göre süresi içinde yapılmış bir şikayet bulunmadıkça- kendiliğinden gözetemeyeceğini”^[408]

–“Tebliğatin usulsüzlüğü’ne ilişkin şikayet ile ‘borca itiraz’ın birlikte (aynı dilekçede) yapılabileceğini, bu durumda önce ‘tebligatın usulsüzlüğü’ şikayetinin incelenerek, bunun haklı bulunması halinde, borca itiraz sebeplerinin inceleneceğini”^[409]

–“Usulsüz tebligat halinde, muhatabın belirttiği ‘tebligatı öğrenme tarihi’nin aksinin -tanık dinletilerek icra mahkemesinde- iddia ve ispat edilemeyeceğini”^[410]

–“Tebliğ tarihinde yurtdışında bulunduğu anlaşılan kişiye Türkiye’de yapılmış gözükten tebligatın usulsüz sayılacağını”^[411]

[403] Bknz: 12. HD. 22.11.2012 T. 17505/34421

[404] Bknz: 12. HD. 21.11.2012 T. 23933/34157

[405] Bknz: 12. HD. 12.6.2003 T. 11144/13887; 24.10.2002 T. 23707/21709; HGK. 27.6.2001 T. 12-543/560 vb.

[406] Bknz: 12. HD.12.3.2004 T. 486/5714; 10.2.2004 T. 490/2305; 27.10.2003 T. 17173/20932 vb.

[407] Bknz: 12. HD. 10.10.2011 T. 2719/18221; 14.11.2011 T. 7328/21761; 22.2.2011 T. 20858/1421; 4.10.2002 T. 18340/20022

[408] Bknz: 12. HD. 16.1.2004 T. 22886/474 24.4.2002 T. 7291/8355; 8.2.2002 T. 2338/3422; vb.

[409] Bknz: 12. HD. 7.11.2000 T. 12584/16833; 13.5.1992 T. 1991-13814/6627; 16.11.1990 T. 4464/11640

[410] Bknz: 12. HD. 10.10.2011 T. 2719/18221; 24.2.2011 T. 20011/1874; 24.10.2000 T. 15179/15791; 29.5.1997 T. 5956/6332; 12.9.1995 T. 11085/11094 vb.

[411] Bknz: 12. HD. 21.11.2003 T. 19580/23124; 27.10.2003 17422/21445 18.11.1997 T. 12492/12886; 11.11.1993 T. 13511/17591 vb.

-“Tebliğatin usulsüzlüğünün icra müdürlüğünce doğrudan doğruya gözetilemeyeceğini (bu hususun ‘şikayet’ konusu yapılması gerekeceğini)”^[412]

-“Usulsüz tebligat halinde icra mahkemesine başvurarak tebliğ tarihinin düzeltilmesi konusunda karar alan borçlunun, bu tarihe göre takibe itirazlarını da -takip şekline göre icra dairesine veya icra mahkemesine- bildirmesi gerekeceğini”^[413]

-“Borçlunun usulsüz tebligatı öğrendiği tarih olarak belirttiği tarihe göre yasal süre içerisinde icra dairesine itiraz etmemiş olmasının, tebliğ tarihinin düzeltilmesine engel teşkil etmeyeceği; tebligatın usulsüzlüğünün tespiti ve dolayısıyla tebliğ tarihinin düzeltilmesi durumunda, haciz uygulanmasına başlanılabilecek tarih, mal beyanında bulunma tarihi veya varsa takip kesinleşmeden önce konulan hacizlerin kaldırılacağı nedenleriyle borçlunun şikayette hukuki yararının olduğunu”^[414]

-“Mahkemece usulsüz tebligat kabul edildiği halde, borçlu şirketin tüzel kişiliğinden ayrı bir tüzel kişiliğe sahip şirket çalışanına yapılan tebligatın da usulsüz olduğu gözardı edilerek, öğrenme tarihinin tebliğ tarihi olan 16.12.2010 olarak kabul edilmesinin isabetsiz olduğunu”^[415]

-“Borçlunun usulsüz tebligata rağmen öğrenme süresi içerisinde avans eksikliğini tamamlamış olması nedeniyle işin esasının incelenmesi gerekirken dava şartı yokluğu sebebiyle davanın usulden reddinin isabetsiz olduğunu”^[416]

-“Her ne kadar mahkeme kararında borçlunun 09.02.2012 tarihindeki kıymet takdiri anında hacze muttali olduğu belirtilmişse de ,borçlunun kıymet takdiri sırasında hazır bulunmadığını, hacze muttali olduğuna dair herhangi bir kayıt ve belgenin olmadığı görülmüş olduğundan borçlunun şikayet dilekçesinde belirtilen 01.03.2012 tarihinde hacizden haberdar olduğunun kabulü gerekeceğini”^[417]

-“Borçlunun usulsüz tebligatı öğrendiği tarih olarak belirttiği tarihe göre icra dairesine itiraz etmemiş olmasının, tebliğ tarihinin düzeltilmesine engel teşkil etmeyeceğini”^[418]

-“Borçlunun tebligattan haberdar olduğu tarihten itibaren takibin şekline göre yasal sürede icra dairesine itiraz ederek yargılama aşamasında takibi durdurmuş olmasının, tebligatın usulsüzlüğüne ilişkin şikayetin incelenmesine engel teşkil etmeyeceğini”^[419]

-“Tebliğatin usulüne uygun yapılmadığı durumlarda, 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 32. maddesi gereğince tebliğ tarihinin belirlenmesi zorunlu olup, şikayetçinin bildirdiği öğrenme tarihi esas olup, karşı tarafça bu tarihin aksinin

[412] Bknz: 12. HD. 27.10.1993 T. 12327/16516

[413] Bknz: 12. HD. 12.7.1993 T. 8512/12426

[414] Bknz: 12. HD. 19.11.2012 T. 16067/33741

[415] Bknz: 12. HD. 15.11.2012 T. 15680/33277

[416] Bknz: 12. HD. 15.11.2012 T. 15672/33281

[417] Bknz: 12. HD. 31.10.2012 T. 13812/30798

[418] Bknz: 12. HD. 27.09.2012 T. 9034/28236

[419] Bknz: 12. HD. 18.09.2012 T. 8544/27044

ancak yazılı belge ile ispatlanabileceği; Hukuk Genel Kurulu'nun 12/02/1969 tarih ve 1969/172-107 sayılı kararında da benimsendiği üzere, beyan edilen öğrenme tarihinin aksinin tanık beyanıyla ispat edilemeyeceğini"^[420]

-“Borçlunun icra mahkemesine başvurusu, ilamsız takiplere ilişkin 7 örnek ödeme emri tebligatının usulsüzlüğüne yönelik şikayet ve borcun esasına ilişkin olup; başvurunun yasal dayanağı olan 7201 Sayılı Yasanın 32. maddesine göre, tebliğ işlemi usulsüz olsa bile muhatap öğrenmiş ise öğrenme tarihinde tebliğ edilmiş sayılacağını, şikayetçi öğrenme tarihini bildirmemiş ise en geç şikayet tarihinde öğrenmiş sayılacağı ve icra takibinin şekli dikkate alındığında borcun esasına yönelik itirazın ise icra müdürlüğüne yapılması gerekeceğini"^[421]

-“Usulsüz yapılan tebliğin, mutlaka batıl olmayıp, muhatap tarafından öğrenildiği tarihte geçerli olacağını"^[422]

-“Borçluya yapılan ödeme emri tebligatının usulsüzlüğünün kabulü halinde Tebligat Kanunu'nun 32. maddesi gereğince borçlunun bildirdiği öğrenme tarihinin tebliğ tarihi olarak kabulü gerekeceği; borçlu, öğrenme tarihi bildirmemişse en geç icra mahkemesine başvuru tarihinin tebliğ tarihi olarak belirlenmesi gerekeceğinden mahkemece borçlunun öğrenme tarihine göre tebliğ tarihini düzeltmekle yetinilmek gerekirken ödeme emri tebligatının iptali yönünde hüküm tesis edilemeyeceğini"^[423]

-“Borçlu vekili şikayetinde maddi vakıalara da dayanarak tebligatın usulsüzlüğünü öne sürdüğüne göre duruşma açılıp, ileri sürülen maddi vakıaların incelenmesinin zorunlu olduğunu"^[424]

-“Usulsüz tebligat şikayetinin kabulü halinde ödeme emri tebliğ tarihinin öğrenme tarihine göre düzeltilmesine karar verilmesi gerekeceğini"^[425]

-“Borçlunun icra müdürlüğüne itiraz dilekçesi verdiği tarihte şikayete konu edilen ödeme emri tebliğinden haberdar olduğunun kabulü gerekeceğini"^[426]

-“Borçlunun tebligatı öğrenme tarihi tespit edildikten sonra buna göre ödeme emri tebliğ tarihinin düzeltilmesine karar verilmesi gerekirken tebligatın iptali yönünde hüküm tesis edilemeyeceğini"^[427]

-“İhalenin feshini isteyen borçlunun, diğer borçluya satış ilanı tebliğ edilmediğinden bahisle ihalenin feshini isteme hakkının bulunmadığını"^[428]

-“Borçlunun yokluğunda eşi hazır olduğu halde haciz yapıldığı, haciz sırasında borçlu hazır değildir ve haciz de kendisine tebliğ edilmemiş olup; eşinin haczin

[420] Bknz: 12. HD. 11.09.2012 T. 7241/26012

[421] Bknz: 12. HD. 09.07.2012 T. 4927/23891

[422] Bknz: 12. HD. 28.06.2012 T. 5461/23039

[423] Bknz: 12. HD. 14.06.2012 T. 2633/20598

[424] Bknz: 12. HD. 12.06.2012 T. 4125/20125

[425] Bknz: 12. HD. 12.06.2012 T. 12868/20166

[426] Bknz: 12. HD. 29.05.2012 T. 918/18117

[427] Bknz: 12. HD. 15.05.2012 T. 2011-32682/16777

[428] Bknz: 12. HD. 10.05.2012 T. 1892/16254

uygulanmasında hazır olması borçlunun haczi ve dolayısıyla takibi öğrendiğinin kabulü için yeterli değildir; kaldı ki, haczi öğrendiği kabul edilse dahi, haciz tutanağının bir örneği hazır olan şahsa bırakılmadığına göre, takibin yapıldığı icra dairesini ve dosya numarasını bilmesi mümkün olmadığından alacaklı tarafından, bildirilen tarihten önce tebligatın öğrenildiği yazılı delille ispat edilemediği de dikkate alınarak tebliğ tarihinin düzeltilmesine karar verilmesi gerekeceğini”^[429]

-“Mahkemece aile fertlerinin birbirleri yerine adres beyanında bulunabilmelerine olanak tanıyan, yasa ve yönetmelik hükümleri çerçevesinde, tebligat yapılan bu adresin, borçlunun bizzat kendisinin imzalı beyanına dayalı olarak tespit edilmiş mernis adresi olup olmadığı usulünce araştırılmalı, borçlu tarafından bildirim yapılmadığı takdirde, (7201 S.Y. Md.35’e göre tebligat yapılamayacağından) borçlunun tebligat usulsüzlüğü şikayetinin kabulü ile Tebligat Kanunu’nun 32. maddesine göre öğrenme tarihinin tebliğ tarihi olarak kabulüne, kendi bildirimine dayandığının tespit edilmesi halinde ise istemin reddine karar verilmesi gerekeceğini”^[430]

-“Ödeme emri tebligatı usulsüz ise de borçluların şikayete konu ödeme emrinin gönderildiği takibe yönelik olarak menfi tespit davası açmış olmaları karşısında en geç bu tarihte tebligattan haberdar olduklarının kabulü gerekeceğini”^[431]

-“6100 Sayılı HMK’nın 33. (HUMK’un 76.) maddesi uyarınca hukuki tavsifin hakime ait olması nedeniyle borçlu her ne kadar usulsüz tebligat nedeniyle ödeme emrinin iptalini talep etmiş ise de; başvurunun bu hali ile 7201 Sayılı Yasanın 32. maddesindeki usulsüz tebligata dayalı tebliğ tarihinin düzeltilmesi istemi olarak tavsif edilmesinin gerekeceğini”^[432]

-“Şikayetçi Y.’ın borçlu şirketin yönetim kurulu üyesi olduğunun kabulü halinde dahi, Y. adına vekalet olmadan yalnızca şirket adına vekil tarafından itiraz dilekçesi verildiği tarihte ödeme emri tebligatına ıttıla kesbettiğinin kabul edilemeyeceğini”^[433]

-“Takipte taraf olmayan üçüncü kişinin, taraf olmadığı icra takibinin ve bu dosyada yapılan takip işlemlerinin, dolayısıyla borçluya yapılan tebligatın usulsüzlüğünü ileri sürme hakkı bulunmadığını”^[434]

-“Mahkemece borçlunun, takip konusu çeki ilişkin olarak karşılıksız çek keşide etmek suçundan şüpheli sıfatı ile ifadesinin alındığı ve icra takibini ve usulsüz tebliği öğrendiği kabul edilerek sonuca gidilmiş ise de dosya içinde mevcut ifade zaptının incelenmesinde, icra takibinden bahsedilmediği ve borçlunun icra dosyasına ilişkin her hangi bir beyanının bulunmadığı belirlenmiş olduğundan

[429] Bknz: 12. HD. 09.05.2012 T. 2011-30446/16002

[430] Bknz: 12. HD. 09.05.2012 T. 2011-31385/16116

[431] Bknz: 12. HD. 09.05.2012 T. 2011-30435/16003

[432] Bknz: 12. HD. 08.05.2012 T. 2011-32377/15771

[433] Bknz: 12. HD. 08.05.2012 T. 2011-30723/15681; 08.05.2012 T. 2011-30722/15682

[434] Bknz: 12. HD. 08.05.2012 T. 2011-30753/15683

belirtilen tarihte borçlunun icra takibin ve usulsüz tebliğ işlemini öğrendiğinin kabulünün mümkün olmadığını”^[435]

–“Usulsüz yapılan tebliğ, mutlaka batıl olmayıp, muhatap tarafından öğrenildiği tarihte geçerli olacağını, bunun için muhatabın, tebliği öğrendiğini beyan etmesi ve tebliğden yeni haberdar olduğunu bildirerek tebliğin usulsüzlüğünü şikayet etmesi gerekeceğini”^[436]

–“Borçlu kooperatarif vekilinin şikayeti, ödeme emri tebliğ işleminin usulsüzlüğüne yönelik olup, bu iddia mahkemede her türlü delille ispat edilebileceğinden, öncelikle duruşma açılarak şikayetçiye (borçluya) ve karşı tarafa (alacaklıya) anılan konudaki delillerini mahkemeye ibraz etmeleri için imkan tanınmadan dosya üzerinden karar verilmesinin usule aykırı olduğunu”^[437]

–“Borçlu şirketin yetkili temsilcileri araştırılmak suretiyle borca kısmi itiraz dilekçelerinin yetkili temsilci tarafından verilip verilmediği tespit edilmeli; bu husus tespit edildikten sonra Tebligat Kanunu’nun 32. maddesi gereğince öğrenme tarihi dikkate alınarak şikayetin 7 günlük sürede yapılıp yapılmadığının değerlendirilip oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekeceğini”^[438]

–“Borçlunun bildirdiği öğrenme tarihi esas olup, bu tarihin aksinin karşı tarafta ancak yazılı belge ile ispatlanabileceği; beyan edilen öğrenme tarihinin aksinin tanık beyanıyla ispat edilemeyeceğini”^[439]

–“Kıymet takdir raporu ve satış ilanına dair tebligatların usulüne uygun olmaması nedeniyle borçlunun ödeme emri tebligatından, kıymet takdiri ve satış ilanına ilişkin tebligatlar dolayısıyla haberdar olduğunun kabul edilemeyeceğini”^[440]

–“Borçlunun beyan ettiği icra dosyasından fotokopi aldığı tarihin tebliğ tarihi olarak kabulü ile buna göre süresinde olan itirazın esasının incelenmesi gerekeceğini”^[441]

–“Usulsüz yapılan tebliğ mutlaka batıl olmayıp, muhatap tarafından öğrenildiği tarihte geçerli olacağından muhatabın tebliği öğrendiğini beyan etmesi ve tebliğden yeni haberdar olduğunu bildirerek bu işlemin usulsüzlüğünü şikayet etmesi gerekeceğini”^[442]

–“Beyan edilen öğrenme tarihinin aksinin tanık beyanıyla ispat edilemeyeceğini”^[443]

[435] Bknz: 12. HD. 25.04.2012 T. 2011-29366/13817

[436] Bknz: 12. HD. 24.04.2012 T. 2011-30044/13693

[437] Bknz: 12. HD. 19.04.2012 T. 7026/13312

[438] Bknz: 12. HD. 17.04.2012 T. 2011-26558/12616

[439] Bknz: 12. HD. 17.04.2012 T. 2011-28125/12650

[440] Bknz: 12. HD. 13.04.2012 T. 2011-28440/12371

[441] Bknz: 12. HD. 05.04.2012 T. 2011-25902/11342

[442] Bknz: 12. HD. 05.04.2012 T. 2011-26283/11335

[443] Bknz: 12. HD. 05.03.2012 T. 2011-21793/6588

- “Tebliğ işleminin usulsüzlüğü iddiasının her türlü delille ispatlanabileceğini”^[444]
- “Borçlunun usulsüz tebliğe muttali olduğu tarih olan 30.06.2010 tarihinin tebliğ tarihi olarak tesbitine karar verilmesi ile yetinilmesi gerekeceğini- İlamsız takipte İİK.nun 62/1.maddesi uyarınca her türlü itirazın yasal yedi günlük süre içinde icra dairesine yapılması gerektiğini”^[445]
- “Öğrenme tarihinin aksi tanık beyanıyla ispat edilemeyeceğinden mahkemece, borçlunun beyan ettiği öğrenme tarihi olan 10.05.2011 tarihinin ödeme emri tebliğ tarihi olarak tespitine karar verilmesi gerekeceğini”^[446]
- “Her iki adresin de aynı yere ait adres olduğu belirtildiğine göre yapılan tebliğ işlemi usulüne uygun olduğu; usulsüzlüğün tespiti halinde de, 7201 Sayılı Tebligat Kanununun 32.maddesinin uygulanarak usulsüz tebliğe muttali olunan tarihin tebliğ tarihi olarak tesbitine karar verilmesinin gerekeceğini”^[447]
- “Borçlu, öğrenme tarihi bildirmemişse en geç icra mahkemesine başvuru tarihinin tebliğ tarihi olarak belirlenmesinin gerekeceğini”^[448]
- “7201 Sayılı Tebligat Kanunu’nun 32. maddesi uyarınca haciz tarihinin öğrenme tarihi (tebligat tarihi) olarak kabulü ile itirazın da bir gün sonra yapılması nedeni ile süresinde olan imzaya itiraz hususunda İİK’nun 170/3. maddesinde belirtilen yasal prosedür tamamlandıktan sonra sonucuna göre bir karar verilmesi gerekeceğini”^[449]
- “Muhatabın tebliğ sırasında seyahatte olmasının ‘gecikmiş itiraz’ nedeni olduğunu”^[450]
- “Tebligatın usulsüz olduğu iddiasının -örneğin; tebliğ tarihinde muhatabın yurtdışında olduğunun- tetkik merciinde her türlü delille isbat edilebileceğini”^[451]
- “Üçüncü kişinin, ‘taraf olmadığı’ takipteki tebligatın usulüne uygun olmadığını’ şikayet konusu yapamayacağını”^[452]
- “Usulsüz tebligata ilişkin şikayetlerin, evrak üzerinde incelemeyle yetinilerek çözümlenebileceğini”^[453]
- “Usulsüz tebligat halinde, ‘tebliğ tarihinin düzeltilmesine’ icra müdürünün değil, icra mahkemesinin karar verebileceğini”^[454]
- belirtmiştir ...

[444] Bknz: 12. HD. 29.02.2012 T. 2011-20836/5634

[445] Bknz: 12. HD. 27.02.2012 T. 2830/5090

[446] Bknz: 12. HD. 27.02.2012 T. 2011-20227/5817

[447] Bknz: 12. HD. 23.02.2012 T. 1874/4804

[448] Bknz: 12. HD. 07.02.2012 T. 2011-16585/2649

[449] Bknz: 12. HD. 23.01.2012 T. 2011-14789/1278

[450] Bknz: 12. HD. 23.1.1997 T. 77/414; 23.1.1997 T. 68/405

[451] Bknz: 12. HD. 2.3.1993 T. 1992-14542/3932

[452] Bknz: 12. HD. 3.12.1992 T. 13371/15423

[453] Bknz: 12. HD. 22.6.1989 T. 485/9454

[454] Bknz: 12. HD. 16.10.1984 T. 7518/10498; 8.7.1980 T. 4315/5997

Tebliğat Kanunu ile Tebligat Tüzüğünde ve Tebligat Yönetmeliğinde, “tebliğ belgesindeki işlemin aksinin iddia edilmesi halinde” bunun araştırılma şekli ve yöntemi düzenlenmemiştir. Yüksek mahkeme öteden beri “tebligatı almış olan kişinin o tarihte yurtdışında olup olmadığı” “tebligat parçasındaki imzanın tebligatı almış görünen kişi tarafından inkarı halinde, bu imzanın o kişiye ait olup olmadığı”, “muhatap adına tebligat yapılan kişinin gerçekten tebliğ tarihinde muhatap ile birlikte oturup oturmadığı ya da onun işçisi olup olmadığı” hususlarının yöntemince araştırılmasını, gerekirse bu konuda bilirkişi incelemesi yaptırılmasını, tanık dinlenmesini istemiştir. Gerçekten, yüksek mahkeme, bu konuyla ilgili içtihatlarında;

–“Tebliğat parçasındaki (evrakındaki) imzanın muhatap tarafından inkar edilmesi halinde, bilirkişi incelemesi yapılması gerekeceğini”^[455]

–“Muhatap adına tebligat yapılan kişinin gerçekte ‘tebliğ tarihinde muhatap ile birlikte -aynı çatı altında- oturmadığı’ hususunun icra mahkemesinde tanık dahil her türlü delille (ikametgah belgesi, elektrik ve su faturaları vb. ile) isbat edilebileceğini”^[456]

–“Tebliğ belgesindeki ‘tebliğ tarihi’ne ilişkin uyumsuzluğun (şikayetin) icra mahkemesinde duruşma açılarak, tebligatı yapan memurun tanık olarak dinlenmesi ve PTT. müdürlüğündeki tebligatla ilgili belge ve kayıtlar üzerinde bilirkişi incelemesi yaptırılmak suretiyle çözümlenebileceğini”^[457]

–“Muhatap adına işyerinde tebligat yapılan kişinin gerçekte ‘muhatabın işçisi olmadığı’nun, icra mahkemesinde tanık dahil her türlü delille isbat edilebileceğini”^[458]

–“Ödeme emrinin tebliği tarihinde -tebligat parçasında- değişiklik yapılması halinde, değişikliğin sebebinin tebliğ memurundan sorulması gerekeceğini”^[459] belirtmiştir ...

“Tebliğatın usulsüz olduğunu” belirterek icra mahkemesine şikayette bulunan ilgilinin, bunu ileri sürmede güncel hukuki yararının bulunması gerekir. Yüksek mahkeme, bu konuyla ilgili olarak;

–“Borçlunun -ödeme emri tebligatın usulsüz yapılmış olduğunu’ ileri sürerek- ‘ödeme emrinin tebliğ tarihinin düzeltilmesini’ istemekte hukuki yararının bulunduğunu”^[460]

[455] Bknz: 12. HD. 20.2.2004 T. 26582/3478; 23.5.2003 T. 9153/11898; 1.12.2000 T. 18100/18880

[456] Bknz: 12. HD. 15.3.2002 T. 3781/5300; 8.6.2001 T. 9213/10314; 3.7.2000 T. 10351/11234 vb.

[457] Bknz: 12. HD. 8.3.1999 T. 2228/3732; 16.4.1984 T. 4048/4635; 4.4.1984 T. 2965/4100

[458] Bknz: 12. HD. 24.11.1998 T. 12393/13371; 21.10.1998 T. 10515/11276

[459] Bknz: 12. HD. 24.10.1985 T. 2786//8629

[460] Bknz: 12. HD. 8.3.2004 T. 68/5231; 19.6.2003 T. 12150/14584; 12.6.2003 T. 11144/13817; 8.5.2003 T. 7849/1049; 3.2.2003 T. 29410/1973 vb.

-“Vekille takip edilen işlerde, vekil yerine asile yapılacak tebligat usulsüz olacak ise de, vekilin asile yapılan tebligattan haberdar olarak süresinde ödeme (icra) emrine itiraz etmiş olması halinde, artık ‘asile yapılan tebligatın usulsüz olduğu’ndan bahisle şikayette bulunulmasında hukuki yarar bulunmayacağı”^[461] belirtmiştir ...

“Usulsüz tebligat” ile ilgili başvuru, icra mahkemesine gecikmiş itiraz şeklinde yapılmış olsa dahi, başvurunun hukuki niteliği hakimce belirleneceğinden (HMK. mad. 33) istemin şikayet olarak algılanıp, şikayet hükümlerine göre uyuşmazlığın çözümlenmesi gerekir.^[462]

Yüksek mahkeme, “haczi öğrenme tarihi” nin, “ödeme emrinin usulsüz tebliğini öğrenme tarihi” sayılıp sayılmayacağı konusunda çelişik kararlar vermiştir.^[463]

X- 11.01.2011 tarih ve 6099 sayılı kanunun 7. maddesi ile 7201 sayılı Tebligat Kanununun 25/a maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

“Bu maddeye göre kazaî merciler tarafından çıkarılacak tebligatta, tebliğ evrakı doğrudan o yerdeki Türkiye Büyükelçiliği veya Konsoloslughuna gönderilebilir.”

Bu değişikliğin gerekçesi, 6099 sayılı kanunda şu şekilde açıklanmıştır:

“Tebliğat Kanununun 25/a maddesinde siyâsî temsilcilikler aracılığıyla yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarına tebligat usûlü düzenlenmiştir. Bugüne kadar yurt dışı temsilciliklere gönderilen tebligat Adalet Bakanlığı aracılığıyla yapılmaktaydı. Maddeye eklenen yeni fıkrada bu hususta kolaylık getirilmiştir. Bu bağlamda, Türk vatandaşları bakımından, Adalet Bakanlığının aracılığı olmadan, doğrudan ilgili temsilciliğe tebligatın gönderilmesi usulü kabul edilmiştir. Zira, Adalet Bakanlığının aracılığı sadece şekli hususların incelenmesi ile ilgilidir. Bu inceleme yargı organınca yapıp tebliğ evrakı gönderilebilecek, böylece hem zaman hem de para kaybı önlenecektir.

Ayrıca, Türk yargı organının yine Türk vatandaşı olan taraf için doğrudan Türk temsilciliğini kullanarak tebligat yapması hiçbir sakınca doğurmayacak, bilakis birçok yarar sağlayacaktır.

Yukarıdaki gerekçelerle birlikte, çok özel durumlarda, ilgili yargı organının Adalet Bakanlığı aracılığıyla temsilcilik üzerinden tebligat yaptırması bazen gerekli olabilir. Bu gibi istisnai durumlarda da bir sakıncanın ve boşluğun doğmaması için, hüküm emredici şekilde düzenlenmemiş, “gönderilebilir” ifadesi kullanılarak bu ihtimal de açık tutulmuştur. Böylece, gerektiğinde yargı

[461] Bknz: 12. HD. 13.2.2004 T. 27198/2740; 7.9.1999 T. 8892/9561

[462] Bknz: 12. HD. 15.1.2004 T. 23129/241; 30.10.2003 T. 19319/21206; 15.9.2003 T. 13682/17615; 10.6.2003 T. 10915/13732 vb.

[463] Bknz: 12. HD. 25.6.2002 T. 12476/13663; 19.2.2002 T. 2647/3612; 30.3.2000 T. 3823/4811– Karş: 12. HD. 11.11.2002 T. 21705/23079; 4.7.2000 T. 10573/11403; 11.4.2000 T. 4888/5687 vb.

organının ilgili temsilciliğe doğrudan değil, Adalet Bakanlığı aracılığıyla tebligatı ulaştırmasının önü de tamamen kapatılmamıştır.”

Yüksek mahkeme;

-“*Borçluya ödeme emrinin 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun Yabancı Ülkedeki Türk Vatandaşlarına Tebligat Usulünü düzenleyen 25/a ve devamı maddeleri gereğince tebliğ edilmesi yerine yurtiçi adresine tebligat yapılmasının usulsüz olduğunu*”^[464]

belirtmiştir.

XI- 11.01.2011 tarih ve 6099 sayılı kanununun 10. maddesi ile 7201 sayılı Tebligat Kanununun 36. maddesi “*başlığıyla birlikte*” aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Celse esnasında veya kalemde tebligat:

MADDE 36- Celse esnasında veya kalemde, soruşturmaya, davaya ya da takibe ait evrakın, taraflara, ilgili üçüncü kişilere, katılana veya vekillerine tutanağa geçirilmek suretiyle veya imza karşılığında, tebliğ konusu belirtilerek tevdi, tebliğ hükmündedir. Bu durumda ayrıca tebliğ mazbatasını düzenlenmesi gerekmez ve masraf da alınmaz.”

Bu değişikliğin gerekçesi, 6099 sayılı kanunda şu şekilde açıklanmıştır:

“Maddeyle, sadece celse esnasında doğrudan tebligat düzenlenmekte iken, yapılan değişiklikte aynı zamanda mahkeme, savcılık kalemlerinde ve icra dairelerinde yapılan tebligat da madde kapsamına alınmıştır. Uygulamada özellikle avukatlara, dilekçelerin, belgelerin veya kararların mahkeme veya savcılık kaleminde ya da icra dairelerinde elden ve memur aracılığıyla tebliğ edildiği görülmektedir. Bu, kısa, ucuz ve pratik bir tebligat yöntemidir. Ancak, uygulamada başvuru bu yöntemin tam bir kanunî dayanağı yoktur. Değişiklikle birlikte uygulamada izlenen bu yöntem kanunî bir çerçeveye kavuşturulmuştur. Böylece, kalemde taraflara, katılana ve vekillere imza karşılığında belgelendirilerek yapılan tevdi, tebliğ olarak kabul edilmiştir.

Celse ve kalemde yapılan tebligatın nasıl yapılması gerektiği de açıkça belirtilmiştir. Buna göre, tebligat yapılan kişinin (*taraf, katılan veya vekil*) imzası alınarak ve tebliğ konusu da belirtilerek, tebligatın belgelendirilmesi gerekmektedir. Bu şekilde tebligat yapılması halinde, ayrıca tebliğ mazbatasını düzenlenmesi gerekmeyecektir. Zira, bu tür tebligat ya mahkeme tutanağı veya mahkeme kalemindeki belgelerle belgelendirilmektedir.”

XII- Tebliğ mazbatasının içeriği: “*Tebliğ mazbatasının ne şekilde düzenleneceği, bu mazbatada nelerin belirtilmesi gerekeceği*”

Tebliğat Kanununun 23 ve Tebligat Yönetmeliğinin 35. maddesinde ayrıntılı biçimde açıklanmıştır. Teb. K.'nun 23. maddesine göre tebliğ mazbatasının;

[464] Bknz: 12. HD. 27.02.2012 T. 2011-19379/5220

- “1- Tebliği çıkaran merciin adını,
2- Tebliği isteyen tarafın adını, soyadını ve adresini,
3- Tebliğ olunacak şahsın adını, soyadını ve adresini,
4- Tebliğin mevzuunu,
5- Tebliğin kime yapıldığını ve tebliğ muhatabından başkasına yapılmış ise o kimsenin adını, soyadını, adresini ve 22’inci madde gereğince tebellüğe ehil olduğunu,
6- Tebliğin nerede ve ne zaman yapıldığını,
7- 21’inci maddedeki durumun tahaddüsü halinde bu hususlara müteallik muamelenin yapıldığını, adreste bulunamama ve imtina için gösterilen sebebi,
8- Tebligatın adres kayıt sistemindeki adrese yapılması durumunda buna ilişkin kaydı,
9- Tebliğ evrakı kime verilmiş ise onun imzası ile tebliğ memurunun adı, soyadı ve imzasını”
ihtiva etmesi lazımdır.
Tebliğat Yönetmeliğinin 35. maddesine göre tebliğ mazbatasının;
“a) Tebliği çıkaran merciin adını,
b) Tebliği isteyen tarafın adını, soyadını ve adresini,
c) Muhatabın adını, soyadını ve adresini,
ç) Tebliğin konusunu,
d) Tebliğin kime yapıldığını ve tebliğ muhatabından başkasına yapılmış ise o kişinin adını, soyadını, adresini ve 34’üncü madde gereğince tebellüğe ehil olduğunu,
e) Tebliğ tarihini, saatini ve nerede yapıldığını,
f) 30uncu ve 31inci maddelerdeki durumların gerçekleşmesi halinde bu hususlarla ilgili hangi işlemlerin yapıldığını, adreste bulunmama ve kaçınma için gösterilen sebebi,
g) Tebligatın adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresine yapılması durumunda buna ilişkin kaydı,
ğ) Tebliğ evrakı kime verilmiş ise onun adı, soyadı, sıfatı ve imzası ile tebliğ memurunun adı, soyadı ve imzasını”
içermesi gerekir.

Uygulamada, genellikle tebliğ zarflarına (*mazbatalarına*) tebligatı yapan memurun adı ve soyadı yazılmadığı gibi hemen hemen hiçbir zaman tebligatın yapıldığı saat ve dakika (*yani; tebliğ zamanı*) belirtilmemektedir. Uygulamada kanuna aykırıdır. Yüksek mahkeme bugüne kadar çeşitli içtihatlarında^[465]

[465] Bknz: 12. HD. 16.05.2012 T. 30686/17250; 09.05.2012 T. 29988/16075; 27.04.2012 T. 30235/14210; 03.04.2012 T. 28325/10733; 03.04.2012 T. 26065/10743; 03.04.2012 T. 27093/10816; 16.02.2012 T. 15346/3984; 24.11.2011 T. 7098/24909 vb.

“tebligatı yapan memurun ad ve soyadının tebliğ evrakında (mazbatasında) yazılı olmaması halinde tebligatın usulsüz sayılacağını” vurgulamıştır. Buna karşın henüz “tebliğ saatinin (ve dakikasının) yani tebliğ zamanının da tebliğ evrakında belirtilmemesinin gerektiğini” -muhtemelen Teb. Yön. mad. 35/ğ hükmü gözünden kaçmış olduğu için- ifade etmiştir.

Yüksek mahkeme, bu konuyla ilgili olarak; -yani; “tebliğ mazbatasının içeriği” -“Muhatap tarafından tebligattaki imza inkâr edildiğine göre mahkemece, HMK'nun 211. maddesi gereğince imza yönünden yöntemince bilirkişi incelemesi yaptırılıp sonucuna göre satış ilanı tebliğ işleminin usulüne uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekeceğini”^[466]

-“Ödeme emri tebliğ evrakının incelenmesinde tebliği çıkaran icra müdürlüğüne tebliğ evrakı üzerine, adresin, adres kayıt sistemindeki adres olduğuna ilişkin bir kaydın yazılmadığı, bu kaydın posta memurunun kaşesi ile ilave edildiği görüldüğünden tebligat üzerinde yazılı adres muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi olsa dahi usulüne uygun bir tebliğ işleminden söz edilemeyeceğini”^[467]

-“Borçluya çıkarılan ödeme emri tebligat parçasında iki tarih mevcut olup; ilki tebligatı alan şirket yetkilisi ad ve imzası yanındaki 03.11.2010 tarihi, diğeri ise dağıtım görevlisinin kaşe ve imzası yanındaki 04.11.2010 tarih olup, tebligat hukuku yönünden dikkate alınması gereken dağıtım görevlisinin kaşe ve imzası altındaki tarihin olduğunu”^[468]

-“Tebliğ şerhinde, muhatabın adreste bulunmama nedeni kanunda belirtilen kişilerden sorulmadığı ve adrese dönüp dönmeyeceği tesbit edilmediği için yapılan tebliğ işleminin usulsüz olduğunu; öte yandan Tebligat Kanunu'nun 23/2. maddesi gereğince tebliğ mazbatasında tebliği isteyen tarafın adı, soyadı ve adresi de yazılı olmadığından tebliğ işleminin bu hali ile de usulsüz olduğunu”^[469]

-“Alacaklı tarafından kira süresinin bitmesi nedeni ile kira sözleşmesine dayalı tahliye emri düzenlenerek borçlunun takip dayanağı kira sözleşmesinde yazılı adresine tebliğe çıkarıldığı, tebliğ evrakının, borçlunun tanınmadığı sebebi ile iade edildiği, alacaklının talebi ile borçlunun adres kayıt sisteminde bulunan adresine, tebliğ evrakı üzerine; “mernis adresi olup Tebligat Kanunu 21. maddeye göre tebliğ yapılır” şerhi yazılmak suretiyle çıkarılan tebligatın, aynı madde uyarınca tebliğ edildiği anlaşılmış olduğundan borçlunun adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresine tebligat çıkarılmasında yasaya aykırılık olmadığı gibi, tebliğ evrakı üzerine verilen şerhin de 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 23/8. maddesine uygun olduğunu”^[470]

[466] Bknz: 12. HD. 25.12.2012 T. 27343/39869

[467] Bknz: 12. HD. 18.12.2012 T. 20713/38778

[468] Bknz: 12. HD. 22.11.2012 T. 16568/34321

[469] Bknz: 12. HD. 21.11.2012 T. E8271/34274

[470] Bknz: 12. HD. 13.11.2012 T. 15736/32927

-“Tebliğat Kanunu’nun 23/2. maddesi gereğince tebliğ mazbatasında tebliği isteyen tarafın adı, soyadı ve adresi yazılı olmadığından tebliğ işleminin bu hali ile usulsüz olduğunu”^[471]

-“Borçluya gönderilen ödeme emri tebliğine ilişkin tebligat evrakının incelemesinde, tebligatın bırakıldığı bildirilen mahalle muhtarının imzası bulunmadığı gibi, tebliğ memurunun adı ve soyadının da yazılı olmadığı görülmekte olup, bu hali ile tebliğ işlemi usulsüz olduğundan duruşma açılarak davalı alacaklının takibe ve usulsüz tebliğe muttali olduğu tarihin tesbiti ile buna göre icra mahkemesinin başvurusunun süresinde olup olmadığına incelenerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekeceğini”^[472]

-“25.1.2012 tarihli Tebligat Yönetmeliği’nin 30/1 ve 31/2. maddeleri gereği “Adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresine meşrubat verilerek çıkarılan tebligatlarda” ilgilinin adreste bulunmama nedeninin araştırılmayacağını”^[473]

-“Tebliğatı yapan tebliğ memurunun ad ve soyadının, tebliğ evrakında (mazbatasında) yazılı olmaması halinde, tebligatın usulsüz, Teb. K.’nun 23. maddesine aykırı sayılacağı, bu durumun yapılan tebligatı geçersiz kılacağı”^[474]

-“Her ne kadar borçlunun adrese dayalı kayıt sistemindeki adresine tebligat yapılmadığı gerekçesiyle şikâyetin kabulüne karar verilmiş ise de borçlu adına gönderilen ödeme emri tebligat parçasında, adresin muhatabın adrese dayalı kayıt sistemindeki adresi olduğu belirtildiğine göre mahkemece şikâyete konu ödeme emri tebliğ işleminin yapıldığı tarih itibarıyla borçlunun adrese dayalı kayıt sistemindeki adresinin nüfus müdürlüğünden sorulmak suretiyle belirlenerek, oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekeceğini”^[475]

-“Borçluya gönderilen satış ilanı tebliğine ilişkin tebligat evrakının incelenmesinde, tebliğ memurunun adı ve soyadının yazılı olmadığı görülmekte olup, bu hali ile tebliğ işleminin usulsüz olduğunu”^[476]

-“Tebliğat muhatabın adres kayıt sistemindeki adresine gönderiliyorsa bu hususun tebliğ evrakı üzerine yazılmasının gerekeceğini”^[477]

-“Posta memurunun sicil numarasının tebliğ evrakında bulunmasının yasal bir zorunluluk olmadığını”^[478]

[471] Bknz: 12. HD. 18.09.2012 T. 13013/26768

[472] Bknz: 12. HD. 09.07.2012 T. 17524/23979

[473] Bknz: 12. HD. 18.06.2012 T. 2019/20844

[474] Bknz: 12. HD. 16.05.2012 T. 30686/17250; 09.05.2012 T. 29988/16075; 27.04.2012 T. 30235/14210; 03.04.2012 T. 28325/10733; 03.04.2012 T. 26065/10743; 03.04.2012 T. 27093/10816; 16.02.2012 T. 15346/3984; 24.11.2011 T. 7098/24909; 28.06.2011 T. 32379/13527; HGK. 08.10.2008 T. 12-536/574

[475] Bknz: 12. HD. 14.05.2012 T. 325/16641

[476] Bknz: 12. HD. 09.05.2012 T. 2011-29988/16075; 27.04.2012 T. 2011-30235/14210

[477] Bknz: 12. HD. 26.04:2012 T. 2011-29320/13919

[478] Bknz: 12. HD. 18.04.2012 T. 2011-28046/12978

-“Şikayet edene gönderilen satış ilan tebliğine ilişkin tebligat evrakında, tebliğ memurunun ad ve soyadının yazılı olmadığından tebliğ işleminin usulsüz olduğunu”^[479]

-“Şikayetçi borçluya gönderilen tebligat evrakında tebliğ memurunun ad ve soyadı yazılı olmadığından tebliğ işleminin usulsüz olduğunu”^[480]

belirtmiştir.

XIII-11.01.2011 tarih ve 6099 sayılı Kanununun 12. maddesi ile 7201 sayılı Tebligat Kanununun 60. maddesi “başlığıyla birlikte” aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Yönetmelik:

MADDE 60- Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar İçişleri, Maliye ve Ulaştırma bakanlıklarının görüşü alınmak suretiyle, Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

Bu değişikliğin gerekçesi, 6099 sayılı kanunda şu şekilde açıklanmıştır:

“Maddeyle, 60 ıncı maddede belirtilen yönetmeliğin bu Kanunun yayımını izleyen altı ay içinde hazırlanması ve anılan yönetmeliğin yürürlüğe konulmasına kadar Tebligat Tüzüğü'nün bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunması öngörülmekte ve mevzuatta Tebligat Tüzüğüne yapılan atıfların yönetmeliğe yapılmış sayılması hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, Kanunun amacına ulaşabilmesi için en önemli husus elektronik ortamda tebligatın yapılabilmesi için teknik altyapının zamanında yerine getirilmesidir. Kamu kurum veya kuruluşları ile kişiler arasında elektronik yolla yapılacak tebligatın hukuken ve teknik olarak güvenli ve geçerli bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlayan sistemin altyapısı PTT Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecektir. Genel Müdürlüğe daha önce sistemi uygulayan uluslararası örneklerdeki tecrübe dikkate alınarak azamî bir yıllık süre verilmiştir. Böylece, hâlihazırda resmî tebligatı fizikî ortamda yapma görevi ve inhisarı olan PTT'ye, elektronik tebligat konusunda da bu görevi yürütmesi hususunda tekel olma hakkı verilmiştir.”

[479] Bknz: 12. HD. 03.04.2012 T. 2011-28325/10733; 03.04.2012 T. 2011-26065/10743

[480] Bknz: 12. HD. 06.02.2012 T. 2011-16903/2260